

herkomst / nationaliteit / taal

VRAGEN	ANTWOORDEN
Waar kom je vandaan? Waar komt u vandaan?	Uit Marokko. Ik kom uit _____.
Welke taal spreekt u? Welke taal spreekt u?	Italiaans/Pool/Nederlands Ik spreek _____.
	Ik ben Italiaan (m). Ik ben Italiaanse (v).

woonplaats

VRAGEN	ANTWOORDEN
Waar woon je? Waar woont u?	In Amersfoort. Ik woon in _____.

studie / beroep

VRAGEN	ANTWOORDEN
Wat studeer je?	Biologie/Spaans. Ik studeer _____.
Wat is uw beroep?	Leraar/telefoniste. Ik ben _____.
Wat doet u?	Ik studeer _____. Ik ben student _____. Ik werk.
Wat doet u?	Ik werk als leraar/telefoniste. Ik ben _____.

4 GRAMMATICA

pronomen

singularis

1 ik

2 jij/je

u

3 hij

zij/ze

(informeel)

(formeel)

(m)

(v)

pluralis

1 wij/we

2 jullie

u

3 zij/ze

(informeel)

(formeel)

(m, v)

verbum presens 1

singularis

1 ik werk begrijp kom woon spreek

2 jij werkt begrijpt komt woont spreekt

u werkt begrijpt komt woont spreekt

3 hij werkt begrijpt komt woont spreekt

zij werkt begrijpt komt woont spreekt

pluralis

1 wij werken begrijpen komen wonen spreken

2 jullie werken begrijpen komen wonen spreken

3 zij werken begrijpen komen wonen spreken

VRAGEN

Het verbum in het presens heeft 3 vormen. Welke?

Singularis: _____ en _____

Pluralis: _____

verbum presens 2

ZINNEN

Je *woont* in Houten.
Je *studeert* Spaans.
Je *spreekt* Italiaans.

VRAGEN

Woon je in Houten?
Studeer je Spaans?
Spreek je Italiaans?

VRAGEN

Kijk goed naar het verbum. Wat is het verschil?

syntaxis 1

ZINNEN

Saskia woont in Houten.
Zij studeert Spaans.
Maria spreekt Italiaans.

VRAGEN

Waar *woont Saskia*?
Wat *studeert zij*?
Welke taal *spreekt Maria*?

Woont Saskia in Houten?
Studeert zij Spaans?
Spreekt Maria Italiaans?

VRAGEN

Kijk naar subject en verbum.

Wat is het verschil tussen de zinnen en de vragen?

interrogatief

<i>Hoe</i>	Hoe heet je?
<i>Wie</i>	Wie bent u?
<i>Wat</i>	Wat studeer je?
<i>Waar</i>	Waar woont Saskia?
<i>Welke</i>	Welke taal spreekt Maria?

Oefeningen

TAALHULP

1 ●
Kies de goede reactie.

1 Hoe heet u?	a Uit Italië.
	b Piet Mulder.
	c In Houten.
2 Wat spreekt u?	a Nederlands.
	b Nederland.
	c In Amersfoort.
3 Waar woont hij?	a Uit Groningen.
	b In Utrecht.
	c Nederlands.
4 Waar komt u vandaan?	a Bij een bank.
	b In Rotterdam.
	c Uit Rotterdam.
5 Wat studeer je?	a In Utrecht.
	b Op de cursus.
	c Spaans.

VOCABULAIRE

2 ●
Wat is het: een land of een taal?

a Italiaans	e Spaans
b Portugal	f Japan
c Frans	g Marokko
d Thais	h Rusland

Vul in.

LAND	TAAL	NATIONALITEIT
Nederland	_____	_____
Uw land:	_____	_____

GRAMMATICA

3 ●

Vul in. Kies uit: *heb, komt, ontmoet, spreekt, studeer, studeert, werkt, woon, woont, zoekt.*

- 1 Saskia Willems _____ in Houten. Zij _____ een kamer in Utrecht.
- 2 Zij _____ als telefoniste en zij _____ Spaans in Utrecht.
- 3 Saskia _____ Maria in de kantine van de universiteit.
- 4 Maria _____ uit Italië. Zij _____ Italiaans en Nederlands.
- 5 "Maria, _____ jij in Utrecht?"
- 6 "Nee, ik _____ een kamer in Amersfoort."
- 7 "Wat _____ je?"
- 8 "Ik? Biologie. En jij?"
- 9 "Spaans."

4 ●

Maak goede combinaties.

Voorbeeld: Waar _____ ?

Waar *kom je vandaan?*

Begin de zin met:

1 Waar _____ ?	5 Wat _____ ?
2 Waar _____ ?	6 Wat _____ ?
3 Hoe _____ ?	7 Wat _____ ?
4 Hoe _____ ?	8 Wat _____ ?

Kies uit:

a zeg je?	e studeer je?
b kom je vandaan?	f is uw beroep?
c heet je?	g is uw naam?
d woon je?	h spreekt u?

5 ●●

Maak combinaties.

Voorbeeld: Waar _____ ?

Waar *woont Saskia?*

Begin de zinnen met:

- 1 Waar _____ ?
- Waar _____ ?
- Waar _____ ?

- 2 Wat _____ ?
- Wat _____ ?
- Wat _____ ?

- 3 Wie _____ ?
- Wie _____ ?
- Wie _____ ?

Kies uit:

Waar	bent	je	nu?
Wat	doet	u	studeren?
Wie	ga	uw beroep	vandaan?
	is	Saskia	
	kom		
	studeert		
	woon		
	woont		

6 ●

Welk woord ontbreekt? Kies uit: *jij, u, hij, zij.*

- Hoe heet _____ ?
Waar woont _____ ?

- Hoe heten _____ ?
Waar wonen _____ ?

- Hoe heet _____ ?
Waar woont _____ ?

- En _____ ?
Hoe heet _____ ?
Waar woont _____ ?

LUISTEREN

7 ● Personen en situatie

Buitenlandse cursisten op de Nederlandse les. De docent vraagt namen, landen enz. Luister naar de dialogen. Wat hoort bij elkaar?

- 1 Simona a Thailand
- 2 Denise b Amerika
- 3 Marc c Italië
- 4 Cecilia d Peru
- 5 Loc e Canada

8 ● Personen en situatie

Een buitenlandse man, Jean, en een Nederlandse vrouw, Bëtty.

- 1 Waar komt Jean vandaan?
- 2 Hoe lang is hij al in Nederland?
- 3 Spreekt hij goed Nederlands?

9 ●● Personen en situatie

Een buitenlandse man zoekt iets. Hij vraagt aan een vrouw: 'Kunt u mij helpen?'.

- 1 Wat zoekt de man?
- 2 Hij begrijpt de vrouw niet goed. Waarom niet?
- 3 Wat spreekt hij?
- 4 Waar komt hij vandaan?
- 5 Op welke verdieping is de kantine?

10 ●● Personen en situatie

Twee studenten zijn op een feestje. Een vrouw: Karin, en een man: Piet. Vertel zoveel mogelijk over Karin.

- Waar komt ze vandaan?
- Hoe lang woont ze in Utrecht?
- Wat gaat ze studeren?
- Bij wie woont zij nu?
- Ze woont ook in de Voorstraat. Op welk nummer woont ze?

PROSODIE

11 ● Luister naar de docent.

12 ● Luister, zet een ● in de goede kolom.

Voorbeelden:

- 1 Utrecht
- 2 Saskia
- 3 Maria
- 4 Ze studeert.

Vul in.

	A	B	C	D
	— •	— • •	• — •	• • —
1	●			
2		●		
3			●	
4				●

13 ● Luister en zeg na. Let op de zinsmelodie! Klap, tik en zing!

Hoe heet je?	Saskia, ik heet Saskia.
Wie bent u?	Van Vliet.
Wat is uw naam?	Mijn naam is Van Vliet.
Waar woon je?	In Utrecht. Ik woon in Utrecht.
Waar woont u?	In Utrecht. Ik woon in Utrecht.
Wat doe je?	Ik ben student. Ik studeer Spaans.
Wat doet u?	Ik ben telefoniste.
Waar kom je vandaan?	Uit Italië. Ik kom uit Italië.
Waar komt u vandaan?	Uit Italië. Ik kom uit Italië.
Welke taal spreekt je?	Italiaans. Ik spreek Italiaans.
Welke taal spreekt u?	Italiaans. Ik spreek Italiaans.

14 ●●

Hoort u een vraag?

	Ja	Nee		Ja	Nee
1	☐	☐	7	☐	☐
2	☐	☐	8	☐	☐
3	☐	☐	9	☐	☐
4	☐	☐	10	☐	☐
5	☐	☐	11	☐	☐
6	☐	☐	12	☐	☐

SPREKEN

15 ●

Vraag aan andere cursisten: Hoe heet u? Waar komt u vandaan?

Vul in.

Namen

Landen:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

SCHRIJVEN

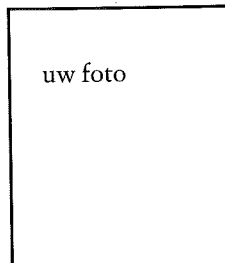
16 ●

Lees wat Maria zegt. Wat zegt u?

- Ik ben Maria Borsato.
- Ik kom uit Italië.
- Ik woon nu in Nederland.
- Ik woon in Amersfoort.
- Ik studeer biologie.
- Ik spreek Italiaans en een beetje Nederlands.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

17 ●●

Maak de tekst compleet.

- Mieke Hallo. Ik heet Mieke.

- Petra Ik ben Petra.

- Mieke
Petra Mijn achternaam is Janssen.

- Mieke
Petra Ik kom uit België.
Ik studeer Engels.

- Mieke
Petra Ja, ik woon nu een half jaar in Utrecht.

- Mieke
Petra In de Julianastraat.

- Mieke
Petra Ik wil een cursus Nederlands volgen.

18 ●●

Verander de dialoog van oefening 17. Gebruik uw eigen naam en de naam van een andere persoon (bv. een andere cursist, uw buurman, uw docent, een kennis).

19 ●●

Maak de tekst compleet.

A Waar _____ vandaan?	A Waar _____ vandaan?
B _____ Marokko.	B _____ Groningen.
A _____ Nederlands?	A _____ beroep?
B Ja.	B _____ docent.
A _____ Frans?	
B Ja, en Arabisch.	

LEZEN

20 ●

Lees en geef antwoord op de vragen.

1 Hoe heet ze?	4 Wat is haar nationaliteit?
2 Wat is haar roepnaam?	5 Waar woont ze?
3 Wat is haar beroep?	6 Wat is haar postcode?

INSCHRIJF-FORMULIER

naam	Smorenburg
voornamen	Natasja Maria
geslacht	man /vrouw
geboortedatum	8-3-1962
beroep	docent
nationaliteit	Nederlandse
straat	Koningin Beatrixlaan 7
postcode/woonplaats	1011 AA Amsterdam

Basis

B

1 TEKST

1a Lees de introductie.

Een man loopt op straat.
 Hij zoekt het museum.
 Hij weet de weg niet.
 Hij vraagt de weg aan een vrouw.

1b Luister naar de tekst. Kijk niet in het boek!

Man Pardon, mevrouw. Kunt u mij helpen?
 Ik zoek het Centraal Museum.

Vrouw Bent u te voet of op de fiets?

Man Te voet.

Vrouw Eens kijken.

U gaat hier rechtdoor.

Bij het tweede kruispunt rechtsaf de brug over.

Bij de stoplichten gaat u linksaf

en dan ziet u het museum aan uw linkerhand.

Het is vlakbij.

Man Sorry, kunt u dat nog eens zeggen?

Vrouw Rechtdoor, bij het tweede kruispunt rechts, de brug over.

En dan bij de stoplichten linksaf.

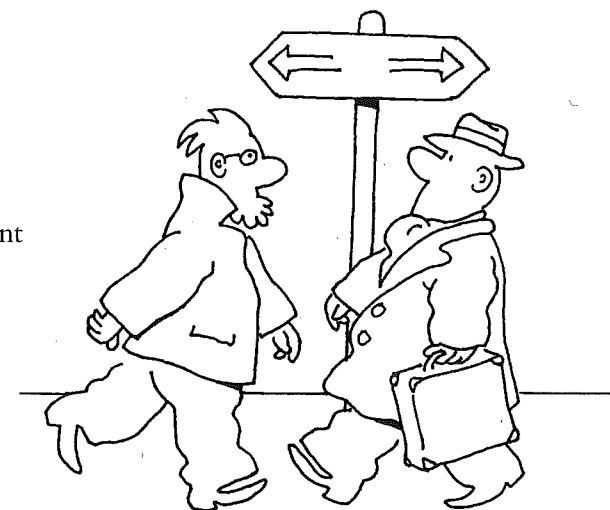
Man Dank u wel.

Vrouw Geen dank.

1c Oefening bij de tekst.

Wat hoort in de tekst bij elkaar?

- 1 hier
- 2 bij het tweede kruispunt
- 3 bij de stoplichten
- a rechtsaf
- b linksaf
- c rechtdoor

2 **TEKST**

2a Lees de introductie.

Meneer Willems woont in Houten. Hij werkt ook in Houten, in een supermarkt. Hij heeft een auto, maar hij gaat met de fiets naar zijn werk. De supermarkt is niet ver van zijn huis.

Remco en Leon Willems zitten nog op school. Remco zit op de middelbare school, Leon op de basisschool. De scholen zijn ook vlakbij. Zij gaan ook met de fiets.

Saskia en haar moeder moeten naar Utrecht, want Saskia studeert aan de universiteit, mevrouw Willems werkt in een ziekenhuis. Zij gaan met de trein naar Utrecht. Saskia gaat met de fiets van het station naar de universiteit, mevrouw Willems neemt de bus.

2b Luister naar de tekst. Kijk **niet** in het boek!

Saskia	Dag mam!
mevrouw Willems	Hé, Saskia, wacht even! Waar ga je naartoe? Naar het station?
Saskia	Ja natuurlijk!
mevrouw Willems	We kunnen toch samen gaan. Maar ik moet eerst even naar de w.c.
Saskia	Goed. Ik wacht wel even.
Leon	Pap, kun je me helpen? Ik moet naar school maar mijn fiets is kapot.
meneer Willems	Nee, het is al laat. Kom maar, ik breng je wel even met de auto!

2c Oefening bij de tekst.

Vul in.

PERSOON	WAAR NAARTOE?	HOE?
meneer Willems	supermarkt	met de fiets
mevrouw Willems	_____	_____
Saskia	_____	_____
Remco	_____	_____
Leon	_____	_____

Waar of niet waar?

1	Saskia en mevrouw Willems gaan naar de supermarkt.	☐	☐
2	Leon moet naar school.	☐	☐
3	Saskia gaat eerst even naar de w.c.	☐	☐

3 **TAALHULP**

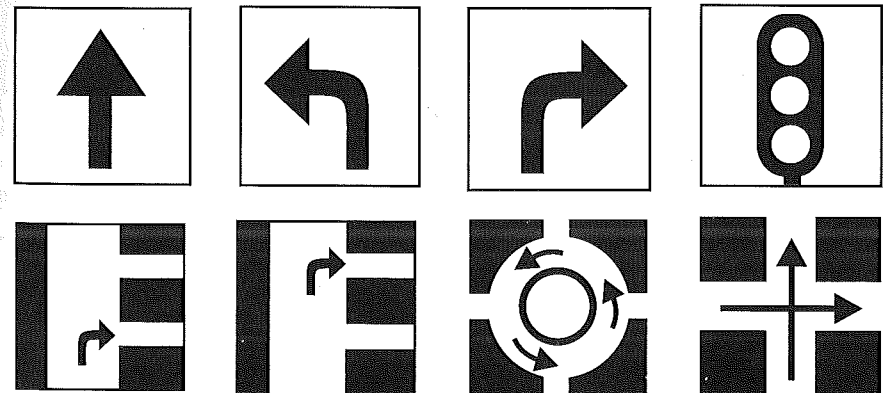
De weg vragen

IEMAND AANSPREKEN	REACTIE	VRAGEN OM HERHALING
Pardon mevrouw (meneer), kunt u mij helpen? Hallo, kun je mij helpen?	Natuurlijk. Ja, hoor.	Sorry? Wat zegt u? / Wat zeg je? Kunt u dat nog eens zeggen?

Weet u _____?	Weet u waar het station is?
Weet jij _____?	Weet jij de Herenstraat?
Waar is _____?	Waar is het postkantoor?
Ik zoek _____.	Ik zoek het Stationsplein.

De weg wijzen

DE WEG WIJZEN	BEDANKEN	REACTIE
U gaat rechtdoor /linksaf/rechtsaf. Bij de eerste/tweede/derde straat rechts. Bij het kruispunt links.	Dank u. Dank je. Dank u wel. Dank je wel. Bedankt.	Graag gedaan. Geen dank.

Vervoermiddelen

met de fiets gaan
op de fiets gaan

met de bus gaan
de bus nemen

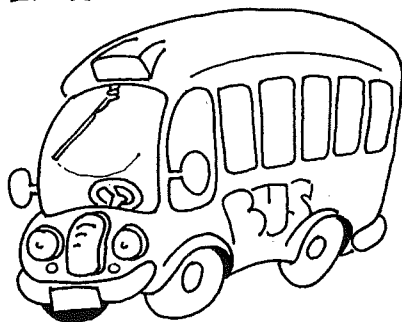
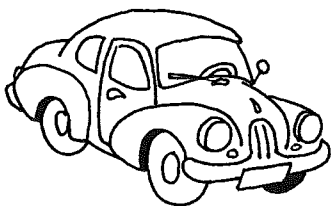
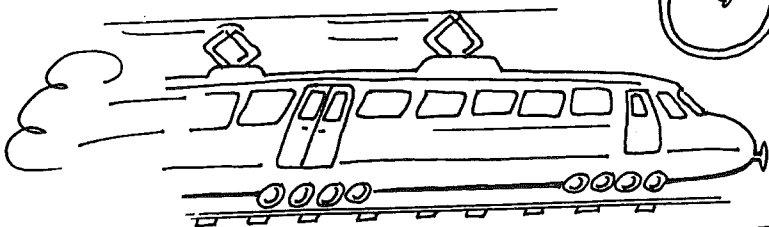
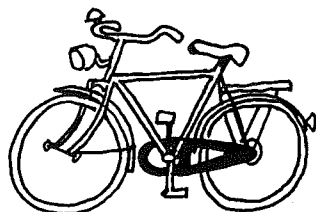
met de auto gaan

met een taxi gaan

een taxi nemen

met de trein gaan
de trein nemen

te voet
lopend

4 GRAMMATICA

u: singularis en pluralis

Mevrouw en meneer Willems, waar *gaat u* naartoe?
Meneer Willems, waar *gaat u* naartoe?

VRAGEN

Kijk naar het verbum. Wat valt op?

verbum presens: hebben, zijn en gaan

	HEBBEN	ZIJN	GAAN
ik	heb	ben	ga
jij	hebt	bent	gaat
u	hebt/heeft	bent	gaat
hij	heeft	is	gaat
zij	heeft	is	gaat
wij	hebben	zijn	gaan
jullie	hebben	zijn	gaan
zij	hebben	zijn	gaan

Let op!

Jij *hebt* een fiets.

Heb jij een fiets?

Vul in.

Jij _____ Italiaanse.

Jij _____ naar het station.

_____ jij Italiaanse?

_____ jij naar het station?

artikel

DEFINIET: *de* of *het*

INDEFINIET: *een*

Meneer Willems gaat naar *de* supermarkt.

Hij werkt in *een* supermarkt.

Hij gaat met *de* fiets.

Hij heeft wel *een* auto.

Gaan we met *de* auto?

Heb jij *een* fiets?

We gaan met *de* bus.

Bij *het* kruispunt rechtsaf.

U komt dan bij *een* kruispunt.

Bij *het* stoplicht moet u oversteken.

Daar staat *een* stoplicht.

Weet u *het* station?

Heeft Houten *een* station?

Het museum is hier vlakbij.

Is dat *een* leuk museum?

syntaxis 2: inversie

GROEP A

De supermarkt	is	vlakbij.
Mevrouw Willems	moet	ook naar het station.
Hij	werkt	in een supermarkt.

GROEP B

Dan	moet	u	rechtdoor.
Daar	is	het station.	
Dan	kunnen	we	samen gaan.
Bij de brug	moet	u	rechtsaf.

VRAGEN

Kijk naar de plaats van het **subject**. Kijk naar de plaats van de *persoonsvorm*.
Wat is het verschil tussen groep A en groep B?

syntaxis 3: interrogatieve zinnen

GROEP A

Wat *zoeken* zij?
Waar *ga je* naartoe?
Hoe *heet* je?

GROEP B

Komt de bus bij het museum?
Moet je ook naar het station?
Heeft hij een fiets?
Spreek je Italiaans?

VRAGEN

Kijk naar de plaats van de *persoonsvorm*.
Wat is het verschil tussen groep A en groep B?

Oefeningen

TAALHULP

1 ●

Kies de goede reactie.

- U wilt aan een vrouw de weg vragen. Hoe begint u het gesprek?
 - Ik wil u iets vragen over de Nobelstraat
 - Hallo, waar is de Nobelstraat?
 - Pardon mevrouw, kunt u mij helpen?

- Wat zegt de vrouw?
 - Dank u wel.
 - Natuurlijk.
 - Graag gedaan.
- Zij wijst u de weg. U begrijpt haar niet. Wat zegt u?
 - Dank u wel.
 - Sorry, kunt u dat nog eens zeggen?
 - Wat zeg je?
- Wat zegt u aan het einde van het gesprekje?
 - Dank u wel.
 - Geen dank.
 - Graag gedaan.
- Wat zegt de vrouw?
 - Nee, dank u.
 - Dank u wel.
 - Geen dank.

2 ●

Kies de goede reactie.

- Goedemiddag, mag ik u iets vragen?
 - Dank u wel.
 - Natuurlijk.
 - Graag gedaan.
- Waar ga je naartoe?
 - Naar de markt.
 - Bij de tweede straat links.
 - Op de fiets.
- Kunt u mij helpen?
 - Geen dank.
 - Ja, hoor.
 - Nee, dank u.
- Is het museum hier in de buurt?
 - De tweede straat rechts.
 - Met bus 11.
 - Ja, het is vlakbij.
- Ik moet naar het postkantoor, en jij?
 - Natuurlijk.
 - Ik ook.
 - Een kwartiertje lopen.

- 3 ●●
- U zoekt de bushalte van lijn 9. Wat vraagt u aan een mijnheer op straat?
 - U wilt de weg vragen naar de Rode Kruislaan. U komt een mevrouw tegen. Wat vraagt u haar?
 - Zij wijst u de weg. U wilt haar bedanken. Wat zegt u?
 - U wijst een mijnheer de weg naar de Oranjesingel. Hij bedankt u. Hoe reageert u?

VOCABULAIRE

4 ●
Vul in.

- _____ is het station?
- _____ ga je naartoe?
- _____ heet je?
- _____ doet u?
- _____ bent u?
- _____ bus gaat naar het station?

5 ●
Kies het goede woord.

- Pardon, meneer. Kunt *jij/u* me helpen?
Ik *zoek/zoekt* het station.
- Bent u te *fiets/voet* of op de *fiets/voet*?
A Te *fiets/voet*.
- Eens kijken. U *fietst/gaat* hier rechtdoor, en dan bij het eerste *stoplichten/kruispunt* linksaf. Dan moet u de brug *over/door* en bij de *stoplichten/kruispunt* rechtdoor. Dan *ziet/zie* u het station aan uw *linksaf/linkerhand*.
A Dank u wel.
B *Geen/nee* dank.

6 ●●
Zet de woorden in de goede kolom. Kent u niet alle woorden? Zoek ze op.
ziekenhuis, bus, museum, vliegtuig, brug, stoplicht, boot, postkantoor, fiets, kruispunt, trein, markt, tram, brommer, auto, zwembad

vervoermiddelen	plaats/gebouw	buiten/op straat

Vul zelf nog meer woorden in.

7 ●●
Wat hoort bij elkaar? Maak acht combinaties van drie woorden, één woord uit elke groep.
GROEP A: bus - *eerste* - lagere school - linksaf - museum - Nederland - Nederlands - stoplichten
GROEP B: auto - kruispunt - middelbare school - rechtsaf - Spaans - Spanje - station - *tweede*
GROEP C: brug - *derde* - Italiaans - Italië - muziekcentrum - rechtdoor - trein - universiteit

GROEP A	GROEP B	GROEP C
1 <i>eerste</i>	<i>tweede</i>	<i>derde</i>
2 bus	_____	_____
3 _____	kruispunt	_____
4 _____	_____	rechtdoor
5 lagere school	_____	_____
6 _____	Spaans	_____
7 _____	_____	Italië
8 museum	_____	_____

GRAMMATICA

8 ●
Vul in. Kies uit: *ben, bent, is, zijn*

- A _____ jullie Nederlanders?
- B Nee, wij _____ buitenlanders.
- Ik _____ Spanjaard,
- en mijn twee vrienden _____ Italianen.
- En jij? _____ jij Nederlander?
- A Nee, ik _____ Belg.

9 ●

Vul in. Kies uit: *heb, hebt, heeft, hebben*

- 1 A Ik _____ een fiets.
- 2 En jij? _____ jij ook een fiets?
- 3 B Ik niet, maar Saskia _____ wel een fiets.
- 4 Jij _____ een mooie fiets.
- 5 A In Nederland _____ de meeste mensen een fiets.

10 ●

Vul de persoonsvorm in.

Vul ook een prepositie in. Kies uit: *op, in, bij, naar, met, over, aan*

Voorbeeld:

Hij (gaan) _____ de fiets.

Hij gaat *op/met* de fiets.

- 1 De studenten (wonen) *in* Utrecht.
Ze (studeren) Nederlands.
- 2 Wij (gaan) *met* de trein *naar* Amsterdam.
- 3 De bus (komen) pas *half* *in* een uur, dus u (moeten) wachten.
- 4 U (gaan) *gaat aan* de stoplichten rechtsaf.
Het museum (zijn) *is* *aan* uw rechterhand.
- 5 (Werken) je al lang *werkt in* het postkantoor?

11 ●

Schrijf op (of zoek op in een woordenboek): *de* of *het*

- de* auto
- de* boot
- de* brommer
- de* brug
- de* bus
- het* centrum
- de* fiets
- het* kruispunt
- de* markt

- het* museum
- de* postkantoor
- het* stoplicht
- de* tram
- de* trein
- de* vliegtuig
- het* ziekenhuis
- het* zwembad

12 ●●

Maak zinnen, neem een woordgroep uit elke kolom. Schrijf de zinnen op.

Voorbeeld:

De bus komt over een uur.

KIES	KIES UIT	KIES UIT	KIES UIT
De	bus	komt	uit Amsterdam.
Het	vliegtuig	studeert	naar Utrecht.
	trein	is	uit Frankrijk.
	Saskia		aan het eind van de straat.
	postkantoor	gaat	aan uw linkerhand.
	museum		in Amsterdam.
			Spaans.
			over een uur.

13 ●●

Maak de vraag.

Begin met: *wie, waar, hoe, wat, welke*

Voorbeeld:

Waar is het museum? Het museum is na 50 meter aan je linkerhand.

- 1 _____? Hij gaat naar het station.
- 2 _____? Ik ga met de fiets.
- 3 _____? U kunt bus 1 en bus 4 nemen.
- 4 _____? Ik studeer biologie.
- 5 _____? Ik studeer in Amsterdam.
- 6 _____? De kantine is op de eerste verdieping.
- 7 _____? Zij komen uit Frankrijk.
- 8 _____? Dat is meneer Willems.

LUISTEREN

14 ●

Personen en situatie

Een jongen (Jan), ontmoet een meisje (Truus). Waar gaan zij naartoe?

Waar of niet waar?	waar	niet waar
1 Jan en Truus gaan naar de markt.	☐	☐
2 Jan moet naar het postkantoor.	☐	☐
3 Truus gaat eerst even naar de markt.	☐	☐

15 ●

Personen en situatie

Twee jongens vragen de weg aan een meneer.

Vul in.

De jongens zoeken een _____.
 Het is _____ kilometer hier vandaan.
 De _____ komt pas over een _____.
 Dus ze gaan _____.

16 ●●

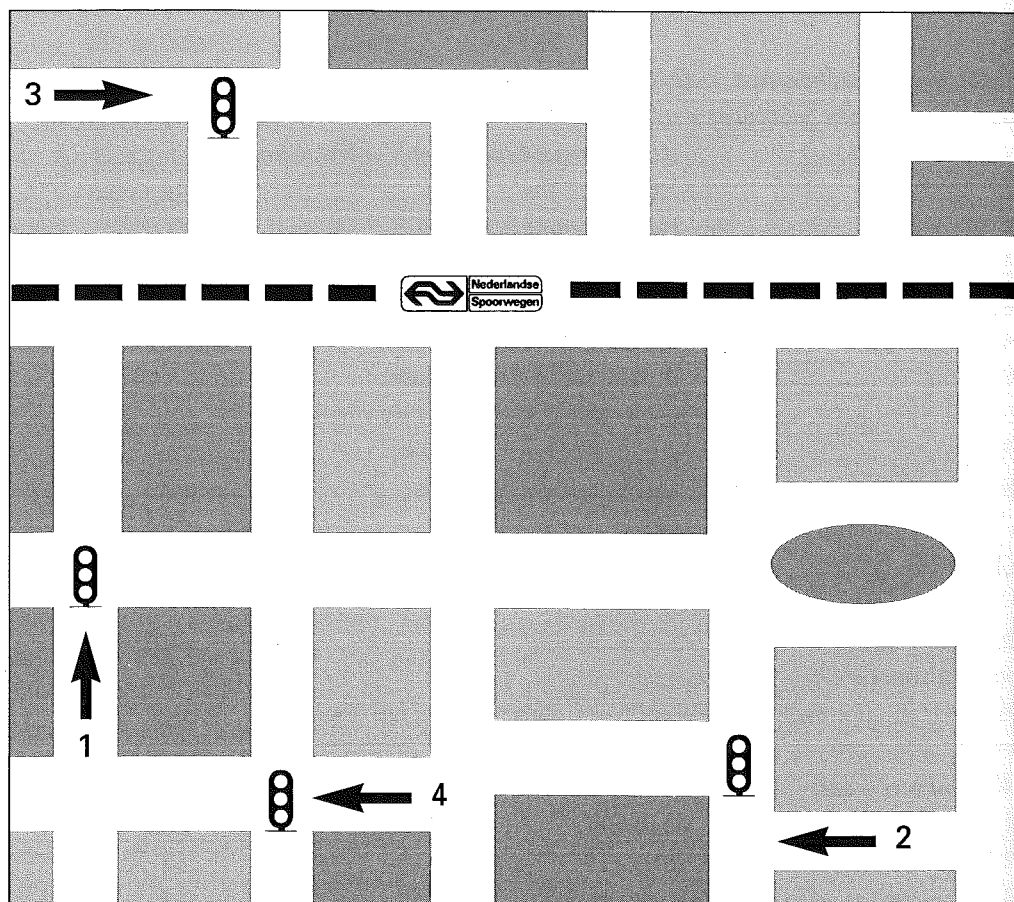

Personen en situatie

Een man vraagt de weg aan een vrouw. Hij zoekt het station.

VRAAG

Luister naar de dialoog. Waar staan de man en de vrouw? Bij 1,2,3 of 4?

17 ●●

Personen en situatie

Een man en een vrouw. De vrouw wil met de bus naar het station.
 Zij vraagt informatie aan de man.

VRAGEN

- 1 Op welke plaats is het gesprek?
 - a Bij de bushalte.
 - b Op een kruispunt.
- 2 Welke bussen gaan naar het station?
 - a Alleen lijn 1 en lijn 4.
 - b Lijn 1, lijn 4 en lijn 5.
- 3 Hoe lang doet lijn 4 erover?
 - a 20 minuten.
 - b een half uur.
- 4 Hoe lang doet lijn 1 erover?
 - a 20 minuten.
 - b een half uur.
- 5 Wat kiest de vrouw?
 - a De vrouw wil eerst met lijn 4, maar ze neemt lijn 1.
 - b De vrouw wil eerst met lijn 1, maar ze neemt lijn 4.

18 ●●

Personen en situatie

Een man reist met de trein. Hij vraagt informatie aan de conducteur.

Vul in. Kies uit: *Amsterdam, Arnhem, Utrecht, Oosterbeek*

overstappen in _____.
 neem de stoptrein richting _____.
 uitstappen in _____.

PROSODIE

19 ●

Luister naar de docent.

20 ●

Luister en zet een ● in de goede kolom.

Voorbeelden:

- 1 Utrecht
- 2 Mevrouw
- 3 museum
- 4 supermarkt
- 5 met de trein

Vul in.

	A	B	C	D	E
	- .	. -	. . .	- -
1	●				
2		●			
3			●		
4				●	
5					●

21 ●●

Luister naar het ritme. Welke zin is anders?

GROEP 1

- a Een man loopt op straat.
- b Hij gaat naar zijn werk.
- c Hij zoekt het station.
- d Hij gaat met de trein.
- e Hij weet de weg niet.

GROEP 2

- f Jan zit nog op school.
- g Jan is een jongen.
- h De school is vlakbij.
- i Hij wil met de fiets.
- j Zijn fiets is kapot.

22 ●

Luister en zeg na, let op zinsmelodie. Klap, tik en zing!

Pardon.
 Pardon meneer.
 Kunt u mij helpen?
 Wat zegt u?
 Kunt u dat nog eens zeggen?
 Dank u wel.
 Bedankt!

Sorry!
 Pardon mevrouw.
 Kun je mij helpen?
 Waar is de wc?
 Hallo!
 Graag gedaan.

23 ●●

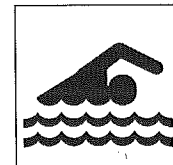
Hoort u een vraag?

	Ja	Nee		Ja	Nee
1	☐	☐	6	☐	☐
2	☐	☐	7	☐	☐
3	☐	☐	8	☐	☐
4	☐	☐	9	☐	☐
5	☐	☐	10	☐	☐

SPREKEN

24 ●

docent (wijst station aan)
 u Kunt u mij helpen? Ik zoek het station.
 docent Dan moet u (recht door, linksaf, rechtsaf)

25 ●

Vraag en antwoord. Werk in tweetallen.

Voorbeeld:

postkantoor - fiets

- Ik ga naar het postkantoor.
- Hoe ga je?
- Met de fiets.
- Wij gaan naar het postkantoor.
- Hoe gaan jullie?
- Met de fiets.

- 1 station - lopend
- 2 museum - fiets
- 3 zwembad - auto
- 4 school - fiets
- 5 supermarkt - auto

26 ●

Waar naartoe? Waar? Hoe?

Vraag en antwoord. Werk in tweetallen.

Voorbeeld:

- Waar ga je naartoe?
- (Ik ga) naar _____ (plaats)
- Waar is dat?
- Vlakbij _____ (plaats)
- Hoe ga je? Met de fiets?
- Nee, _____ (vervoermiddel)

27 ●●

U krijgt een plattegrond van uw docent.

Vraag de weg. Werk in tweetallen.

OPDRACHT

- 1 Persoon A: U bent op de Amsterdamsestraatweg en vraagt de weg naar
 - a het museum
 - b de supermarkt
 - c het postkantoor

Persoon B wijst de weg.

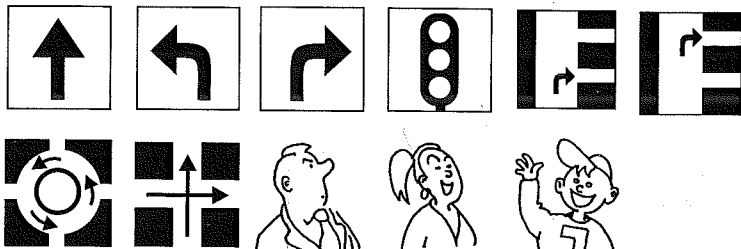
- 2 Persoon B: U bent op de Anton Geesinkstraat en vraagt de weg naar
 - a de bank
 - b het station
 - c een hotel

Persoon A wijst de weg.

SCHRIJVEN

28 ●●

rechtdoor, linksaf, rechtsaf, stoplicht, eerste straat, tweede straat, rotonde, kruispunt, meneer, mevrouw, jongen.

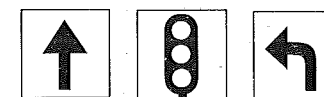
Schrijf de vragen en antwoorden op.

VRAAG

Pardon meneer, waar is het ziekenhuis?

ANTWOORD

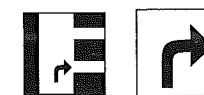

(U moet) hier rechtdoor, en bij het stoplicht linksaf.

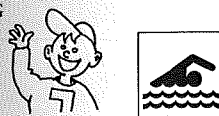
VRAAG

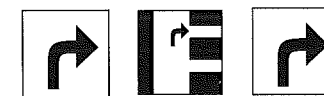
ANTWOORD

VRAAG

ANTWOORD

VRAAG

ANTWOORD

LEZEN

29 ●

Let op: 6 vragen, 7 antwoorden!

Wat hoort bij elkaar?

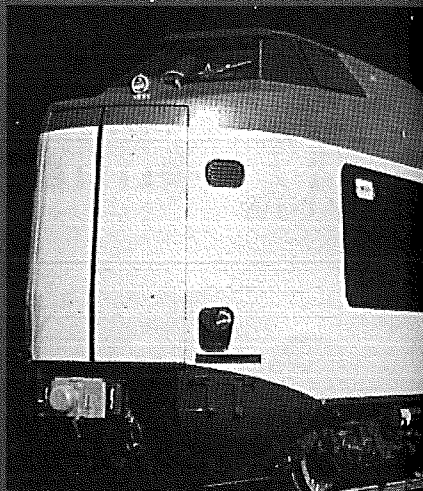
1 Waar is het museum?	a Het museum is na 50 meter aan uw linkerhand.
2 Welke bus gaat naar het station?	b Hij gaat naar het station.
3 Wie is dat?	c U kunt bus 1 en bus 4 nemen.
4 Waar komen zij vandaan?	d Ik studeer biologie.
5 Waar studeer je?	e Ik studeer in Amsterdam.
6 Wat studeer je?	f Zij komen uit Frankrijk.
	g Dat is meneer Willems.

- 1 Jurgen woont in Arnhem. Hij gaat naar een concert in Amsterdam.
Het concert duurt tot 23.30 uur.
 - a Kan hij na het concert nog terug naar Arnhem?
 - b Heeft hij nog tijd om naar een café te gaan?
- 2 Maria woont in Amersfoort. Zij gaat ook naar het concert in Amsterdam.
 - a Kan zij met de NachtIntercity naar huis?

De NachtIntercity comfortabel 's nachts naar huis.

Vanaf 2 september kunt u met de late NachtIntercity.

De NachtIntercity rijdt iedere zaterdagavond en vertrekt om 1.17 uur vanaf station Amsterdam CS. Hij rijdt via Utrecht CS, Ede-Wageningen en Arnhem naar Nijmegen.

Vertrektijden NachtIntercity iedere zaterdag

Amsterdam CS	1.17 uur
Utrecht CS	1.52 uur
Ede-Wageningen	2.13 uur
Arnhem	2.31 uur
Nijmegen (aankomst)	2.43 uur

naar: folder NS.

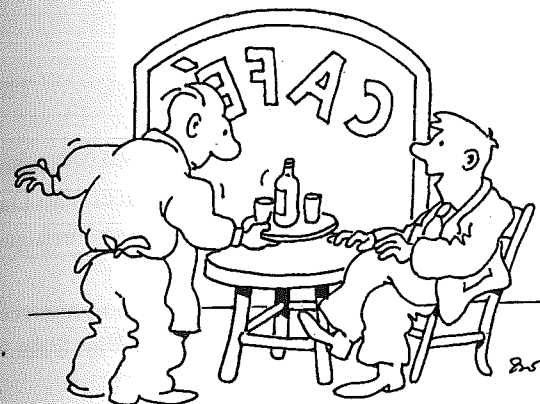
B

1 TEKST

1a Lees de introductie.

Het is maandagmorgen. Saskia gaat naar Utrecht, naar de universiteit. Zij heeft vandaag college. Na het college praat Saskia met Karel. Hij studeert ook Spaans. Karel heeft zin in koffie. Saskia wil vanmiddag in de bibliotheek studeren, maar zij heeft nu nog wat tijd. Zij wil ook wel iets gaan drinken.

1b Luister nu naar de tekst, kijk niet in het boek!

- Karel Ik heb zin in een kopje koffie. Zullen we koffie gaan drinken?
 Saskia Goed, maar ik drink geen koffie. Ik neem thee.
 Karel Ook goed. Waar zullen we naartoe gaan?
 Saskia Naar het eetcafé op de hoek? Dat is dichtbij.
 Karel Prima.

(Later, in het eetcafé)

- Karel Kijk, daar is nog een tafel vrij.
 Saskia Dus jij neemt koffie?
 Karel Ja, en ik wil ook iets eten, ik heb honger.
 Ze hebben hier lekkere broodjes met ham of kaas.
 Saskia Goed idee, ik neem een broodje kaas en een thee.
 Karel Prima. Eh.. meneer... mag ik even bestellen?
 Ober Natuurlijk. Zeg het maar.
 Karel Een koffie, een thee en twee broodjes kaas, graag.

(Een half uur later)

- Karel Meneer... Kan ik even betalen?
 Ober Momentje, ik kom zo.
 Saskia Hoeveel is een broodje kaas en een thee?
 Karel Nee, nee, ik betaal.
 Saskia Oh, dank je wel.

1c. Oefening bij de tekst.

Kies uit: *Saskia, Karel, Saskia en Karel.*

- _____ gaan naar het eetcafé.
 _____ studeren Spaans.
 _____ neemt koffie en een broodje kaas.
 _____ willen iets drinken.
 _____ neemt thee en een broodje kaas.
 _____ gaat in de bibliotheek studeren.
 _____ betaalt de rekening.

2 TEKST

2a Lees de introductie.

Meneer Willems is bedrijfsleider van een supermarkt in Houten. Hij is vandaag voor zijn werk in Rotterdam. Daar heeft hij een afspraak met meneer Van Dam. Meneer Van Dam importeert Spaanse en Portugese wijn. Spaanse en Portugese wijn is ook populair in Nederland.

Meneer Willems heeft veel soorten wijn in zijn supermarkt, maar nog niet veel uit Spanje en Portugal. Misschien gaat hij zaken doen met meneer Van Dam. Meneer Van Dam ontmoet meneer Willems in een restaurant.

2b Luister nu naar tekst 2b. Kijk niet in het boek!

- Van Dam Goedemiddag, bent u meneer Willems, uit Houten?
 Willems Ja, dat klopt, en dan bent u... Van Dam?
 Van Dam Ja, inderdaad, aangenaam, en welkom in Rotterdam.
 Willems Dank u.
 Van Dam Gaat u zitten. Wilt u iets drinken?
 Willems Eh..ja, ik wil wel een.... ehh
 Van Dam Misschien een lekker Portugees wijntje?
 Willems Eh..nee, geen wijn, misschien later. Geeft u mij maar een glas appelsap.
 Van Dam Oké. Johan., mag ik bestellen?
 Johan Zeker, meneer Van Dam, zegt u het maar.
 Van Dam Een rode port, en een glas appelsap, graag.
 Johan Sorry, we hebben op dit moment geen rode port.
 Van Dam Geen rode port? Maar, Johan, dat kan toch niet! Nou, geef dan maar een rode wijn. En heb je de menukaart?
 Johan Zeker, meneer. Dus.. een rode wijn, een appelsap, en de menukaart. Komt eraan.

2c Oefening bij de tekst.

Zet de zinnen in de goede volgorde.

- a Van Dam wil bestellen. 1 _____
 b Van Dam ontmoet Willems in een restaurant. 2 _____
 c Willems is in Rotterdam voor zijn werk. 3 _____
 d Willems wil graag een glas appelsap. 4 _____
 e Willems en van Dam maken kennis. 5 _____
 f Van Dam bestelt een rode wijn. 6 _____
 g Van Dam bestelt een rode port. 7 _____

3 TEKST

3a De agenda van Saskia

APRIL WEEK 18	APRIL - MEI WEEK 18
27 april maandag 10:00 uur: College prof De Vries Grammatica	30 april donderdag KONINGINNEDAG 9:00 uur: Rommelmarkt #VRIJ! 15:00 uur: fietsen met Karel 20:00 uur: concert
28 april dinsdag 9:00 uur: College Spaans Geschiedenis 11:00 uur: Spreekvaardigheid.	1 mei vrijdag
29 april woensdag 9:00 uur: Rijexamen!	2 mei zaterdag
	3 mei zondag

De week van Saskia

Saskia gaat elke *morgen* naar Utrecht.Ze gaat 's *ochtends* naar college.'s *Middags* studeert zij altijd in de bibliotheek.'s *Avonds* is ze thuis, in Houten.'s *Nachts* slaapt ze.Op *maandagmorgen* heeft ze 'grammatica' van professor De Vries.In *het weekend* heeft ze geen colleges.

3b Oefening bij de tekst.

Wat doet Saskia in de week van 27 april tot 1 mei?

Voorbeeld: Op maandagmorgen heeft zij om 10 uur grammatica.

3c Feest- en gedenkdagen 1999/2000

	1999	2000
Nieuwjaar	vr 1 januari	za 1 januari
Goede Vrijdag	vr 2 april	vr 21 april
Pasen	zo-ma 4-5 april	zo-ma 23-24 april
Koninginnedag	vr 30 april	zo 30 april
Dodenherdenking	di 4 mei	do 4 mei
Bevrijdingsdag	wo 5 mei	vr 5 mei
Hemelvaartsdag	do 13 mei	do 1 juni
Pinksteren	zo-ma 23-24 mei	zo-ma 11-12 juni
Kerstmis	za-zo 25-26 december	ma-di 25-26 december

Eerste schooldag	18 - 8
Herfstvakantie	13 - 10 t/m 17 - 10
Kerstvakantie	22 - 12 t/m 2 - 1
Crocusvakantie	23 - 2 t/m 27 - 2
2e Paasdag	13 - 4
Voorjaarsvakantie	27 - 4 t/m 5 - 5
Hemelvaartsdag	21 - 5
Pinkstervakantie	1 - 6 t/m 5 - 6
Zomervakantie	6 - 7 t/m 14 - 8

4 TAALHULP

Afspreken

VOORSTEL	REACTIE	
	positief	negatief
Ik heb zin in _____ . Ik heb zin in koffie.	Ja, leuk.	Nee, dank je.
Zullen we _____ ? Zullen we koffie gaan drinken?	Prima.	Sorry, ik kan niet.
Ga je mee naar _____ ? Ga je mee naar de bioscoop?	Goed idee.	Nee, het spijt me.

Plaats

Waar gaan we naartoe?	Naar de snackbar.
Waar gaan we iets eten?	In het restaurant.

In bar, café of restaurant

OBBER	KLANT	
	BESTELLEN	
Zeg het maar (informeel).	Mag ik _____ ?	Mag ik een koffie?
Zegt u het maar (formeel).	Ik wil graag _____ .	Ik wil graag een broodje kaas.
	Geef mij maar _____ .	Geef mij maar een pilsje.
	_____ graag.	Een biertje graag.
	_____ alstublieft.	Een thee alstublieft.
	_____ .	Twee cola.

	BETALEN	
Dat is dan _____ .	Kan ik _____ ?	Kan ik even betalen?

5 GRAMMATICA

Negatie 1

VRAGEN	NEGATIEVE ANTWOORDEN
Heb je <i>een</i> huis?	Ik heb <i>geen</i> huis.
Heb je <i>een</i> fiets?	Ik heb <i>geen</i> fiets.
Wilt u <i>een</i> broodje?	Ik wil <i>geen</i> broodje.
Wilt u thee?	Ik wil <i>geen</i> thee.
Wilt u suiker en melk?	Ik wil <i>geen</i> suiker, wel melk.
Wilt u broodjes?	Ik wil <i>geen</i> broodjes
Neem je <i>de</i> bus?	Ik neem <i>de</i> bus <i>niet</i> .
Ken je <i>het</i> restaurant?	Ik ken <i>het</i> restaurant <i>niet</i> .
Hebt u <i>de</i> menukaart?	Ik heb <i>de</i> menukaart <i>niet</i> .

VRAGEN

Met welke twee woorden kunt u een negatief antwoord geven?
Wanneer gebruikt u _____ , wanneer gebruikt u _____ ?

	kunnen	zullen	mogen	willen
SINGULARIS				
1 ik	kan	zal	mag	wil
2 jij u	kunt / kan kunt / kan	zult / zal zult / zal	mag mag	wilt / wil wilt / wil
3 hij zij	kan kan	zal zal	mag mag	wil wil
PLURALIS				
1 wij	kunnen	zullen	mogen	willen
2 jullie	kunnen	zullen	mogen	willen
3 zij	kunnen	zullen	mogen	willen

syntaxis 4: zinnen met meer dan één verbum

GROEP A

Wil je iets *eten*?

Mag ik even *bestellen*?

Kan ik *betalen*?

Zullen we ergens koffie *drinken*?

Kunnen we hier *eten*?

Ga je vanavond mee iets *drinken*?

GROEP B

Ik *wil* iets *eten*.

Karel *wil* de koffie *betalen*.

U *kunt* hier *eten*.

Ik *ga* na de les iets *drinken*.

Wat *wil* je *drinken*?

Waar *zullen* we naartoe *gaan*?

Waar *ga* je iets *drinken*?

VRAGEN. Vul in.

GROEP A: Al deze vragen hebben _____ verba, een _____ vorm en een _____ vorm.

Op welke plaatsen in de zin staan ze?

- op de 1e en de 2e plaats.
- op de 1e en de laatste plaats.
- op de 2e en de laatste plaats.

GROEP B: Al deze zinnen en vragen hebben _____ verba, een _____ vorm en een _____ vorm.

Op welke plaatsen in de zin staan ze?

- op de 1e en de 2e plaats.
- op de 1e en de laatste plaats.
- op de 2e en de laatste plaats.

Wat is de regel denkt u?

Spelling

VOCAAL	SINGULARIS	PLURALIS
kort	<i>pak</i>	<i>pakken</i>
	<i>spel</i>	<i>spellen</i>
	<i>wil</i>	<i>willen</i>
	<i>kus</i>	<i>kussen</i>
	<i>stop</i>	<i>stoppen</i>
lang	<i>maak</i>	<i>maken</i>
	<i>speel</i>	<i>spelen</i>
	<i>woon</i>	<i>wonen</i>
	<i>stuur</i>	<i>sturen</i>

Oefeningen

TAALHULP

1 ●

Persoon A en B maken een afspraak. C is de barman. Kies de goede reactie.

1 A Zullen we iets gaan drinken?

B Ja, goed idee.

Nee, ik wil thee.

4 A Meneer, mag ik even bestellen?

C Alstublieft.

Zeg het maar.

A Een biertje en een cola, graag.

2 A Waar gaan we naartoe?

B Naar het museum.

Naar het café op de hoek.

A Prima.

5 A Kan ik even betalen?

B Nee, nee, ik betaal.

A Dank je wel.

Alsjeblieft.

In het café

3 A Ik neem een cola, wat wil jij?

B Ja, geef mij maar een biertje.

Geef mij maar een biertje.

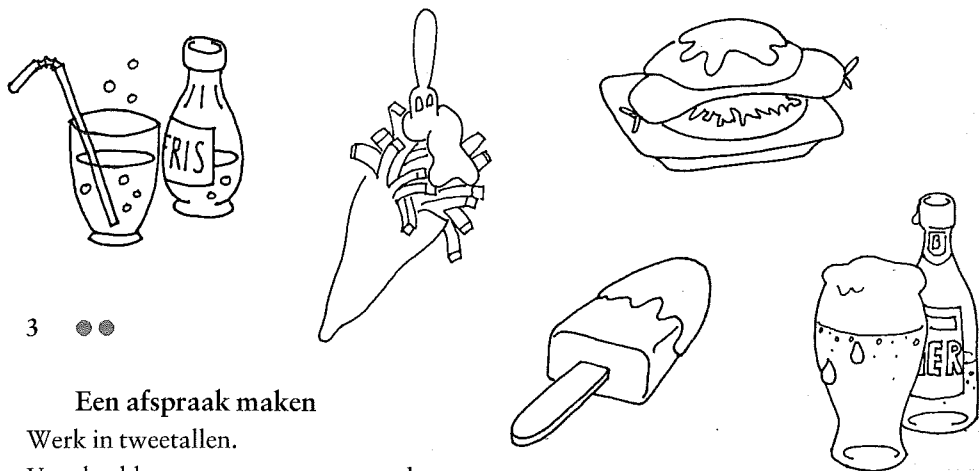
2 ●

Een voorstel doen

Voorbeeld:

Ik heb zin in thee.

Zullen we ergens thee gaan drinken?

3 ●●

Een afspraak maken

Werk in tweetallen.

Voorbeeld: ergens - eten - vanavond

- Zullen we ergens gaan eten?
- Ja leuk. Wanneer?
- Vanavond? Zullen we vanavond ergens gaan eten?
- Goed, tot vanavond.

- 1 iets - drinken - morgenavond
- 2 naar de bioscoop - maandag
- 3 naar een concert - volgende week
- 4 naar de rommelmarkt - op koninginnedag

Maak nu zelf een afspraak.

VOCABULAIRE

4 ●

Wat volgt?

1 februari, maart, _____.	4 juni, juli, _____.
2 donderdag, vrijdag, _____.	5 dinsdag, woensdag, _____.
3 vanmorgen, vanmiddag, _____.	6 middag, avond, _____.

5 ●

Welk woord hoort er niet bij? Waarom niet?

- 1 een biertje - een kopje koffie - een glas wijn - een broodje
- 2 thee - appelsap - bier - koffie
- 3 voorjaar - maart - zomer - herfst
- 4 maandag - woensdag - weekend - vrijdag
- 5 oktober - november - april - zomer
- 6 ochtend - vandaag - avond - middag

6 ●●

Kies het goede woord.

Een moeder en een kind. De moeder moet het kind naar school brengen.

Hoe gaan zij, met de auto, met de fiets, met de bus, lopend?

- Kind Mamma, hoe gaan we naar school?
- Moeder Lopend, want mijn fiets is kapot.
Dus [kunnen/mogen/zullen] we niet met de fiets gaan.
- Kind Ik [kan/moet/wil] niet lopen. [Kunnen/willen/zullen] we niet met de auto gaan?
- Moeder Nee, want pappa heeft de auto.
- Kind Dan [mag/wil/zal] ik met de bus.
- Moeder Oké, dat [kunnen/moeten/willen] we doen. Dan [kunnen/moeten/zullen] we nu vlug weg, want de bus vertrekt al over vijf minuten.

GRAMMATICA

7 ●

Geef antwoord op de vragen. Kijk naar tekst 1 en tekst 2.

1 Drinkt Saskia koffie?	5 Neemt meneer Van Dam rode port?
2 Eet Saskia een broodje kaas?	6 Vraagt meneer Van Dam de menukaart?
3 Betaalt Saskia de broodjes?	
4 Kent meneer Willems de ober?	

Geef antwoord op de vragen. Bedenk zelf het antwoord.

7 Spreekt u Spaans?	12 Begrijpt u de oefening?
8 Begrijpt u Chinees?	13 Wilt u suiker en melk in de koffie?
9 Eet u kaas?	14 Weet u de bibliotheek?
10 Drinkt u bier?	15 Studeert u biologie?
11 Hebt u een fiets?	

8 ●

Zet de woorden in de goede volgorde.

Voorbeeld: iets - wilt - u - drinken - ?

Wilt u iets drinken?

- 1 ik - de kaart - mag - alstublieft - ?
- 2 deze stoel - is - vrij - ?
- 3 eten - Nederlanders - wanneer - ?
- 4 zin - in - ik - een glas witte wijn - heb - .
- 5 ik - mag - bestellen - ?
- 6 met mij - ga - naar een café - je - ?
- 7 samen - Saskia - gaan - en haar moeder - naar het station - .
- 8 jij - altijd - met de bus - naar de les - ga - ?

LUISTEREN

9 ●

Personen en situatie

Twee klanten (A en B) gaan naar een café, zij bestellen bij de barman.

- a Luister en kijk nog **niet** in het boek!
- b Luister nog een keer, vul nu in.

barman _____ .
 klant A Mag ik twee _____ ?
 barman Alsjeblieft, dat is vijf gulden.
 klant A Alstublieft.
 barman En _____ ?
 klant B Een koffie en een broodje, _____ .
 barman _____ ?
 klant B _____ met melk.
 barman Een broodje ham?
 klant B Nee, _____ mij maar kaas. Hoeveel is dat?
 barman _____
 Alstublieft, een koffie. Het broodje _____ eraan.

10 ●

Personen en situatie

Een man en drie klanten, in een snackbar.

Vul in.

	KLANT A	KLANT B	KLANT C
Wat bestelt hij/zij	_____	_____	_____
Eet hij/zij het meteen op?	_____	_____	_____

11 ●

Luister en vul in.

Mag ik afrekenen?

1 f _____	4 f _____
2 f _____	5 f _____
3 f _____	

12 ●

Personen en situatie

Moeder met een kind, zij zitten in een restaurant en wachten op de ober.

Moeder Wil je kip?
 Kind Nee.
 Moeder Wat wil je dan?
 Kind Patat met appelmoes. Waarom bestel je niet?
 Moeder Omdat de ober niet komt.
 Kind Waarom komt de ober niet?
 Moeder Omdat hij het druk heeft.
 Kind Waarom heeft hij het druk?
 Moeder Omdat hij veel mensen moet helpen.
 Kind Waarom gaan we dan niet weg?
 Moeder Omdat ik iets wil eten. En nou moet je stil zijn!!

Luister en zeg de zin met 'omdat _____' na:

- Voorbeeld: Waarom wil je cola?
Omdat ik dorst heb.
 Waarom wil je een broodje?
Omdat ik honger heb.

- 1 Waarom wil je thee?
- 2 Waarom wil je een kroket?
- 3 Waarom wil je patat?
- 4 Waarom wil je appelsap?
- 5 Waarom wil je kip?
- 6 Waarom wil je bier?

Omdat ik dorst heb.
Omdat ik honger heb.
Omdat ik honger heb.
Omdat ik dorst heb.
Omdat ik honger heb.
Omdat ik dorst heb.

PROSODIE

13 ●
 Luister naar de docent.

14 ●
 Luister en zeg na, let op de zinsmelodie.

Zeg het maar.
Zegt u het maar.

Mag ik een kopje koffie?
Geef mij maar een kopje koffie.
Kan ik even betalen?

Ik heb zin in koffie.
Zullen we koffie gaan drinken?
Waar gaan we naartoe?

15 ●
 Luister naar de docent en zet een ● in de juiste kolom.
 Voorbeelden:

1 Utrecht	3 Saskia
2 mevrouw	4 Maria

Vul in.

	A	B	C	D
	— •	• —	— ••	• — •
1	●			
2		●		
3			●	
4				●

16 ●●
 Luister en zet een ● in de juiste kolom.
 Voorbeelden: 1 een broodje kaas, 2 een kopje koffie
 Vul in.

	E	F
	• — • —	• — • — •
1	●	
2		●

17 ●●
 Luister naar het ritme. Welke twee zinnen zijn anders?

a Ze heeft vandaag college.	e Ze woont nog niet in Utrecht.
b Hij drinkt een kopje koffie.	f Ze wil ook nog studeren.
c Hij wil vandaag betalen.	g Dat is een goed idee!
d Ik ga met de fiets.	

18 ●●
 Hoort u een vraag?

	Ja	Nee		Ja	Nee
1	☐	☐	8	☐	☐
2	☐	☐	9	☐	☐
3	☐	☐	10	☐	☐
4	☐	☐	11	☐	☐
5	☐	☐	12	☐	☐
6	☐	☐	13	☐	☐
7	☐	☐	14	☐	☐

19 ●●
 Hoort u een vraag?

1 ☐ U hebt gereserveerd.	5 ☐ Dus jij neemt koffie.
☐ U hebt gereserveerd?	☐ Dus jij neemt koffie?
2 ☐ U hebt gereserveerd.	6 ☐ Dus jij neemt koffie.
☐ U hebt gereserveerd?	☐ Dus jij neemt koffie?
3 ☐ U hebt twee bier besteld.	7 ☐ U bent geen Nederlander.
☐ U hebt twee bier besteld?	☐ U bent geen Nederlander?
4 ☐ U hebt twee bier besteld.	8 ☐ U bent geen Nederlander.
☐ U hebt twee bier besteld?	☐ U bent geen Nederlander?

SPREKEN

20 ●
 Wat doet u deze week? Vul uw agenda in.
 Vraag en antwoord. Werk in tweetallen.
 Voorbeeld:

cursist A: Wat doe je maandagmorgen?
 cursist B: Dan heb ik Nederlandse les van 10 tot 12.

21 ●●

In het café

Spreekoefening voor 3 personen. Twee vrienden (vriendinnen) in een café.

SALADES	
Mexicaanse salade	f 14,25 <i>salade met kidney en witte bonen, mais, pijnboompitten en een paprikadressing</i>
Tonijnsalade	f 13,25 <i>gemengde salade met tonijn, komkommer, ei, olijven en een dressing van mierikswortel</i>
Geitenkaassalade	f 14,50 <i>salade met geitenkaas, komkommer, tomaat, pijnboompitten, honing, en kruidendressing</i>
Chef's salade	f 15,75
Grand Entree Lofen	f 33,- <i>een variëte van koude voorgerechten voor 2 personen</i>
TOSTI'S	
Tosti kaas	f 4,50
Tosti ham/kaas	f 5,-
Tosti italia	f 6,50

cursist 1	cursist 2	cursist 3: ober
Wil je iets _____ ?	Een _____ graag.	Zegt u het maar.
Wat wil je _____ ?	Een _____ alsjeblieft.	Kan ik u helpen?
Wil je een _____ ?	Ik heb liever een _____ .	Alstublieft.
	Geef mij maar een _____ .	
cursist 1 en 2: AFREKENEN		cursist 3, ober: AFREKENEN
Kan ik even betalen?		f _____ alstublieft.
Hoeveel krijgt u van ons?		f _____ bij elkaar.

22 ●●
 Vraag en antwoord. Werk in tweetallen.
 Voorbeeld 1: • wonen • Rotterdam

a Woont u in Rotterdam?	b Ja, ik woon in Rotterdam.
	En u?
a Ik ook. / Nee, ik niet.	

Voorbeeld 2: • drinken • koffie

a Drink jij koffie?	b Nee, ik drink geen koffie.
	En jij?
a Ik ook niet. / Ik wel.	

- wonen • Amsterdam
- drinken • thee
- spreken • Nederlands
- studeren • Spaans
- gaan • het postkantoor
- lopen • het centrum
- weten • de weg naar het museum
- zijn • Nederlander
- komen • uit Frankrijk
- hebben • een fiets

SCHRIJVEN

23 ●
 Geef antwoord op de vragen in complete zinnen.

- 1 Hebt u zin in een glas wijn?
- 2 Begrijpt u de oefening?
- 3 Is Nederlands moeilijk?
- 4 Heeft Saskia een kamer in Utrecht?
- 5 Is meneer Van Dam Nederlander?
- 6 Spreken de heren Van Dam en Willems Frans?
- 7 Hebt u werk?
- 8 Begrijpt u de leraar goed?

24 ●
 Wat doet u _____ ?
 's Morgens _____
 's Middags _____
 's Avonds _____

Wat eet en drinkt u _____ ?
 's Morgens _____
 's Middags _____
 's Avonds _____

LEZEN

25 ●●

Nu ook op maandag geopend **3-gangen keuze menu f 39,75**

TOPKAPI

TRADITIONEEL TURKS RESTAURANT

Van gezellig tot romantisch tafelen 1 t/m 100 pers.

- Familiediners • Zakendiners • Vegetarische gerechten
- Mogelijkheid tot afhalen en bezorgen

Ma. t/m zo. van 16.00 - 23.00 uur geopend.

Mariastraat 8 • 3511 LP Utrecht • tel.: **030 - 233 26 58**

SPRINGHAVER

Filmtheaters - Cafe (sinds 1885) - Foyer

Dagelijks geopend van 11.00 tot 02.00 uur
Zondag van 11.00 tot 01.00 uur

Lunches - Borrels - Recepties - Presentaties e.v.

In de foyer: DE SALADE-BAR vanaf 17.00 uur

Inlichtingen/reserveren Springweg 50
Tel 313789 (bioscoop) of 317152 (cafe)

Tomatensoep f 6,50

DAGSCHOTELS MET SALADE:
Vegetarische Quiche f15,00

Curry-groenten schotel f17,50 (Vegetarisch)

Dagschotel (var.) f 17,50

Pasta Pesto f15,00

Mexicaanse taco's f17,50

Roti (kip) f17,50

Het Restaurant (boven) kan gereserveerd worden door groepen vanaf 12 personen

DONKERE GAARD 8, UTRECHT
030-2321679

ONTBIJT-LUNCH-DINER-CAFÉ

de van

poort kleeft

Café-Restaurant Zalencentrum

Maart roert z'n staart

Maand Menu (fl. 37,50 p.p.)

Coburger ham met frisse meloen

Pannetje vis met pasta en kreeftensaus of Kipfilet gepaneerd met sesamzaad & perziksaus

Poires Belle-Hélène

Wijn Tip; Villa Regia Branco / Tinto - Douro, Portugal

Mariaplaats 7, Utrecht, tel. 030-2318084

7 DAGEN PER WEEK GEOPEND

Indian - Tandoori RESTAURANT

PASSAGE TO INDIA

Gespecialiseerd in tandoori-kernia, vegetarische en risogerechten

's avonds geopend van 17.00 - 23.00 uur, 's zomers geopend van 11.00 - 23.00 uur

Oudegracht 148 vijfde etage 3511 AZ Utrecht

030 - 231 01 14

OOK VOOR GROEPEN, RECEPTIES EN CATERING SERVICE

Kijk naar de advertenties. Kies waar of niet waar.

Waar of niet waar?

- In café 'Orloff' kosten alle maaltijden f 17,50
- In 'De Poort van Kleeft' kost een menu voor twee personen f 75,-.
- 'Passage to India' is elke dag open van 11.00 uur tot 23.00 uur.
- Café 'Springhaver' is elke dag open tot 2.00 uur.
- Restaurant 'Topkapi' is zeven dagen per week geopend.
- In café 'Orloff' kun je ook reserveren voor een groep van 10 personen.
- In 'De Poort van Kleeft' kunt u goede Portugese wijn drinken.
- In 'Passage to India' kunt u niet vegetarisch eten.
- Café 'Springhaver' is meer dan honderd jaar oud.
- Bij restaurant 'Topkapi' kunt u ook eten afhalen.

waar	niet waar
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

26 ●

Nederlandse feestdagen

Op welke dag? In welk seizoen? (Kijk in een agenda)

Voorbeeld:

0 Prinsjesdag, de opening van het parlement

OP WELKE DAG?

op zondag/ op maandag/ op dinsdag/ op woensdag/ op donderdag/ op vrijdag/ op zaterdag

IN WELK SEIZOEN?

in de zomer/ in de herfst/ in de winter/ in de lente

Overzicht feest- en gedenkdagen van minderheden in Nederland

98

ma	5	12	19	26	
di	6	13	20	27	
wo	7	14	21	28	
do	1	8	15	22	29
vr	2	9	16	23	30
za	3	10	17	24	31
zo	4	11	18	25	

ma	2	9	16	23
di	3	10	17	24
wo	4	11	18	25
do	5	12	19	26
vr	6	13	20	27
za	7	14	21	28
zo	1	8	15	22

ma	2	9	16	23	30
di	3	10	17	24	31
wo	4	11	18	25	
do	5	12	19	26	
vr	6	13	20	27	
za	7	14	21	28	
zo	1	8	15	22	29

februari

2 **Basant Pancami**
Hindoes
Zie Holika dahan (12 maart).

11 **Geboortedag Swami Dayanand**
Hindoes
Swami Dayanand was de oprichter van de Arya Samaj.

Lantaarnfeest
Chinezen
De viering van het Chinese nieuwjaar wordt afgesloten bij de eerste volle maan van het Chinese jaar.

23 en 24 **Carnaval (rk)**
De dagen voordat de vasten begint zijn dagen van vrolijkheid en verkleeden. Deze worden afgesloten met aswoensdag, 25 februari.

25 **Maha Siwratrī**
Hindoes
De nacht van de grote Shiva, de vernieuwer. Wordt voornamelijk in tempels gevierd.

1 **Sinterklaas op 5 december**

OP WELKE DAG?

op zondag/ op maandag/ op dinsdag/ op woensdag/ op donderdag/ op vrijdag/ op zaterdag

IN WELK SEIZOEN?

in de zomer/ in de herfst/ in de winter/ in de lente

2 **Koninginnedag, 30 april**

OP WELKE DAG?

op zondag/ op maandag/ op dinsdag/ op woensdag/ op donderdag/ op vrijdag/ op zaterdag

IN WELK SEIZOEN?

in de zomer/ in de herfst/ in de winter/ in de lente

3 Bevrijdingsdag, 5 mei

OP WELKE DAG? op zondag/ op maandag/ op dinsdag/ op woensdag/
op donderdag/ op vrijdag/ op zaterdag
IN WELK SEIZOEN? in de zomer/ in de herfst/ in de winter/ in de lente

4 Moederdag

OP WELKE DAG? op zondag/ op maandag/ op dinsdag/ op woensdag/
op donderdag/ op vrijdag/ op zaterdag
IN WELK SEIZOEN? in de zomer/ in de herfst/ in de winter/ in de lente

5 Nieuwjaar

OP WELKE DAG? op zondag/ op maandag/ op dinsdag/ op woensdag/
op donderdag/ op vrijdag/ op zaterdag
IN WELK SEIZOEN? in de zomer/ in de herfst/ in de winter/ in de lente

Vul in.

Feestdagen in uw land.

OP WELKE DAG? _____
IN WELK SEIZOEN? _____

Basis

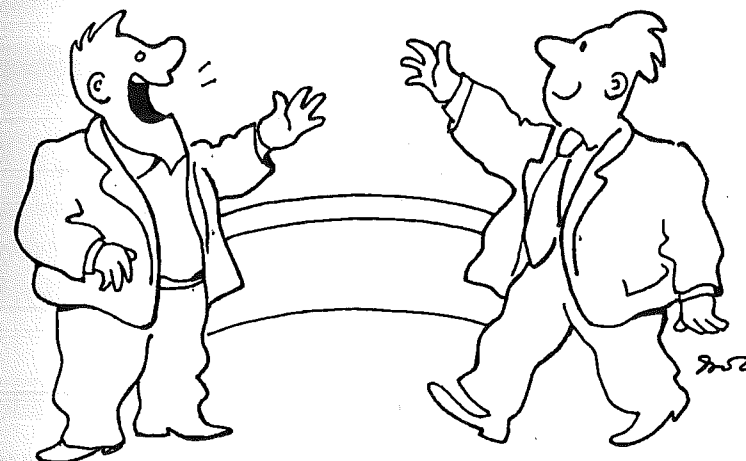
B

1 TEKST

1a Lees de introductie.

Karel en Jan zijn vrienden. Zij ontmoeten elkaar op straat. Jan stelt voor met Karel iets te gaan drinken. Karel kan nu niet mee, maar zij maken een afspraak.
Wanneer is de afspraak? Waar gaan zij naar toe?

1b Luister naar de tekst. Kijk niet in het boek!

Karel Hé dag, Jan!
Jan Hallo Karel. Lang niet gezien. Hoe gaat het met je?
Karel Goed, en met jou?
Jan Uitstekend. Zeg, zullen we even iets gaan drinken?
Karel Sorry, ik kan niet. Ik heb geen tijd.
Ik moet eerst naar de bibliotheek. Daarna moet ik een cadeautje kopen want ik ga naar een vriendin. Zij geeft een feestje want ze is vandaag jarig.
Kunnen we voor volgende week een afspraak maken?
Jan Goed idee.
Zeg het maar. Wanneer kun je?
Karel Volgende week woensdag? Kom dan eerst bij mij iets drinken en daarna gaan we naar de bioscoop. Goed?
Jan Prima. Hoe laat?
Karel Om half negen?
Jan Goed. Tot volgende week woensdag.
Karel Leuk. Tot dan hé!

2 TEKST

2a Lees de introductie.

Remco Willems is 17 jaar. Hij zit in de vijfde klas van de HAVO* en moet dit jaar eindexamen doen. Hij heeft goede resultaten op school, maar het gaat niet goed met wiskunde. Daarover heeft hij vandaag een afspraak met de wiskundeleraar, meneer Pieters.

* HAVO: een schooltype voor kinderen van 12 tot 17 jaar.

2b Luister naar tekst. Kijk niet in het boek!

Pieters Binnen!... Ah, Remco. Ga zitten.
 Remco Dank u.
 Pieters Hoe gaat het met je?
 Remco Tja... het gaat wel.
 Pieters Ik wil eens even met je praten. Je hebt goede resultaten voor veel vakken.
 Remco Ja, gelukkig wel.
 Pieters Oké. Prima, maar ... het gaat niet goed met wiskunde!
 Remco Ja..dat is zo, meneer. Ik vind wiskunde moeilijk.
 Pieters Begrijp je het niet goed, of ...
 Remco Ja, soms begrijp ik het niet. Dan kan ik mijn huiswerk niet goed maken.
 Pieters Luister, Remco, ik heb een voorstel. Jij werkt thuis een half uur per dag aan wiskunde, en ik geef jou één uur per week extra les. Wat vind je?
 Remco Dat is misschien wel een goed idee.
 Pieters Zullen we volgende week beginnen? Maandagmiddag om vier uur?
 Remco Ja, goed.
 Pieters Afgesproken! Tot maandag dan.
 Remco Oké. Dag, meneer.

2c Oefening bij de tekst.

Waar of niet waar?	waar	niet waar
1 Remco moet volgnd jaar eindexamen doen.	☐	☐
2 Remco heeft geen goede resultaten voor wiskunde.	☐	☐
3 Pieters gaat Remco één keer per week extra les geven.	☐	☐
4 Remco moet thuis een half uur per dag aan wiskunde werken.	☐	☐
5 De extra les is op maandagmiddag van vier uur tot vijf.	☐	☐

3 TAALHULP

Een ontmoeting

begroeting

- Hallo.
- Dag.
- Hoi.
- Goedemorgen.
- Goedemiddag.
- Goedenavond.

BEGROETING	REACTIE	
	positief	negatief
Hoe gaat het met u?	Goed, dank u.	Het gaat wel.
Hoe gaat het met je?	Prima, en met jou?	Niet zo best.
Hoe gaat het ermee?	Uitstekend.	Slecht.
Hoe is het?		

een reden

Ik kan niet *want* _____.

een tegenstelling

Ik vind het wel leuk, *maar* ik kan niet.
 Het gaat goed met economie, *maar* het gaat niet goed met wiskunde.

afscheid

Tot volgende week woensdag!
 Tot dan!

de tijd

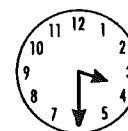
VRAAG	ANTWOORD
Wanneer kun je?	Volgende week woensdag?
Hoe laat?	Om half negen. Maandagmiddag om vier uur.

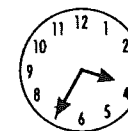
kwart over 3

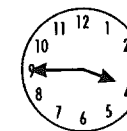
10 voor half 4

half 4

5 over half 4

kwart voor 4

4 GRAMMATICA

negatie 2

VRAGEN

Kom je *uit* Nederland?

Zit je *op* de HAVO?

Gaat u *met* de taxi?

Gaat u *naar* het station?

NEGATIEVE ANTWOORDEN

Nee, ik kom *niet uit* Nederland.

Nee, ik zit *niet op* de HAVO.

Nee, ik ga *niet met* de taxi.

Nee, ik ga *niet naar* het station.

negatie 3

VRAGEN

Gaat het *goed*?

Vind je het *lekker*?

NEGATIEVE ANTWOORDEN

Het gaat *niet goed*.

Ik vind het *niet lekker*.

negatie 4

VRAGEN

Begrijpt u mij?

Rookt u?

Kom je?

NEGATIEVE ANTWOORDEN

Nee, ik *begrijp* u *niet*.

Nee, ik *rook niet*.

Nee, ik *kom niet*.

VRAGEN

Kijk naar alle negatieve antwoorden. Wat kunt u zeggen over de plaats van het woordje 'niet'?

pronomen personale als object en achter een prepositie

De leraar helpt	me/mij	haar
	je/jou	ons
	u	jullie
	hem	hen/hun/ze

Hoe gaat het *met* je/jou?

Is dit boek *van* hem?

Ik ga morgen *naar* hen/ze toe.

Oefeningen

TAALHULP

1

Zoek de goede combinatie.

Hoeveel combinaties kunt u maken?

1 Hoe gaat het ermee?	a Nee, ik heb geen zin.
2 Hallo!	b Nee, dank u.
3 Ga je mee naar de bioscoop?	c Sorry, ik kan niet.
4 Goedemiddag.	d Hoe gaat het met u?
	e Goed, en met jou?
	f Prima.
	g Hé hallo!

2

Luister en herhaal: *Tot dinsdag! Tot straks! Tot vanavond!*

Voorbeeld:

- Ik moet nu weg, want de les begint om zeven uur.
Maar ik ben om tien uur weer terug.

- Tot straks!

cursist: *Tot straks.*

- Ik heb geen brood in huis, maar ik kan niet weg, want Piet komt zo langs.
Wil jij even brood voor mij halen?

- Ja, ik doe het wel even. _____.

cursist: _____.

- Heb je zin om dinsdag langs te komen?

- Ja, wat leuk!

- Goed dan, _____.

cursist: _____.

- Ik ga nu naar huis, maar ik kom vanavond weer terug.

- Goed, _____.

cursist: _____.

- Wanneer kom je terug?

- Ik weet het niet precies.

- Nou, _____.

cursist: _____.

3 ●●

Maak het antwoord compleet.

Voorbeeld:

- Ik ga nu naar huis, maar ik kom vanmiddag weer terug.
- Goed. Tot vanmiddag!

- Ik ga even naar het postkantoor.
- Oké, _____.
- Ik moet naar de stad. Ik moet naar de markt.
- _____.
- Vrijdag hebben we toch les hè?
- Ja hoor, _____.
- Mag ik vanmiddag even bij je komen?
- Ja natuurlijk, _____.
- Kunt u nu de weg alleen vinden?
- Ja hoor, dank u wel, _____.

VOCABULAIRE

4 ●

Wat hoort bij elkaar? U kunt meer combinaties kiezen.

een cadeautje	doen
een feestje	kopen
een afspraak	maken
een examen	geven
huiswerk	_____

- 1 a Hoi! Volgende week _____ ik een _____. Kom je ook?
b Ja graag, bedankt voor de uitnodiging.
- 2 a Ik ben een beetje zenuwachtig. Ik moet vanmiddag _____.
b Nou, veel succes!
- 3 a Ik ga volgende week naar een feest. Wat voor een _____ zal ik _____?
b Misschien een boek of zo?
- 4 a Ha die Piet, lang niet gezien!
b Nou zeg dat wel. Kom eens langs! Zullen we meteen een _____?
- 5 a Ik begrijp niks van die wiskunde! Kun je me helpen mijn _____ te _____?
b Ik wil het wel proberen.

5 ●

Kies het goede woord.

Voorbeeld:

Ik moet een paar boeken terugbrengen naar de *bioscoop/bibliotheek*.Het goede woord is : *bibliotheek*.

- 1 Ik ga een cadeautje kopen voor mijn moeder want ze is morgen *feest/jarig*.
- 2 *Willen/Zullen* we voor volgende *week/maand* vrijdag een afspraak maken?
- 3 Remco *staat/zit* in de vijfde klas van de HAVO en moet dit jaar examen *doen/gaan*.
- 4 De volgende les is woensdagmiddag *op/om* twee uur.
- 5 Hoe gaat het *met/ermee* je vader en moeder?
- 6 Ik drink geen koffie *maar/want* ik vind koffie niet *leuk/lekker*.
- 7 Vandaag eten we niet veel want we *zijn/hebben* geen *honger/dorst*.
- 8 John *is/komt* uit *Engels/Engeland* en spreekt redelijk Nederlands.
- 9 Hij wil nog beter Nederlands spreken en daarom wil hij een cursus *geven/volgen*.
- 10 Een cursus voor beginners is natuurlijk te *gemakkelijk/moeilijk* voor hem.

6 ●●

Vul in: *maar* of *want*.

- 1 Arend neemt een broodje _____ hij heeft honger.
- 2 Berend heeft ook honger _____ hij neemt geen broodje.
- 3 Arend heeft zin in een broodje kaas _____ er is geen kaas.
- 4 Hij wil na de lunch een sigaret roken _____ je mag in de kantine niet roken.
- 5 Sandra zit op een terras _____ ze ziet geen ober.
- 6 Ze wil iets drinken _____ ze heeft dorst.
- 7 Dan ziet ze een ober. Ze roept hem _____ hij hoort haar niet.
- 8 Dan gaat ze weg _____ ze kan niet meer wachten, ze moet naar een afspraak.

GRAMMATICA

7 ●

- a Wat hoort bij elkaar?
- b Schrijf de zin helemaal op.
- c Onderstreep *niet* of *geen* en het bijbehorende woord.

Voorbeeld:

- a zin 1 hoort bij e
- b/c Remco, ik wil je spreken want het gaat niet goed met wiskunde.

- 1 Remco, ik wil je spreken want _____.
- 2 Ik kan nu niet naar de kantine want _____.
- 3 Ik kan niet met de fiets naar school want _____.
- 4 Maria uit Italië woont in Nederland want _____.
- 5 Sorry, kunt u dat herhalen want _____.
- 6 Ik neem een broodje want _____.
- 7 We hebben vandaag vrij want _____.
- 8 Ik wil geen koffie want _____.

- a _____ ik moet nu naar de bibliotheek.
- b _____ het is Koningsdag.
- c _____ zij wil hier studeren.
- d _____ ik heb honger.
- e _____ het gaat niet goed met wiskunde.
- f _____ mijn fiets is kapot.
- g _____ ik heb geen dorst.
- h _____ ik begrijp u niet.

8 ●●

Maak het antwoord (b) *negatief*.

- 1 a Zeg, hoe gaat het met je?
b Het gaat goed met mij.
- 2 a Ga je mee naar de bioscoop?
b Ik heb tijd.
- 3 a Zullen we een kopje koffie gaan drinken?
b Ik heb zin in een kopje koffie.
- 4 a Waar is de Kalverstraat in Amsterdam?
b Ik weet de weg in Amsterdam.
- 5 a Waar is Karel?
b Hij zit in het restaurant.
- 6 a Wil je een stukje chocola?
b Ik houd van chocola.
- 7 a Gaan jullie mee naar het zwembad?
b Hoe? Wij hebben een fiets.
- 8 a Waarom gaan Karel en Jan weg?
b Zij vinden het verhaal interessant.
- 9 a Wil je suiker en melk?
b Ik wil suiker in de thee.
- 10 a Meneer, mag ik een sigaret roken?
b Je mag in de les roken.

9 ●

Kies het goede alternatief.

- 1 Meneer Gonzalez komt uit Spanje.
Hij/Hem woont pas drie maanden in Nederland, maar je kunt heel goed Nederlands met *hij/hem* spreken.
- 2 Saskia komt uit Nederland. Het gaat heel goed met *zij/haar*.
Zij/Haar studeert in Utrecht.
- 3 Hallo Peter. Hoe gaat het met *je/jou*?
Met *ik/mij* gaat het heel goed, dank je. En met *je/jou*?
- 4 Goedemiddag mevrouw Willems. Hoe gaat het met *je/u*?
Heel goed, dank *je/jij* wel Maria. En hoe gaat het met *je/jou*?
- 5 Hoe gaat het met Remco en Leon?
Ik zie *zel/hem* niet zo vaak. Ik weet niet hoe het met *zel/hem* gaat.
- 6 Ik ga vanavond met Jan iets drinken. Ik zie *haar/hem* om acht uur in een café.
- 7 Ik heb vanavond een afspraak met Saskia en Karel. Ik ga met *haar/hen* iets eten in de stad.
- 8 Jan en Karel: "Kunt u *me/ons* helpen? *We/Ons* zoeken het Centraal Museum."
Meneer: "Natuurlijk. *U/Jullie* moeten hier rechtdoor, en dan zien *u/jullie* het museum na 200 meter rechts."

LUISTEREN

10 ●

Hoe laat is het? Luister en kies de goede tijd.

1 a 09.15 uur	6 a 14.45 uur
b 09.45 uur	b 15.15 uur
2 a 11.30 uur	7 a 07.05 uur
b 12.30 uur	b 19.05 uur
3 a 06.10 uur	8 a 10.45 uur
b 05.50 uur	b 11.45 uur
4 a 12.00 uur	9 a 20.25 uur
b 00.00 uur	b 20.35 uur
5 a 22.20 uur	10 a 17.20 uur
b 22.40 uur	b 17.50 uur

11 ●●

Luister en schrijf de tijd in de agenda (in cijfers).

Voorbeeld:

- U hoort: Om drie uur 's middags gaat Remco naar de voetbaltraining
- schrijf in de agenda: 15.00 uur: voetbaltraining.

Hoe laat gaat Remco _____ ?

VRIJDAG 16 oktober	
7	16
8	17
9	18
10	19
11	20
12	21
13	22
14	23
15 voetbaltraining	24

12 ●

Luister en kies de goede prijs.

1 a f 2,25	5 a f 25,-	9 a f 2435,-
b f 2,75	b f 20,50	b f 2345,-
2 a f 5,60	6 a f 165,-	10 a f 1200,50
b f 6,50	b f 156,-	b f 1250,-
3 a f 35,90	7 a f 535,-	
b f 30,95	b f 553,-	
4 a f 495,50	8 a f 785,-	
b f 459,50	b f 875,-	

13 ●

Personen en situatie

Mevrouw de Wit maakt kennis met haar nieuwe burens: Frans en Ellen de Jong en hun zoontjes Tom en Hans. Heleen de Wit is een dame van ongeveer 70 jaar.

- a Luister naar de tekst.
- b Luister en vul in : u, je of jij, jullie.

Nieuwe Burens

- Frans de Jong: Dag mevrouw, ik ben Frans de Jong.
Mevr. De Wit: O, _____ bent de nieuwe buurman.
Mevrouw De Wit: Mevrouw De Wit.
Ellen de Jong: Dag! Ellen de Jong.
Mevr. De Wit: Ik hoop dat _____ het hier prettig zult vinden.
Ellen de Jong: O, vast wel.
Mevr. De Wit: Hoe lang woont _____ hier al?
Ellen de Jong: O, al vijftwintig jaar en ik vind het hier nog altijd prettig.
Mevr. De Wit: Wilt _____ even binnen komen?
Ellen de Jong: Wilt _____ misschien een kopje koffie?
Mevr. De Wit: Nee dank _____.
Tom: Onze zoontjes spelen buiten en dan weten ze niet waar we zijn. O, daar zie ik ze toevallig.
Mevr. De Wit: Jongens, komen _____ eens hier!
Tom: Dit is de buurvrouw.
Mevr. De Wit: Dag, hoe heet _____ ?
Hans: Tom.
Mevr. De Wit: En hoe oud ben _____ ?
Hans: Vijf.
Mevr. De Wit: En hoe heet _____ ?
Hans: Hans.
Mevr. De Wit: En hoe oud ben _____ ?
Hans: Zeven.
Mevr. De Wit: Ach, komt _____ nu toch even binnen.
Tom: Nu wilt _____ misschien wel een kopje koffie.
Ellen de Jong: En Tom en Hans, willen _____ een glaasje limonade?

14 ●●

Personen en situatie

John komt uit Ierland. Hij is nu een jaar in Nederland en volgt een cursus Nederlands. Hij is geen beginner. Hij spreekt redelijk goed Nederlands en volgt een cursus voor gevorderden bij een taleninstituut. Hij gaat naar de docent van de cursus, mevrouw Veenstra.

Luister naar de dialoog tussen John en mevrouw Veenstra en beantwoord de vragen.

VRAGEN

- 1 John praat over zijn Nederlands. Hoe gaat het met
 - a lezen? _____
 - b luisteren? _____
 - c spreken? _____
 - d schrijven? _____
 - e grammatica? _____
- 2 Welke cursus gaat John misschien volgen?

- 3 Hoe lang duurt de cursus, en hoeveel uur per week?

- 4 Wie is Henk?

- 5 Wanneer is Henk op het Instituut?

- 6 Wanneer kan John hem bellen?

PROSODIE

15 ●

Luister en zet een streep onder het woord/de woorden met accent.

Voorbeeld:

- Willen jullie wijn?
- Ja graag.
- * Voor mij niet

- Waar is mijn glas?
- Dat staat voor je!
- * Nee, dit glas is voor jou.
- Mira wil ons uitnodigen.
- Zij wil mij uitnodigen?
- Op school zegt ze nooit iets tegen me!
- Hallo, Remco, hoe gaat het met je?
- Goed Peter, en met jou?
- Kom je vanmiddag huiswerk bij me maken?
- Nee, kom jij liever bij mij, want mijn moeder is ziek. Dan kan ik haar af en toe thee brengen en zo.
- Oké.
- Ik ga vanavond met Pien naar de bioscoop.
- Waarom ga je wel met haar en nooit met mij?
- Werk je allang in het bedrijf?
- Al drie jaar. En jij?
- Ik werk hier pas een jaar, maar Anneke niet. Zij werkt hier al bijna tien jaar.

16 ●

Luister naar de docent.

17 ●

Luister, zet een ● in de goede kolom.

U hoort:

- 1 Utrecht 4 volgende week
- 2 mevrouw 5 bibliotheek
- 3 Maria

	A	B	C	D	E
	- .	. -	. - .	- . - -
1	●				
2		●			
3			●		
4				●	
5					●

18 ●

Luister naar de docent.

19 ●

Hoort u een vraag?

	Ja	Nee
1	☐	☐
2	☐	☐
3	☐	☐
4	☐	☐
5	☐	☐
6	☐	☐

	Ja	Nee
7	☐	☐
8	☐	☐
9	☐	☐
10	☐	☐
11	☐	☐
12	☐	☐

20 ●

Luister en zeg na. Klap, tik en zing!

Goedemorgen. (2 x)
Goedemiddag. (2 x)
Goedenavond. (2 x)

Hallo!
Hoe gaat het ermee?
Prima! En met jou?
Het gaat wel.

Dag.
Hoe gaat het met je?
Uitstekend!

Dag mevrouw.
Hoe gaat het met u?
Goed. Dank u.

Hoi!
Hoe is het?
Prima! Met jou ook?

Niet zo best.
Niet zo goed.
Slecht.

Dag!
Tot volgende week!
Tot morgen!
Tot vanavond!
Tot straks!
Tot dan!

Ga je mee naar Amsterdam?
Zullen we naar Amsterdam gaan?
Ik heb een voorstel: we gaan naar Amsterdam. Wat vinden jullie?

Ja leuk!
Prima!
Goed idee!

Nee, dank je.
Sorry, ik kan niet.
Nee, het spijt me.
Ik kan echt niet, want mijn dochter is ziek.

SPREKEN

21 ●

Vraag en antwoord. Werk in tweetallen.

Voorbeelden:

PERSOON A	PERSOON B
Ga je mee naar de film?	<i>Ja, leuk.</i>
Hoe gaat het met je?	<i>Goed, dank je.</i>
Ga je mee iets drinken?	<i>Nee, ik kan niet.</i>
Hoe gaat het?	<i>Niet zo best.</i>

- 1 Zullen we naar de film gaan? _____.
- 2 Hoi, hoe gaat het met je? _____.
- 3 Ga je mee naar het feest? _____.
- 4 Kom je morgen bij me eten? _____.
- 5 Dag, hoe is het? _____.
- 6 Kun je me helpen met het huiswerk? _____.
- 7 Hoe gaat het met je op school? _____.
- 8 Hallo, hoe gaat het met u? _____.
- 9 Ga je mee naar het zwembad? _____.
- 10 Hoi, hoe gaat het met je vader en moeder? _____.

22 ●

Vraag en antwoord. Werk in tweetallen.

1 begroeting VOORSTEL: samen iets drinken	reactie: positief reactie: negatief, 'want _____.'
2 begroeting VOORSTEL: samen naar de bioscoop	reactie: positief, spreek een dag en tijd af reactie: negatief, 'want _____.'
3 begroeting	reactie: negatief, 'want _____.'
4 begroeting VOORSTEL: samen naar Amsterdam	reactie: positief reactie: 'Wel leuk maar _____.'

23 ●●

Bedenk situaties bij de volgende excuses. Werk in tweetallen.

PERSOON A	PERSOON B
Heb je zin om bij me te komen?	Sorry, maar ik heb geen vervoer.
_____?	Mijn fiets is kapot.
_____?	Mijn tante is jarig.
_____?	Ik kan 's ochtends niet uit mijn bed komen.
_____?	Ik ben nog niet klaar met mijn huiswerk.

SCHRIJVEN

24 ●

Geef antwoord op de vragen in complete zinnen.

Voorbeeld:

- Bent u Nederlander? *Nee, ik ben geen Nederlander.*
- Komt u uit Nederland? *Nee, ik kom niet uit Nederland.*
- Spreekt u Nederlands? *Nee, ik spreek geen Nederlands.*
Ja, ik spreek een beetje Nederlands.

- 1 Bent u Spanjaard? _____
Komt u uit Spanje? _____
Spreekt u Spaans? _____
- 2 Hebt u een fiets? _____
Gaat u vaak met de fiets? _____
Gaat u met de fiets naar de les? _____
- 3 Begrijpt u veel van wiskunde? _____
Kunt u wiskundesommen maken? _____
- 4 Gaat u vaak naar een feestje? _____
Houdt u van feestjes? _____
Geeft u een feest als u jarig bent? _____
Bent u vandaag jarig? _____

25 ●

Maak de zinnen compleet.

- 1 Ga je mee naar de film?
Nee, het spijt me. Ik _____.
- 2 Zullen we een kopje koffie gaan drinken?
Ja, _____.
- 3 Waarom leer je Nederlands?
Ik leer Nederlands want _____.
- 4 Ga je naar huis?
Ik wil wel naar huis, maar _____.

LEZEN

26 ●

Aanbieden van excuses

Wat hoort bij elkaar? Vul ook *niet* of *geen* in.

Voorbeeld: Vraag 0 hoort bij Antwoord x:

- 0 Uw buurvrouw vraagt: "Komt u morgenavond koffie drinken? Mijn man is jarig."
- x "Het spijt me, ik kan *niet* komen want ik heb al een afspraak."

VRAGEN

- 0 Uw buurvrouw vraagt: "Komt u morgenavond koffie drinken? Mijn man is jarig."
- 1 Uw leraar vraagt: "Waarom heb je je huiswerk niet gemaakt?"
- 2 Een vriend vraagt: "Zullen we naar het zwembad gaan?"
- 3 Uw leraar vraagt: "Waarom ben je altijd te laat?"
- 4 Iemand vraagt tijdens de les: "Zullen we na de les bij mij thuis huiswerk maken?"
- 5 Een politieagent zegt: "U mag hier niet parkeren!"

ANTWOORDEN

- x U zegt: "Het spijt me, ik kan _____ komen want ik heb al een afspraak."
- a U zegt: "Nee, sorry, ik voel me _____ goed want ik ben erg verkouden."
- b U zegt: "Pardon meneer, ik begrijp u _____. Ik spreek bijna _____ Nederlands. Kunt u langzaam spreken?"
- c U zegt: "Het spijt me, meneer, ik heb _____ horloge."
- d U zegt: "Ik begrijp de oefening _____ goed en ik heb _____ woordenboek."
- e U zegt: "Nee jammer, ik heb nu _____ tijd. Ik moet na de les meteen naar huis."

Tekst om te lezen en over te praten.

Kent u de Nederlanders?

Aan het einde van een gesprek of ontmoeting zeggen we vaak: "Doe de groeten aan" Het antwoord is dan meestal: "Dank je wel, dat zal ik doen."

'Wat ik het moeilijkste vind aan Nederlanders is hun directheid. Ze hebben over alles en iedereen een opinie en uiten die ook. Dat heeft iets goeds, maar je moet er ook aan wennen, je niet ergeren dat beleefdheden worden overgeslagen, je niet beledigd voelen.'

Carl Niehaus

ambassadeur van Zuid-Afrika in Nederland, 1996

In: BUITENBEELD VAN NEDERLAND; een uitgave van Radio Nederland Wereldomroep.

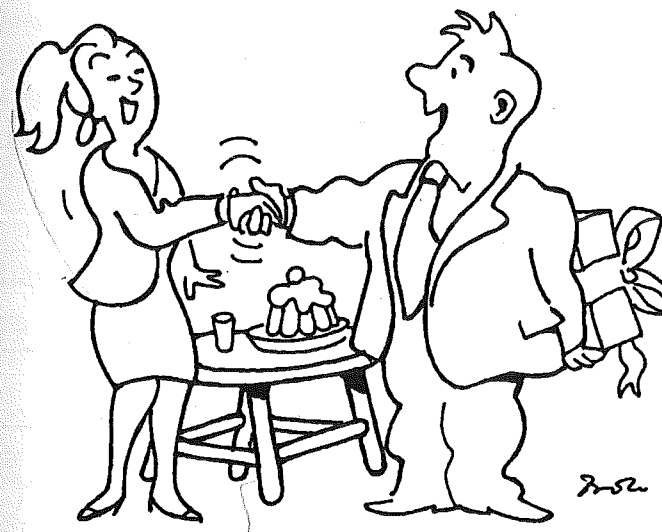
'Wij bieden buitenlandse werknemers de mogelijkheid om de cursus *Understanding the Dutch* te volgen. Veel buitenlanders moeten erg wennen aan onze manier van doen. Ze vinden het bijvoorbeeld heel vreemd dat we om de haverklap agenda's trekken, zelfs voor het maken van een persoonlijke afspraak. Of dat we op een verjaardag alle aanwezigen feliciteren met de jarige.'

Martin de Jong

In: 'VREEMD VOLK?' De Volkskrant 6 maart 1998

1 TEKST

1a Lees de introductie.

Naar een feestje

Saskia is vandaag jarig. Karel, een vriend, gaat naar haar feest. Op het feest ontmoet hij de moeder en de broer van Saskia, en Maria, een Italiaanse vriendin.

1b Luister naar de tekst. Kijk niet in het boek!

- Karel: Goedenavond meneer. Kunt u mij helpen?
Ik moet naar Houten. Moet ik dan deze bus hebben?
- buschaffeur: Jazeker.
- Karel: In Houten moet ik in de Kerkstraat zijn.
Waar moet ik dan uitstappen?
- buschaffeur: Dat is heel gemakkelijk. De eerste halte in Houten is de Kerkstraat.
- Karel: Wilt u mij toch even waarschuwen?
- buschaffeur: Natuurlijk, meneer.
- Karel: Bedankt.
- Saskia: Hallo. Gezellig dat je er bent.
- Karel: Hallo. (kus, kus, kus) Gefeliciteerd! En nog vele jaren.
- Saskia: Dank je wel.
- Karel: Alsjeblieft. Hier is een klein cadeautje.

- Saskia Dank je wel. Leuk zeg, bedankt.
Wat wil je: koffie met taart, of heb je liever wat anders?
- Karel Nee, koffie graag.
- Saskia Een stuk appeltaart?
- Karel Ja graag.
- Saskia Goed. Oh, dit is mijn moeder. Mam, dit is Karel.
- mevr. Willems Dag Karel.
- Karel Dag, mevrouw Willems, gefeliciteerd met uw dochter.
- mevr. Willems Dank je wel, Karel.
- Remco Hoi, ik ben Remco, de broer van Saskia.
- Karel Gefeliciteerd met je zus.
(de bel gaat)
- Saskia Ik ga even opendoen.
Hoi, Maria. Kom binnen.
- Maria Hoi, Saskia. Gefeliciteerd.
Eh, ben je vandaag nou 21 of 22 geworden?
- Saskia 22. Leuk dat je er bent.
- Saskia Eh, Karel, kom eens even. Dit is Maria.
- Karel Hoi, ik ben Karel.
- Maria Hoi.
- Saskia Maria, wil je wat drinken?
- Maria Ja, een cola graag.
- Maria Jij studeert Spaans, hè?
- Karel Ja, ik ben een studiegenoot van Saskia. En jij?
- Maria Ik studeer biologie.
- Karel Je komt toch uit Italië? Je spreekt al goed Nederlands!
- Maria Dank je. Ik ben nu 2 jaar hier. En mijn vriend is Nederlander.
- Karel Aha... en hoe gaat het met je studie?
- Maria Gaat wel. Maar alle lessen zijn in het Nederlands.
Dat is soms nog moeilijk voor mij.

1c Oefening

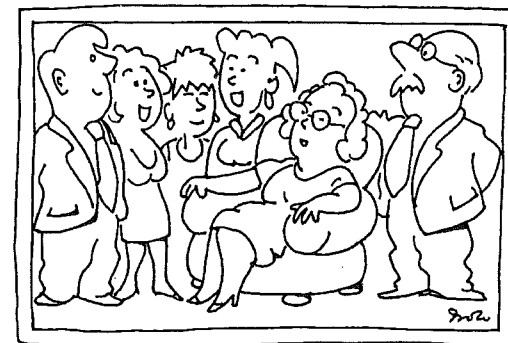
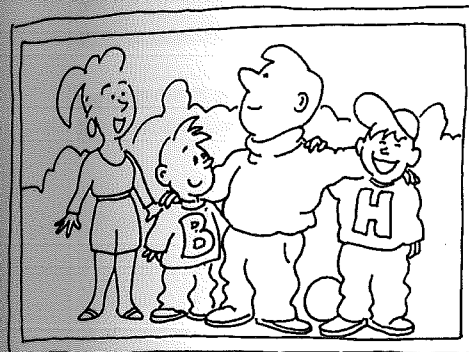
Vul steeds één woord uit de tekst in.

- Karel gaat naar het _____ van Saskia. Hij gaat met de _____ naar Houten.
- Bij de _____ halte in Houten moet hij _____.
- Hij geeft Saskia een _____ voor haar verjaardag.
- Saskia vraagt hem: "Wil je _____ anders?"
- Karel neemt koffie en _____.

- Dan gaat de bel.
- Saskia gaat _____ en Maria komt binnen.
- Maria _____ biologie.
- Karel zegt: "Je spreekt _____ Nederlands!"
- Karel vraagt haar: "Hoe _____ het met je _____?"
- "_____", zegt Maria, "maar alle _____ zijn in het Nederlands, en dat is soms _____ voor mij."

2 TEKST

De familierelaties van Harrie de Vries

- Harrie is de man van Caroline.
Caroline is de vrouw van Harrie.
Hans is de zoon van Harrie, en Bartje ook.
Harrie is hun vader
Bart is het broertje van Hans.

- Jeanne is de moeder van Harrie.
Jeanne is de schoonmoeder van Caroline.
Jeanne is de oma van Hans en Bartje.
Johan is de man van Jeanne.
Hans is de kleinzoon van Jeanne, en Bartje ook.
Anneke is de zus van Harrie.
Anneke is de tante van Hans en Bartje.
Harrie heeft geen dochters.
Harrie heeft ook geen broers.

VRAAG

Wat is de familierelatie van Johan met alle andere personen?

3 TAALHULP

Feliciteren: bij verjaardag, geboorte, bruiloft etc.

(Hartelijk) Gefeliciteerd!
Van Harte!

Iemand iets toewensen: bij vakantie, een reis, iets leuks

Prettige vakantie!
Goede reis!
Veel plezier!

Iemand iets toewensen: bij examen, iets moeilijks

Veel succes!
Sterkte!
Het beste!

Bij ziekte

Beterschap!

Blijk geven van medeleven: bij ernstige ziekte, dood

Sterkte!
Wat erg voor je.
Gecondoleerd met het overlijden van ...

Dankbaarheid uitdrukken

Bedankt!
Dank je wel / Dank u wel!

4 GRAMMATICA

Syntaxis, overzicht 1

SUBJECT	VERBUM 1	REST	VERBUM 2 (EN 3)
Saskia	studeert	Spaans.	
De student	gaat	naar de kantine.	
Ik	heb	zin in een broodje.	
De studenten	moeten	vandaag een test	maken.
Jullie	mogen	in de klas niet	roken.
Wij	willen	naar de film	gaan.
Saskia en Karel	willen	iets	gaan drinken.

Syntaxis, overzicht 2

VRAAGWOORD / IETS ANDERS	VERBUM 1	SUBJECT	REST	VERBUM 2 (EN 3)
Waar	woon	je?		
Wat	zegt	de leraar?		
Welke talen	spreken	jullie?		
Wat	zullen	we	vanavond	doen?
Daarom	kan	ik	de oefening niet	maken.
Op het station	kunnen	we	koffie	gaan drinken.

Syntaxis, overzicht 3

VERBUM 1	SUBJECT	REST	VERBUM 2 (EN 3)
Begrijpt	u	een beetje Frans?	
Wil	je	een vraag	stellen?
Moeten	Saskia en Karel	lang	wachten?
Mogen	we	nu koffie	gaan drinken?

Oefeningen

TAALHULP

1 ●

Luister en geef een passende reactie.

Voorbeelden:

- Ik ben vandaag jarig!
- Oh, *gefeliciteerd!*
- We moeten vanmiddag examen doen.
- Nou, *sterkte!*

- 1 - Ik ga morgen gezellig een dagje naar Amsterdam.
• _____!
- 2 - Het is bijna kerstmis. Nog één dag werken en dan heb ik twee weken vrij.
• _____!
- 3 - Ik blijf vandaag thuis. Ik voel me niet lekker. Misschien word ik wel ziek.
• _____!
- 4 - We gaan morgen op reis, met het vliegtuig naar Griekenland.
• _____!
- 5 - Ik ga vanavond lekker uit eten en dan naar de film.
• _____!
- 6 - Ik moet morgen een presentatie houden voor een groep van 80 studenten. Dat is de eerste keer voor zo'n grote groep!
• _____!
- 7 - Ik ben geslaagd voor mijn examen Nederlands!
• _____!
- 8 - Ik heb een nieuwe baan. Morgen is mijn eerste werkdag!
• _____!

2 ●

Geef de juiste reactie. Kies uit:

- Wat aardig!* *Wat erg!* *Wat gezellig!* *Wat jammer!* *Wat lekker!*
Wat leuk! *Wat stom!* *Wat toevallig!* *Wat vervelend!*

Voorbeeld: Ik kom morgen koffie drinken.

Wat gezellig!

- 1 Wim kan niet op mijn verjaardag komen.
- 2 Mijn broer wil mij niet met mijn huiswerk helpen.
- 3 Mijn man brengt mij met de auto naar de avondcursus.

- 4 Ik heb heel speciale kaas. Wil je proeven?
- 5 Mijn man en ik zijn op dezelfde dag jarig.
- 6 Hier is je pilsje.
- 7 Wim en ik gaan volgende week naar de bioscoop.
- 8 Ik ga morgen op vakantie.
- 9 Ik rook al tien jaar.
- 10 Annie en Piet hebben een zoon!
- 11 Ik ga vanavond bij Frits en Nel eten.
- 12 Deze cd heb ik al!
- 13 Mijn oma is overleden.

VOCABULAIRE

3 ●

Zet in de goede kolom:

de man, de vrouw, de ouders, de vader, de moeder, het kind, de zoon, de dochter, de broer, de zus, de opa, de oma, kleinkinderen, de kleinzoon, de kleindochter, de oom, de tante, de neef, de nicht, het neefje, het nichtje de schoonouders, de schoonvader, de schoonmoeder, de schoonzoon, de schoondochter, de zwager, de schoonzus

mannelijk	vrouwelijk	meervoud

4 ●●

Vul in één van de twee zinnen het gegeven woord in.

Welk woord kunt u invullen in de andere zin?

Voorbeeld:

- Nederlands A Ik ben nu twee maanden in *Nederland* en ik vind het leuk hier.
B Wilt u langzaam spreken, ik spreek bijna geen *Nederlands*.

- 1 achternaam A Hallo, mijn naam is Karel Jansen. Mijn _____ is Karel.
B Mijn _____ is Jansen.
- 2 is A Maria Borsato _____ uit Italië en ze woont nu in Nederland.
B Maria Borsato _____ Italiaanse en ze studeert biologie.
- 3 zeggen A Kunt u dat nog eens _____? Ik begrijp u niet.
B Mag ik u iets _____? Weet u welke bus naar het station gaat?

- 4 uitstappen A Het station is het eindpunt van deze bus. Daar moet u _____
B U moet eerst lijn 3 nemen en dan in het centrum _____ op lijn 5.
- 5 dorst A Ik neem nog een broodje kaas, want ik heb nog steeds _____
B Ik heb veel _____, geef mij nog maar een pilsje.
- 6 graag A Ik wil _____ een glas rode wijn, en jij?
B Oh, geef mij _____ een kop koffie en een stuk appeltaart.
- 7 willen A _____ we vanavond naar de film gaan?
B _____ jullie misschien ook iets drinken?
- 8 afspreken A Kan ik voor volgende week een _____ met je maken?
B Helaas kan ik voor volgende week niet met je _____.
- 9 lente A Het is begin september: over een paar weken begint in Nederland de _____.
B Het is gelukkig niet meer zo koud; het is bijna _____.
- 10 kerstvakantie A In Nederland duurt de _____ twee weken, van half december tot begin januari.
B In de _____ gaan de kinderen in de periode juli/augustus zes weken niet naar school.

GRAMMATICA

5 ●

Vul in.

Maria gaat naar de markt.

- 1 Maria gaat *elke* woensdag naar de markt.
- 2 _____ koopt *daar* groente en fruit.
- 3 _____ wil *nu* appels kopen want _____ gaat een appeltaart maken.
- 4 Maria krijgt *vanavond* bezoek van Karel en Jan.
- 5 _____ komen *om* acht uur bij _____ koffie drinken.
- 6 _____ wil *daarom* een taart bakken.
- 7 Maria ziet *op* de markt een vriendin. _____ praat even met _____.
- 8 "Hallo, Maria. Hoe gaat het met _____?"
- 9 "Goed, en met _____?"
- 10 "Ook goed. Ga _____ mee koffie drinken?"
- 11 "Nee, sorry. Kom je morgen bij _____ koffie drinken?
Ik heb een nieuwe kamer."
- 12 "Oké. Dan kom _____ om een uur of elf."
- 13 "Goed, dan zie ik je morgen."
- 14 "Goed. Tot morgen."

6 ●●
Herschrijf oefening 5. Begin elke zin met het cursief gedrukte woord.

Voorbeeld:

- Maria gaat *elke* woensdag naar de markt.
Elke woensdag gaat Maria naar de markt.

7 ●

Maak zinnen.

- Zet het verbum in de juiste vorm.
- Zet het verbum op de juiste plaats in de zin.

Voorbeeld:

- roken
Soms - ik - veel
Soms rook ik veel.

roken

- a Hoeveel - sigaretten - jij - per - dag?
 - b Meestal - ik - twintig sigaretten - per dag - maar vandaag nog meer.
- a Waarom - jij - vandaag - zo veel?
 - b Ik - vandaag - zo veel - want ik moet vanavond examen doen.

kijken

- a je - vaak - televisie?
 - b Meestal - ik - naar - de sportprogramma's.
Soms - ik - ook wel - naar - het nieuws.
- a Ik - elke avond.
Mijn moeder - niet - want zij heeft te veel werk.

verkopen

- a Wat - u?
 - b Ik - boeken.
- a En - wat - de man - daar - in - de andere kiosk?
 - b Hij - kranten.
- a jullie - veel?
 - b Soms - wij - veel - maar - soms - wij - bijna niets.

LUISTEREN

8 ●
Personen en situatie

Een meisje praat met haar leraar. Zij praten over de les van volgende week.

Waar of niet waar?	waar	niet waar
1 Het meisje komt volgende week naar de les.	☐	☐
2 Haar oma is jarig.	☐	☐
3 Het meisje heeft veel neven en nichten.	☐	☐
4 Haar oma geeft een groot feest.	☐	☐
5 De oma van het meisje ligt in het ziekenhuis.	☐	☐

9 ●●
Welke getallen hoort u? Lees eerst de tekst een keer door.

En dan nu verkeersinformatie.
 Er staan files op de volgende wegen:
 Omgeving Amsterdam op de A ____ de Gaasperdammerweg voor de aansluiting met de A ____ : ____ kilometer.
 A ____ richting Alkmaar bij de Velsertunnel: ____ kilometer.
 A ____ richting Zaandam voor de Coentunnel: ____ kilometer.
 Dan omgeving Rotterdam. De A ____ vanuit Breda voor de afrit Rotterdam-Feijenoord: ____ kilometer.
 Verder nog files op de A ____ Utrecht, richting Den Bosch voor de brug bij Zaltbommel: ____ kilometer.
 A ____ Utrecht richting Breda, tussen Lunetten en Hagestein: ____ kilometer.
 En de laatste is de A ____ Utrecht richting Amersfoort, tussen Zeist en Hoevelaken. Daar staat een file van ____ kilometer.

PROSODIE

10 ●
 Luister naar de docent.

11 ●
 Luister en zet een ● in de goede kolom.
 Voorbeelden:

1 Utrecht	4 Dank u wel
2 vandaag	5 Maria
3 Saskia	6 biologie

Vul in.

	A	B	C	D	E	F
	— .	. —	— . .	— . —	. — .	— . . —
1	●					
2		●				
3			●			
4				●		
5					●	
6						●

12 ●●
 Luister naar het ritme. Welke zin is anders?

- Dit is Maria.
- Ik moet naar Utrecht.
- Jij moet naar Houten.
- Liever wat anders.
- Mam, dit is Karel.
- Een student biologie.
- Hartstikke mooi, zeg!
- Daar moet je uitstappen.

13 ●●
 Hoort u een vraag?

	Ja	Nee		Ja	Nee
1	☐	☐	7	☐	☐
2	☐	☐	8	☐	☐
3	☐	☐	9	☐	☐
4	☐	☐	10	☐	☐
5	☐	☐	11	☐	☐
6	☐	☐	12	☐	☐

14 ●

Luister en zeg na. Let vooral op de intonatie!

<p>1 - Jan, hartelijk gefeliciteerd!
• Dank je wel.</p> <p>2 - Hartelijk gefeliciteerd met uw verjaardag.
• Dank u wel.</p> <p>3 - Hartelijk gefeliciteerd met de verjaardag van je moeder.
- Gefeliciteerd met je broer!
• Dank je.</p> <p>4 - Van harte!
- Van harte proficiat!</p> <p>5 - Goede reis! Veel plezier!
• Bedankt!</p> | <p>6 - Prettige vakantie!
• Dank je wel.
- Wanneer ga jij?
• Nog lang niet!</p> <p>7 - Prettig weekend.
• Dank je. Hetzelfde!</p> <p>8 - Veel succes!
- Het beste!
- Sterkte.
- Beterschap!</p> <p>9 - Gecondoleerd.
- Gecondoleerd, hoor.
- Wat erg voor je.
- Het beste met u.</p> |
|---|--|

SPREKEN

15 ●

Luister naar de docent en geef een reactie. U kunt bij elke situatie uit meer reacties kiezen.

Kies uit de volgende reacties:

- Ja, een klein beetje. - Ja, redelijk. - Nee, bijna niet. - Nog een keer graag. - Kunt u dat herhalen? - Wilt u langzaam praten?	- Wilt u wat harder praten? - Sorry, ik begrijp u niet. - Sorry, ik versta u niet. - Wat bedoelt u? - Wat betekent dat? - Wat betekent het woord _____?

Voorbeelden:

DE DOCENT VRAAGT

Spreekt u Nederlands?

U ANTWOORDT

- Een klein beetje.
- Ja, redelijk.
- Ja, vrij goed.

DE DOCENT ZEGT

Ik moet de belastingdienst bellen.

U ANTWOORDT

- Wat zeg je?
- Wat bedoelt u?
- Wat betekent dat woord?
- Wat betekent 'belastingdienst'?

16 ●

Vraag en antwoord. Werk in tweetallen.

Geef antwoord op de vragen in complete zinnen. Gebruik eventueel 'niet' of 'geen'.

- 1 Heb je broers?
- 2 Ben je getrouwd?
- 3 Heb je een grote familie?
- 4 Leeft je opa nog?
- 5 Heb je neefjes en nichtjes? (kinderen van broers of zussen)
- 6 Heb je veel neven en nichten? (kinderen van ooms en tantes)
- 7 Ga je vaak op familiebezoek?
- 8 Woont je familie in Nederland?

17 ●

a Beantwoord de vragen.

Begin met Ja, _____.

Nee, _____.

Dat weet ik niet.

- 1 Is de trein uit Amsterdam altijd op tijd?
- 2 Vind je dit boek interessant?
- 3 Weet je oom de weg in Amsterdam?
- 4 Begrijpen jullie deze oefening?
- 5 Heeft je buurvrouw het huiswerk gemaakt?
- 6 Mag je voor dit gebouw parkeren?
- 7 Heb je genoeg geld voor een kopje koffie?
- 8 Gaat uw docent op de fiets naar het werk?

b Stel deze vragen aan andere cursisten, degene die naast u zit, uw docent, etc.

SCHRIJVEN

18 ●●

Twee personen telefoneren. U bent A. Wat zegt u?

- A Met Jan Jaap.
- B O, dag Jan Jaap.
- A _____
- B Goed. Zeg, ik kan niet zo lang met je praten, want ik moet zo weg.
- A _____
- B Ik ga naar de Duitse les.
- A _____
- B Bij de Taalschool in Zeist.
- A _____
- B Meneer De Vries is de leraar.
- A _____
- B De cursus heeft 12 lessen.
- A _____
- B De les duurt drie uur.
- A _____
- B Ik ben om tien uur weer thuis.
- A Dan bel ik je straks wel terug.

19 ●●

Twee personen telefoneren. U bent A. Wat zegt u?

- B Met Marijke de Wit.
- A Met Anke.
- A _____
- B Jammer, ik kan niet. Ik ga met vakantie
- A _____
- B Ik ga naar Zweden.
- A _____
- B Zaterdag.
- A _____
- B Ik ga met een paar buitenlandse vriendinnen.
- A _____
- B Uit Zwitserland, Duitsland en een uit Zweden.
- A _____
- B Met de auto.
- A _____

- B Ik vind vliegen niet prettig.
- A _____
- B We logeren bij de familie van de Zweedse vriendin.
- A _____
- B Dank je wel. En nog bedankt voor de uitnodiging.

LEZEN

20 ●●

Heden overleed tot onze diepe droefheid mijn lieve man, onze vader, schoonvader en opa

Cornelis de Vries

in de leeftijd van 82 jaar.

Emmen: Marianne de Vries-Roose
 Zeist: Henk de Vries en Margaret De Vries-Brown
 Amsterdam: Jan de Vries
 Emmen: Annie Gonzalez-de Vries en José Gonzalez Pepe

Corr. adres: Lindenhove 11
 Zeist

Op 12 februari a.s. zullen wij hem begraven op de begraafplaats 'PAX' aan de Frederik Hendrikstraat in Emmen. Gelegenheid tot condoleren na de begrafenis in de ontvangstkamer bij de begraafplaats.

Iris

zo heet het zusje van Amber dat geboren is op 7 april 1998 om 07.18 uur, zij is 49 cm lang en weegt 3390 gram.

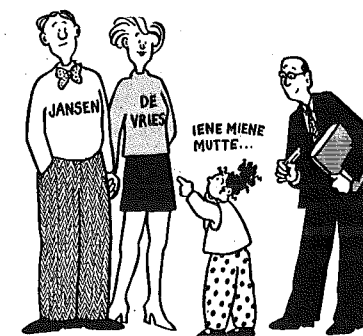
Miranda, Peter en Amber

21 ●●

Uit Nijmeegse Zondagskrant 25 januari 1998: Achternaam kiezen, veranderde regels per 1 jan. 1998.

Brochure 'Keuze van de achternaam'

Meer over de keuze van de achternaam leest u in de brochure "De keuze van de achternaam" van het ministerie van Justitie. Hierin staan ook de nieuwe regels over het gebruik van de achternaam door (getrouwde) partners. U kunt de brochure opvragen bij de Postbus 51 Infolijn, telefoon 0800-8051. U kunt dit nummer gratis bellen van maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 21.00 uur. Ook kunt u contact opnemen met het ministerie van Justitie, telefoon (070) 370 68 50.

IEENE MIENE MUTTE...

De verjaardagskalender

Hebt u hem al eens gezien? Hij hangt meestal aan de binnenkant van de wc-deur. Op die kalender staan alle verjaardagen van familie en vrienden. Zo kun je hen niet vergeten!

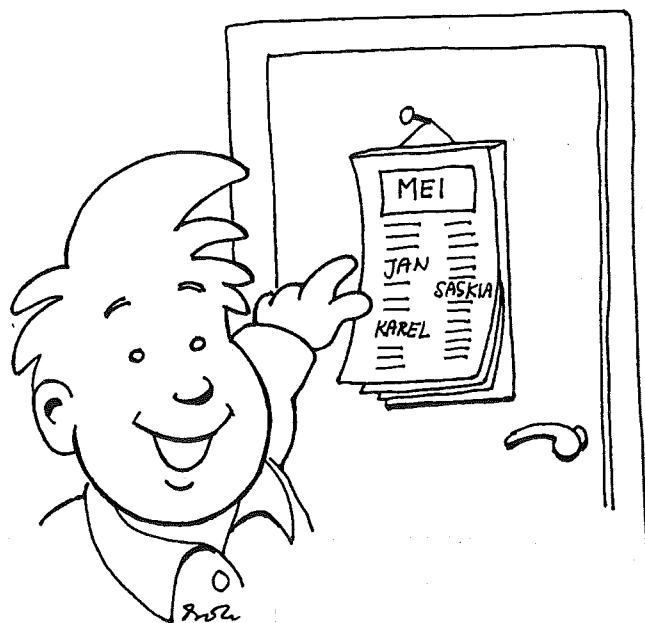
Als er een verjaardag is, dan wordt niet alleen de jarige, maar het hele gezin gefeliciteerd met de verjaardag van zoon, dochter, broer of zus.

Cadeautjes

Alleen de jarige krijgt een cadeau.

Nederlanders pakken hun cadeau's meestal meteen uit, ook op een bruiloft of bij andere feesten. Vaak staat er dan een hele rij mensen te wachten om de feestvierder te feliciteren en een cadeau te geven. Het is vrij gewoon als de gever zegt: 'Als je het al hebt, kan ik het ruilen.'

- 1 Wat, denkt u, zal het verschil zijn tussen een verjaardagskalender en een gewone kalender?
- 2 Viert men in uw land verjaardagen? Hoe? Wat viert men dan?
- 3 Vindt u het leuk om cadeautjes te kopen of te krijgen?

B

1 TEKST

1a Lees de introductie.

Dit is een radio-interview met Petra de Bruin. Petra werkt in de supermarkt van meneer Willems. U hoort de interviewer (een man), en Petra.

1b Luister naar de tekst. Kijk niet in het boek!

interviewer Dames en heren, vandaag in de serie Werk aan de Winkel een gesprek met Petra de Bruin. Zij werkt in een supermarkt. Ik praat met haar over haar werk.

Dag, mevrouw De Bruin, ik wil u graag een paar vr.....

Petra Zegt u maar Petra, hoor!

interviewer Oké. Petra, ik wil je graag een paar vragen stellen over je werk.

Petra Prima.

interviewer Hoe lang werk je al bij deze supermarkt?

Petra Bijna drie jaar.

interviewer Vind je het leuk om hier te werken?

Petra Ja, heel leuk. Het bevalt me prima!

interviewer Wat doe je nou zo de hele dag?

Petra Meestal zit ik achter de kassa, en soms sta ik bij de broodafdeling.

interviewer Ja ja, dus je doet niet elke dag hetzelfde.

Petra Nee, gelukkig niet!

interviewer Welke andere afdelingen zijn er in de winkel?

Petra We hebben vier afdelingen: groente en fruit, brood, vlees, en kaas. De andere producten kunnen de klanten zelf pakken.

interviewer Wat doe je bij de broodafdeling?

Petra Daar verkoop ik brood. Dat vind ik leuk om te doen. Je hebt tijd om een praatje met de klanten te maken, en je kan ze rustig helpen. Bij de kassa is het altijd druk. Dat is ook wel leuk want je ziet heel veel klanten. Maar je hebt geen tijd voor een praatje. Je moet heel snel werken.

interviewer Ik begrijp het. En wat vind je vervelend?

Petra Nou... om een paar honderd keer per dag te zeggen: "Spaart u zegels?" Dat is vervelend. En soms hebben we ook een moeilijke klant. Iemand komt met een klein probleem, en dan moet ik soms wel vijf minuten met hem of haar praten. De andere klanten moeten dan lang wachten. Dat is ook heel vervelend. Maar verder is het werk wel leuk, hoor!

intercom Petra, kassa 5 alsjeblijft!

Petra Oh, ik moet weer aan het werk!

interviewer Natuurlijk, ga je gang. Bedankt voor dit gesprek.

Petra Graag gedaan.

1c Oefening bij de tekst

Vul in.

- 1 Petra de Bruin werkt in _____.
- 2 Ze werkt daar nu _____ jaar.
- 3 Het werk _____ haar prima.
- 4 Meestal zit ze _____.
- 5 Soms staat ze _____.
- 6 De supermarkt heeft vier _____: groente en fruit, _____, vlees en _____.
- 7 Bij de _____ heeft Petra veel tijd voor de _____.
- 8 Ze kan een _____ met ze maken.
- 9 Bij de _____ heeft ze niet zoveel tijd.
- 10 Daar is het altijd _____ en ze moet heel _____ werken.
- 11 Twee dingen vindt ze _____.
- 12 Ze moet een _____ _____ keer per dag zeggen: "Wilt u zegels?"
- 13 En soms heeft ze een _____ klant.
- 14 Dat kost veel tijd en dan moeten de andere _____ lang _____.
- 15 Maar _____ vindt ze het werk heel leuk.

2 TEKST

2a Lees de introductie.

U hoort een gesprek bij de kaasboer: een verkoper en een klant, een vrouw. Ze koopt kaas en boter.

2b Luister naar de tekst. Kijk **niet** in het boek!

- verkoper Wie kan ik dan helpen?
 klant Ik ben aan de beurt.
 verkoper Zegt u het maar.
 klant Ik wou graag een stuk jonge kaas.
 verkoper Hoe zwaar mag het zijn?
 klant Anderhalf pond.
 verkoper Wilt u even proeven?
 klant Graag. Mmmm, ja lekker.
 verkoper Mag het iets meer zijn? Zeven ons en 75 gram?
 klant Jawel, hoor.
 verkoper Anders nog iets?
 klant Ja, een pakje boter.
 verkoper De boter is in de aanbieding, want onze zaak bestaat tien jaar. Bij twee pakjes boter krijgt u het derde pakje gratis.
 klant Nee, dank u wel.
 verkoper Ik wil er geen drie, ik wil er één.
 verkoper Prima. Anders nog iets?
 klant Nee, dank u.
 verkoper Dat is dan f 13,75 bij elkaar.
 klant Heeft u terug van honderd gulden?
 verkoper Heeft u het niet kleiner?
 klant Nee, het spijt me.
 verkoper Dan krijgt u wel veel kleingeld. Alstublieft, 14, 15, 20, drie van tien, en nog twee van vijftwintig. Tot ziens.

2c Oefening bij de tekst

Kies het goede antwoord.

1 Hoeveel kaas wil de klant kopen?	2 Hoeveel kaas koopt de klant?
a 500 gram kaas	a 450 gram
b 450 gram kaas	b 750 gram
c 750 gram kaas	c 775 gram

- 3 De winkel bestaat tien jaar.
 - a Daarom betaal je voor twee pakjes boter, en krijg je er drie.
 - b Daarom is de kaas in de aanbieding.
 - c Daarom kun je drie pakjes boter gratis krijgen.
- 4 Hoeveel pakjes boter koopt de klant?
 - a een pakje
 - b twee pakjes
 - c drie pakjes
- 5 Waarom betaalt de klant met een briefje van honderd?
 - a De verkoper wil graag een briefje van honderd hebben.
 - b De klant wil graag klein geld hebben.
 - c De klant heeft alleen een briefje van honderd.

3 TAALHULP

In een winkel

VERKOPER	KLANT
Wie is er aan de beurt? Wie kan ik helpen?	Ik.
Zegt u het maar. Zeg het maar.	Mag ik _____ ? _____ alstublieft. Heeft u ook _____ ?
Jazeker! Alstublieft. Nee helaas, die heb ik niet meer. Nee, sorry, de _____ zijn op.	
Mag het iets meer zijn?	Ja hoor.
Anders nog iets?	Ja, ook nog _____, graag. Nee, dat was het. Nee, dat is alles.

Betalen

KLANT	VERKOPER
Hoeveel is het? Hoeveel is dat bij elkaar?	Dat is dan _____ . Dat is dan _____ bij elkaar.
Heeft u terug van f 100,-?	Ja, hoor. Alstublieft, met _____ . Heeft u het niet kleiner?

GEWICHT			
gram	1 ons	=	100 gram
ons	1 pond	=	500 gram
pond		=	een halve (½) kilo
kilo	1 kilo	=	1000 gram

Een pakje boter weegt 250 gram.
Mag ik drie ons kaas?
Een pond jonge kaas, alstublieft.

Hoeveel weegt dat stuk kaas? Hoe zwaar mag het zijn?	Een halve kilo. Anderhalve (1½) kilo graag.
Hoeveel weeg je? Hoe zwaar ben je?	80 kilo.

In een kledingzaak/in een schoenenzaak

VERKOPER	KLANT
Kan ik u helpen? Zoekt u iets speciaals?	Mag ik even rondkijken? Ik zoek (een) _____ .
Welke maat heeft u?	Ik heb maat _____ .
Wilt u even passen?	Ja graag. Waar kan ik even passen?

4 GRAMMATICA *vorming pluralis; regelmatig*

pluralis met -s		pluralis met 's	
één jongen	twee jongens	één agenda	twee agenda's
één winkel	drie winkels	één taxi	drie taxi's
één dochter	vier dochters	één auto	vier auto's
één bezem	vijf bezems	één paraplu	vijf paraplu's
één kopje	zes kopjes	één baby	zes baby's

VRAGEN

Pluralis met -s
Spreek de woorden hardop uit. Op welk woorddeel valt de klemtoon?
Wat is de regel, denkt u? Welke woorden krijgen 's in de pluralis?

pluralis met -en		pluralis: definitief		pluralis: indefinitief	
SINGULARIS	PLURALIS	SINGULARIS	PLURALIS	SINGULARIS	PLURALIS
één vrouw	drie vrouwen	de jongen	de jongens	een jongen	jongens
één fiets	vier fietsen	de stoel	de stoelen	een stoel	stoelen
één man	vijf mannen	het meisje	de meisjes	een meisje	meisjes
één strip	zes strippen	het boek	de boeken	een boek	boeken
één minuut	drie minuten				
één school	acht scholen				

Oefeningen

TAALHULP

1 ●

Kies de goede reactie.

- VERKOPER in een groentewinkel:
Kan ik u helpen?

KLANT
a Ik wou graag een kilo appels.
b Ik zoek een kilo appels.
- VERKOPER in een kledingzaak:
Kan ik u helpen?

KLANT
a Geeft u mij maar een zwarte broek.
b Ik zoek een zwarte broek.
- KLANT bij de kaasafdeling
in een supermarkt:
Mag ik anderhalf pond oude kaas?

VERKOPER
a Wilt u even passen?
b Wilt u even proeven?
- VERKOPER bij de vleeswarenafdeling
in een supermarkt:
Kan ik u helpen?

KLANT
a Ja, ook nog een ons paté graag.
b Mag ik een ons paté?
- Bij de groenteafdeling staan vijf klanten te wachten.
VERKOPER:
a Kan ik u helpen?
b Wie kan ik helpen?

VOCABULAIRE

2 ●

Wat hoort bij elkaar? Gebruik eventueel een woordenboek.

U kunt meer combinaties maken

blauw	Papier is _____.
bruin	Een potlood is _____.
geel	Een kostuum is _____.
grijs	Gras is _____.
groen	Een tomaat is _____.
oranje	Een banaan is _____.
rood	De lucht is _____.
wit	Hout is _____.
zwart	Een sinaasappel is _____.

Er plus numerale

Hoeveel pakjes boter wilt u? Ik wil twee pakjes boter
Ik wil er twee.
Morgen wil ik er twee.

Hoeveel fietsen heb je? Ik heb één fiets.
Ik heb er een.
Voor de vakantie koop ik er nog een.

VRAGEN

Wat gaat weg als u het woordje 'er' gebruikt? Op welke plaats staat 'er'?

Om ... te + infinitief

Vind je het leuk *om hier te werken*?
Je hebt tijd *om* een praatje met de klanten *te maken*.
Waarvoor ga je naar de bakker? *Om* brood *te kopen*.

Ik vind het leuk *om te doen*.
Ik vind het leuk *om* dit werk *te doen*.

Syntaxis (zie pagina 97)

- Ik vind het leuk *om hier te werken*.
Ik zal het leuk vinden *om hier te werken*.
- Waarom vind je het leuk *om hier te werken*?
- Vind je het leuk *om hier te werken*?

3 ●

U kunt veel producten in de supermarkt kopen, maar er zijn ook speciale winkels.

Welk product koopt u in welke winkel?

Gebruik eventueel een woordenboek.

appels	volkorenbrood	een pak melk	appeltaart
bruine schoenen	sandalen	een krop sla	een colbert
een doosje bonbons	eieren	stroopwafels	een roman
een stuk jonge kaas	aspirines	rollade	sokken
een flesje parfum	een T-shirt	karnemelk	een cd
een kilo bananen	een kip	laarzen	cassettes
een woordenboek	ondergoed	druiven	mandarijntjes
een fles rode wijn	runderlapjes	gehakt	een bloes
een kaart van Nederland	sperziebonen	karbonade	citroenen
een half gesneden wit	een fles whisky	krentenbollen	koekjes
een paar sokken	een rok	jenever	een sjaal
een pakje roomboter	shampoo	een zomerjurk	een jurk
gevulde koeken	een hoed	croissants	

WINKEL	PRODUCT	LEVENSMIDDELEN
de bakker/de bakkerij	_____	☐ ja ☐ nee
de slager/de slagerij	_____	☐ ja ☐ nee
de melkboer	_____	☐ ja ☐ nee
de drogist/de drogisterij	_____	☐ ja ☐ nee
de slijter/de slijterij	_____	☐ ja ☐ nee
de groenteboer	_____	☐ ja ☐ nee
de kledingzaak	_____	☐ ja ☐ nee
de schoenenzaak	_____	☐ ja ☐ nee
de boekwinkel	_____	☐ ja ☐ nee
de muziekwinkel	_____	☐ ja ☐ nee

GRAMMATICA

4 ●

Zet in de pluralis.

Voorbeeld: pakje Hoeveel _____ boter wilt u?
Hoeveel *pakjes* boter wilt u?

- 1 supermarkt interviewer In Utrecht zijn veel _____.
- 2 vraag interviewer Vandaag gaan we een paar _____ aan Maria stellen.
- 3 week interviewer Maria, hoe lang werk je hier al?
- 4 afdeling interviewer Maria Nog niet zo lang, pas drie _____.
- 5 klant interviewer Maria Op welke _____ werk je graag?
- 6 collega interviewer Maria Bij de broodafdeling en de kaasafdeling, maar ik werk ook graag aan de kassa.
- 7 persoon interviewer Maria Daar heb je meer contact met de _____.
- 8 meisje interviewer Maria Dat vind ik erg leuk.
- 9 boodschap interviewer Maria Heb je veel _____?
- 10 paprika interviewer Maria Ja, in deze winkel werken ongeveer 20 ____.
- appel interviewer Maria Mijn chef is heel erg aardig en met de _____ van de broodafdeling heb ik altijd veel plezier.
- interviewer Maria Doe jij ook je _____ in deze supermarkt?
- interviewer Maria Dank je wel voor dit korte gesprek.
- interviewer Maria Graag gedaan!

5 ●

Wat vervangt *er*?

Voorbeeld: Hoeveel pakjes boter wilt u?

Ik wil *er* twee.

Er = pakjes boter.

- 1 Hoeveel talen spreekt u?
Ik spreek er twee. Er = _____
- 2 Hoeveel kopjes koffie drinkt u per dag?
Ik drink er vijf. Er = _____
- 3 Hoeveel vakantiedagen heeft u per jaar?
Ik heb er vijftientig. Er = _____

- 4 Hoeveel fietsen ziet u in de winkel?
Ik zie er veel. Er = _____
- 5 Hoeveel lessen heeft het boek?
Het heeft er zestien. Er = _____
- 6 Hoeveel kaartjes kopen jullie?
We kopen er vier. Er = _____
- 7 Hoeveel dagen heeft januari?
Januari heeft er eenendertig. Er = _____
- 8 Hoeveel auto's heeft u?
Ik heb er geen. Er = _____

Antwoord nu zelf.

- 9 Hoeveel Nederlandse vrienden heeft u? _____
- 10 Hoeveel bladzijden heeft dit boek? _____

6 ●
Antwoord met 'om... te ...'
Voorbeeld: Waarom ga je naar de bakker?
Om brood te kopen.

Waarom ga je naar de banketbakker?	Waarom ga je naar de slijter?
Waarom ga je naar de slager?	Waarom ga je naar de groenteboer?
Waarom ga je naar de kaasboer?	Waarom ga je naar de schoenwinkel?
Waarom ga je naar de drogist?	Waarom ga je naar de boekwinkel?

7 ●
Zet in de goede volgorde.
Begin met het woord met de hoofdletter.
Voorbeeld: je / Hoe lang / in Nederland / woon?
Hoe lang woon je in Nederland?

- 1 zaterdag / Ik / een pilsje / om / te drinken / naar een café / ga.
- 2 om / te kopen / fruit / Wij / gaan / naar de markt.
- 3 Gaan / mee naar de film / jullie?
- 4 jullie / gaan / Waar / vanavond / naar toe?
- 5 iets / Mogen / wij / u / storen / om / te vragen?
- 6 De leraar / praten / met de studenten / wil.
- 7 naar het station / om / te gaan / ik / Welke bus / nemen / moet?
- 8 hier / geen koffie / drinken / Jullie / mogen.
- 9 we / gaan drinken / Zullen / straks / een pilsje?
- 10 meer informatie / Wie / geven / ons / kan?

LUISTEREN

8 ●
Personen en situatie
Op de markt, een marktkoopman en een klant (vrouw).
Wat koopt de klant?

	ja	nee
een krop sla	☒	☒
een kilo tomaten	☒	☐
een rode paprika	☐	☒
een gele paprika	☐	☒
een groene paprika	☒	☐
twee groene pepers	☐	☒
een kilo sinaasappels	☐	☒
- pound per 2*

9 ●
Personen en situatie
Gesprek in een krantenkiosk, verkoper en klant.

VRAGEN

- 1 Wat zoekt de klant?
- 2 Waarom wil de klant geen Nederlandse krant?
- 3 Hoe vaak krijgt de verkoper buitenlandse kranten.
- 4 Hoeveel kranten koopt de klant?

10 ●●
Personen en situatie
Gesprek in een schoenzaak, verkoopster en klant.
Lees de vragen. Luister dan naar de tekst.

Probeer alle vragen te beantwoorden. Luister dan nog een keer naar de tekst.
Welke vraag/vragen kunt u niet beantwoorden? Waarom niet?

Welke maat schoenen zoekt de klant?	41 / 42
Hoeveel paar schoenen past de klant?	1 / 2
Hoeveel kosten de grijze schoenen?	f 35 / f 45
Zijn de schoenen goed?	ja / nee
Waarom zijn ze in de aanbieding?	Ze zijn niet zo mooi.
Het is het laatste paar.
Wanneer komt de klant terug?	Volgende week.
De volgende dag.

PROSODIE

11 ●

Luister naar de docent.

12 ●

Luister en zet een ● in de goede kolom.

Voorbeelden:

- 1 Utrecht 3 Saskia
- 2 vandaag 4 Maria

Vul in.

	A	B	C	D
	— .	. —	— . .	. — .
1	●			
2		●		
3			●	
4				●

13 ●●

Luister naar het ritme. Welke zin is anders?

- a Zegt u maar Jan.
- b Ze vindt het leuk.
- c Komt u maar hier.
- d Ik heb geen tijd.
- e Ik studeer niet.
- f Het is te druk.
- g Dat doe ik niet meer.
- h Dat doe ik graag.
- i 'k Heb het te druk.
- j Pakt u maar zelf!

14 ●●

Hoort u een vraag?

	Ja	Nee		Ja	Nee
1	☐	☐	10	☐	☐
2	☐	☐	11	☐	☐
3	☐	☐	12	☐	☐
4	☐	☐	13	☐	☐
5	☐	☐	14	☐	☐
6	☐	☐	15	☐	☐
7	☐	☐	16	☐	☐
8	☐	☐	17	☐	☐
9	☐	☐	18	☐	☐

15 ●

Luister en zeg na.

1 Wie is er aan de beurt?	Ik!	
2 Wie nu?	Die mevrouw!	
3 Wie kan ik helpen?	Ik ben aan de beurt.	
4 Zegt u het maar!	Mag ik een fles melk?	Jazeker! Alstublieft!
5 Zeg het maar.	Een pond kaas, alstublieft.	Mag het iets meer zijn?
6 Zeg het maar!	Heeft u ook tomaten?	Jawel. Hoeveel? Nee, helaas, die heb ik niet meer. Nee, sorry, de tomaten zijn op.
7 Dat was het?	Dat is alles. Ook nog een zakje aardappels.	
8 Hoeveel is het?	Dat is dan zes gulden vijftig.	
9 Hoeveel is het bij elkaar?	Dat wordt dan twintig gulden bij elkaar.	
10 Heeft u terug van honderd gulden?	Heeft u het niet kleiner?	Ja hoor, alstublieft!

SPREKEN

16 ●

Vraag en antwoord. Werk in tweetallen.

Denk aan 'er'. Voorbeeld: (pakje) boter twee

- a Kan ik u helpen?
- b Ik wou graag boter.
- a Hoeveel pakjes boter wilt u?
- b Ik wil er twee.

- 1 (pak) melk - twee
- 2 (paprika) - vijf
- 3 (doosje) eieren - een
- 4 (reep) chocola - drie
- 5 (blik) doperwten - een
- 6 (rolletje) drop - vijf
- 7 (pakje) sigaretten - vier
- 8 (doosje) lucifers - een

Weet wat je eet.

Voorlichtingsbureau voor de Voeding
Postbus 85700 • 2508 CK Den Haag • Telefoon 070-351 08 10 (op werkdagen van 12-16 uur)

17 ●●

Werk in tweetallen. U krijgt instructies van uw docent.

- 1 Op de markt
- 2 Bij de kaasafdeling

18 ●

Vraag en antwoord. De docent wijst en vraagt, cursisten antwoorden.

a Voorbeeld:

docent: Hoeveel stoelen zie je/ziet u?

cursist: Ik zie er _____.

De stoelen zijn _____ (een kleur).

of

docent: Wat is de kleur van die stoelen?

cursist: Bruin. De stoelen zijn bruin.

b Voorbeeld:

docent: Wat is dat?

cursist: Dat is een tafel. De tafel is zwart.

of

docent: Wat zijn dat?

cursist: Dat zijn stoelen. De stoelen zijn bruin.

SCHRIJVEN

19 ●

U bent in een kledingzaak. Geef antwoord op de vragen van de verkoopster.

In de kledingzaak

VERKOOPSTER

Goedemiddag, kan ik u helpen?

Welke maat heeft u?

Hoe vindt u deze?

Wilt u even passen?

Daar links zijn de paskamers.

Zit hij goed?

Nee, het spijt me.

Volgende week krijgen we nieuwe modellen binnen.

Goed hoor, tot ziens.

KLANT

_____?

_____?

LEZEN

20 ●

Vraag: Wanneer is deze winkel geopend/gesloten?

21 ●●

Winkelsluitingstijden

In Nederland zijn winkels over het algemeen open van maandag tot en met zaterdag, van ongeveer 9.00 uur 's morgens tot 18.00 uur 's avonds. Bakkers zijn vaak al vroeger open, bijvoorbeeld vanaf 8.00 uur. De meeste winkels zijn dus 's avonds en 's zondags gesloten. Sommige winkels sluiten hun deuren ook nog een uurtje tijdens lunchtijd, of een halve dag per week, vaak is dat de maandagochtend. In de meeste steden is er op één vaste avond per week een zogenaamde 'koopavond'. De winkels in het centrum van de stad blijven op zo'n avond tot 21.00 uur open. Meestal is dat iedere donderdag- of vrijdagavond. Voor de 'feestdagen', dat wil zeggen voor Sinterklaas en Kerstmis, zijn er extra koopavonden. In veel grote steden zijn de winkels een maal per maand ook op zondag open, bijvoorbeeld iedere tweede zondag van de maand.

Op veel plaatsen is het één keer per week, op een vaste dag, markt. Op de markten kunt u groenten, fruit, planten, maar ook kleding en allerlei andere artikelen kopen. Meestal zijn de waren daar goedkoper dan in de winkels. Op welke dagen er bij u in de buurt markt is, kunt u lezen in de gemeentegids en in de huis-aan-huis bladen. Daarin vindt u ook wanneer er in uw gemeente koopavonden en koopzondagen zijn.

Tekst om te lezen en over te praten.

Vreemd volk? Heeft u deze ervaring ook?

Je staat versteld van de klachten die je over Nederlanders hoort, vooral over onze slechte service: het winkelpersoneel staat te kletsen terwijl jij je boodschappen niet kunt vinden, een hotelbediende wacht net zolang totdat een klant wanhopig wordt.

Naar: Jacob Vossestein, auteur van 'Dealing with the Dutch.' In De Volkskrant van 6 maart 1998.

1 TEKST

1a Lees de tekst.

Saskia is tweeëntwintig jaar. Zij woont in Houten bij haar ouders. Zij heeft daar een mooie kamer maar zoals veel studenten in Nederland wil zij liever zelfstandig wonen. Daarom zoekt zij een kamer in Utrecht. Daar studeert zij.

Als zij verhuist, krijgt Remco de kamer van Saskia. Hij heeft ook wel een mooie kamer, maar die is kleiner dan de hare.

Je kunt een kamer zoeken via een advertentie in een krant of via een kamerbureau.

Vaak wonen studenten of jongeren samen in een huis of een flat. Zij hebben daar ieder een kamer en zij delen de keuken, badkamer en w.c.

1b Opdracht

Saskia kijkt in de krant. Op welke advertentie kan zij reageren?

Kamer of etage aangeboden

A

Schrijf je in bij de SSH (Stichting Studentenhuusvesting) voor een kamer in een studentenflat of studentenhuis. Kamers in Utrecht en Zeist, huur vanaf f 350,- tot f 500,-. Wachtijd 2 jaar.

Voor inschrijfformulier, bel 030-242 44 34

B

Per direct te huur diverse kamers in Amsterdam Centrum en Amsterdam Zuid. Huurprijzen tussen f 400,- en f 700,-.

Schrijf u in bij kamerbureau 'Woongenot', Keizersgracht 340 te Amsterdam, tel.020-366 56 45. Inschrijfgeld f 150,-.

C
 Jouw kamer te klein? De mijne is in Utrecht, vlakbij centrum, kamer (4 bij 4 m) inclusief gebruik woonkamer (4 bij 7 m), keuken en badkamer met douche en toilet. Magnetron en wasmachine aanwezig. f 390,- incl. gas, water, licht. Ik zoek een goedkopere kamer in Utrecht. Ruilen tegen de jouwe? Bel 030 - 238 38 55

E
 Per 1 mei te huur aangeboden: 2 kamers, alleen voor meisjes, in studentenhuis in Nijmegen. Huur f 400,- (20m²) en f 300,- (12m²). Inclusief gas, water, electra. Exclusief telefoon. Bel 024-493 32 21 en vraag naar Marjolein.

D
 Aangeboden. Ruime etage in het noorden van Rotterdam. Grote woonkamer, 1 grote en 1 kleine slaapkamer, keuken, douche, toilet. Balkon op het zuiden. Geen studenten! Huur: f 800,- inclusief. Bel 010-354 65 78 en vraag naar dhr Smit.

F
 Flat te huur in Utrecht centrum, met woonkamer (30 m²), 3 slaapkamers, open keuken, badkamer met douche en toilet, en groot balkon. Huur f 1250,- incl. water en verwarming, excl. gas en licht. Bel mevr. Van Galen (tussen 20 en 22 uur), tel. 030-233 46 41

- 1c Waar of niet waar?
	waar	niet waar
1 A Bij de SSH kun je per direct een kamer huren in Utrecht of Zeist.	☐	☐
2 B Bij kamerbureau 'Woongenot' kun je snel een kamer krijgen, maar je moet eerst f 150,- aan het kamerbureau betalen.	☐	☐
3 C Voor gas, water en licht hoeft je niet extra te betalen.	☐	☐
4 D De etage ligt in het zuiden van de stad.	☐	☐
5 E Marjolein zoekt een kamer in een studentenhuis voor meisjes in Nijmegen.	☐	☐
6 F De totale kosten per maand zullen meer zijn dan f 1250,-	☐	☐

2 TEKST

2a Lees de tekst.

Kamer of etage gezocht

G
 Saskia, 22 jaar, zoekt een kamer in een studentenhuis in Utrecht (in of nabij het centrum). Bel mij of mijn ouders: 030-249 88 90

H
 Ik heb sinds 1 februari geen kamer meer!!!! Wie helpt mij, 4e jaars student rechten, 23 jaar, met spoed aan kamer in Amsterdam? Bel 0315-786 67 en vraag naar Johan.

I
 Drie verweerde miljonairszonen zoeken huis of flat in centrum van Utrecht. Geld speelt geen rol. Zeer hoge beloning. Bel Jan-Pieter (2566414), Charles of Dinant (2498673)

K
 Gratis Franse les door Franse studente als je voor haar een leuke kamer weet in Nijmegen. Spoed! Max. f 500,- incl. Bel Louise (024-2003707)

J
 Klerenkast, bureau, bankje, boekenkast, bed, veel boeken, tafeltje, nog meer boeken, etc. etc. Mijn kamer is te klein! Wie helpt mij aan een grotere kamer in Utrecht? Bel Wilma (030-453 62 66)

L
 Jonge werkende man (25 jaar) zoekt etage in Rotterdam. Tot f 900,-. Bel Dolf Jansen 030-233 65 45 (privé) of 010-465 08 98 (werk), of mail djansen@kov.era.nl

- 2b Waar of niet waar?
	waar	niet waar
1 G Saskia wil alleen een kamer in het centrum van Utrecht.	☐	☐
2 H Johan moet zo snel mogelijk een kamer hebben.	☐	☐
3 I Jan-Pieter, Charles en Dinant kunnen niet veel huur betalen.	☐	☐
4 J Wilma moet direct haar kamer uit. Daarom zoekt zij een andere kamer.	☐	☐
5 K Als je Louise aan een kamer helpt, dan geeft zij je Franse les.	☐	☐
6 L Dolf Jansen werkt in Rotterdam en hij wil daar ook gaan wonen.	☐	☐

- 2c De personen uit de advertenties bij tekst 2, 'gezocht', lezen de advertenties bij tekst 1, 'aangeboden'. Op welke advertentie(s) zullen zij reageren?
- Saskia (G) zal reageren op advertentie(s) _____.
 - Johan (H) zal reageren op advertentie(s) _____.
 - Jan-Pieter, Charles en Dinant (I) zullen reageren op advertentie(s) _____.
 - Wilma (J) zal reageren op advertentie(s) _____.
 - Louise (K) zal reageren op advertentie(s) _____.
 - Dolf Jansen (L) zal reageren op advertentie(s) _____.

Adjectief

	DEFINIET	INDEFINIET
<i>singularis</i>		
De kamer is mooi.	de mooie kamer	een mooie kamer
De etage is ruim.	de ruime etage	een ruime etage
Het huis is ruim.	het ruime huis	een ruim huis
Het balkon is groot.	het grote balkon	een groot balkon
<i>pluralis</i>		
De kamers zijn mooi.	de mooie kamers	mooie kamers
De etages zijn ruim.	de ruime etages	ruime etages
De huizen zijn ruim.	de ruime huizen	ruime huizen
De balkons zijn groot.	de grote balkons	grote balkons

Vul in.

	DEFINIET	INDEFINIET
de- woorden	adjectief + e	adjectief _____
het- woorden	adjectief _____	adjectief _____
pluralis	adjectief _____	adjectief _____

Comparatief

Ik zoek een goedkopere kamer.
Wie helpt mij aan een grotere kamer.
Zij wil liever zelfstandig wonen.

klein	Mijn kamer is kleiner <i>dan</i> de jouwe.
goedkoop	Mijn kamer is goedkoper <i>dan</i> de jouwe.
groot	Mijn kamer is groter <i>dan</i> de jouwe.
duur	De huizen in Nederland zijn duurder <i>dan</i> in mijn land.
ver	Ik woon verder van het centrum <i>dan</i> jij.

Onregelmatig

graag	liever	Zij wil liever zelfstandig wonen.
goed	beter	Het gaat beter met mijn Nederlands.
weinig	minder	In Nederland wonen minder mensen dan in China.
veel	meer	De totale kosten zullen meer zijn dan f 1250,-.

syntaxis: plaats van 'dan' _____?

1	Ik moet verder reizen	dan jij.
2	Daarom wil ik liever een flat huren	dan kopen.
3	Wil jij liever zelfstandig wonen	dan bij je ouders?

pluralis substantiva

speciale vormen met -s	speciale vormen met -en <i>let op de spelling!</i>	-eren
hotel	hotels	dag
station	stations	dagen
restaurant	restaurants	glas
		glazen
		huis
		huizen
		brief
		brieven
		stad
		steden
		weg
		wegen
		kind
		kinderen
		ei
		eieren

Oefeningen

TAALHULP

1 ●

Geef een beschrijving van uw woning. Kruis uw antwoorden aan.

- Hebt u een _____?
 kamer etage flat huis
- Wat kunt u zeggen van uw woning? Het is _____.
 een kleine woning een grote woning
 een nieuwe woning een oude woning
 een dure woning een goedkope woning
 een leuke woning een afschuwelijke woning
- Wat kunt u zeggen van de straat waar u woont? Het is _____.
 een stille straat een drukke straat
- Wat kunt u zeggen van de buurt waar u woont? Het is _____.
 een saaie buurt een gezellige buurt
- Hoe zijn uw burenen? Het zijn _____.
 vriendelijke burenen vervelende burenen

- 6 Wat kunt u zeggen van de huizen in Nederland?
 Ze zijn _____.
 kleiner groter dan de huizen in mijn land

2 ●

Vul in.

- Mijn kamer is _____ bij _____ meter.
- Hoe groot is de kamer van uw docent? _____ m².
- Hoe groot is een creditcard? _____ bij _____ centimeter.
- Ons klaslokaal is _____ m².

VOCABULAIRE

3 ●

Welk woord hoort er niet bij? Waarom niet?

- bank - stoel - tafel
- bed - kast - hoek
- lamp - stoel - tafel
- bed - deur - raam
- bank - hoek - muur

4 ●

Waar vind je _____?

meubels: bank, bed, boekenkast, bureau, kast, stoel, tafel

objecten: bad, boeken, cd-speler, computer, foto, kranten, lamp, plant, radio, schilderij, telefoon, televisie, vaas

KAMERS	MEUBELS	OBJECTEN
woonkamer		
slaapkamer		
kantoor		
keuken		
badkamer		
balkon		
tuin		

- 5 ●●
 a Maak combinaties. Wat betekent de nieuwe combinatie? Gebruik eventueel een woordenboek.

Voorbeeld: keukenkast = een kast in de keuken.

keuken	speler	boeken	tafel
kleren	stoel	stereo	kast
cd	installatie		

- b Kijk naar de volgende woorden. Uit welke delen bestaan ze. Kunt u de betekenis raden?

Voorbeeld: bureaulamp = bureau + lamp

eettafel	eetkamerstoel
leunstoel	schemerlamp
computertafel	woonkamer
zolderkamer	

GRAMMATICA

6 ●

Onderstreep het possessief. Voorbeeld:

Volgens mij is dat zijn fiets niet.

Volgens mij is dat zijn fiets niet.

- Is die fiets van jou? Nee, die fiets is niet van mij. Mijn fiets is veel mooier.
- Hoe gaat het met jou? En met je ouders?
- In haar huiskamer staan veel kamerplanten.
- Onze docent vertelt ons over wonen in Nederland.
- Hebben jullie ook veel boeken in jullie huiskamer?
- Zij kopen hun boodschappen altijd op de markt.

7 ●

Vul in. Kies uit: mijn, je, jouw, uw, zijn, _____

- Een jongen is _____ sleutels kwijt.
 Hij vraagt aan _____ medestudenten: "Hebben jullie _____ sleutels gezien?"
- Meneer en mevrouw Jansen zijn _____ koffer kwijt.
 De steward vraagt: "Is dit toevallig _____ koffer?"
 Meneer Jansen antwoordt: "Nee, dat is _____ koffer niet."
- Mevrouw Jansen is _____ paraplu kwijt.
 Marie vraagt: "Is dat _____ paraplu, mevrouw Jansen?"
 Mevrouw Jansen: "Ja, gelukkig! Dat is _____ paraplu."

4 Saskia is _____ fiets kwijt.

Saskia: "Ik zie _____ fiets niet meer."

Piet: "Waar zet je _____ fiets altijd neer?"

Saskia: "Voor het Instituut."

5 Saskia en Maria zijn _____ treinkaartjes kwijt.

Saskia: "Sorry, conducteur. Wij kunnen _____ kaartjes niet vinden."

Conducteur: "Ik kom zo terug. Als jullie dan _____ kaartjes niet hebben, moeten jullie een nieuw kaartje kopen."

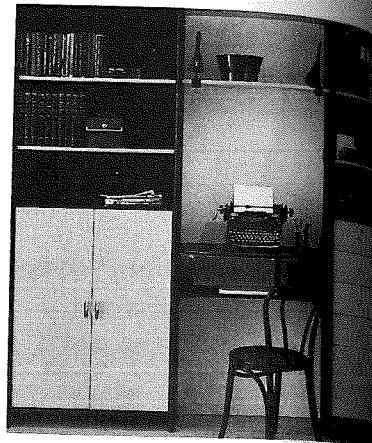
8 ●

Onderstreep de adjectiva.

Met de smalle en brede aanbouwdelen maak je deze multifunctionele opberger nóg functioneler. Een ruim tv-meubel en barmebel op wielen. Of een extra ruime tv-plank van 51 cm. Ook geschikt voor je werkplek thuis.

Een mooie, comfortabele fauteuil die helemaal bij jou, je interieur en je levensstijl past. IKEA heeft draaifauteuils, relaxfauteuils en gewone fauteuils. Ideaal om te combineren met onze overige meubels. We hebben ook allerlei losse, wasbare hoezen.

In zo'n eethoek krijg je meteen trek. Country, moderne of klassieke combinaties? Je kiest altijd voor goede smaak. Veel kinderen? Plaats genoeg aan onze reuzegrote tafels. Weinig ruimte? Onze piepkleine tafels ontplooiën hun geheimen als er gasten komen. Slim van IKEA.

VOOR HET GEHELE ASSORTIMENT

9 ●

Waarnaar verwijst het gecursiveerde woord?

Voorbeeld:

Mijn auto is kapot. Ik moet *hem* naar de garage brengen.

hem → mijn auto → auto = *de*-woord.

- 1 A Ken je dat nieuwe boek van Harry Mulisch? *Het* is heel goed.
B Nee, ik ken *het* nog niet, maar ik wil *het* graag lezen.
- 2 A Weet jij waar mijn autopapieren zijn?
B Ja, *ze* liggen op je bureau. Je kunt *ze* beter in je portefeuille doen.
- 3 Ik heb een foto van de Oudegracht. *Hij* is heel mooi. Ik zal *hem* aan de muur hangen.
- 4 Mijn nieuwe schoenen zijn niet goed. *Ze* zijn te krap. Ik ga *ze* ruilen.

10 ●

Vul in. Kies uit: *de, het, hij, ze*.

(Zoek eventueel op in het woordenboek: *de*-woord of *het*-woord.)

- 1 Je hebt wel een mooie kamer, maar _____ is een beetje klein. _____ kamer van Jan is niet zo mooi, maar wel groot.
- 2 Ik heb een nieuw woordenboek. _____ is heel goed. _____ woordenboek van Piet is niet zo goed, want _____ heeft geen informatie over 'de' en 'het'.
- 3 Kijk, _____ kaas is hier in de reclame. Zie je dat _____ erg goedkoop is?
- 4 Op de plank staan melkflessen en wijnflessen. _____ zijn leeg. _____ melkflessen moeten terug naar de melkboer, _____ wijnflessen moeten in de glasbak.
- 5 In deze bloemenwinkel kun je bloemen kopen. _____ zijn niet zo mooi. _____ bloemen op het station zijn wel mooi, maar een beetje duur.
- 6 Op het station kun je wel koffie krijgen, maar _____ is meestal niet lekker. In ons restaurant is _____ koffie lekker en goedkoop.
- 7 Ik ben mijn sleutels kwijt. _____ liggen niet waar _____ meestal liggen.
- 8 Jullie zoeken een etage? Hier heb ik een advertentie voor jullie. _____ is uit de krant van vandaag. In _____ advertentie staat niet hoeveel de etage kost.

LUISTEREN

11 ●

Personen en situatie

Bij studentenhuisvesting, dat is een kamerbureau speciaal voor studenten.
Saskia spreekt met een receptioniste, de receptioniste belt met meneer Jansen.
Luister naar de band en vul in.

Saskia Ik zoek meneer Jansen.
Is hij er al?

Receptioniste Ja, weet hij dat u komt?

Saskia Nee, ik heb geen afspraak met hem, maar ik wou hem graag iets vragen over mijn inschrijving.

Receptioniste Misschien heeft hij geen tijd, maar ik zal hem toch even voor u bellen.
Hoe is uw naam?

Saskia Saskia Willems
Tringggg...

Jansen Jansen

Receptioniste Er is iemand voor u. Ze wil u graag even spreken.

Jansen Wie is het?

Receptioniste Saskia Willems.

Jansen Ja, de ^{haar} inschrijfformulier is kwijt.
Wilt u u een nieuw formulier geven? En wilt u hem dan zeggen dat ze _____ moet invullen en afgeven?

Receptioniste Dat zal ik de zeggen.

12 ●

U ziet een kamer.
In de kamer staan allerlei dingen. U hoort een beschrijving van deze kamer. 2 of 3 dingen staan niet op de tekening.
Welke dingen?

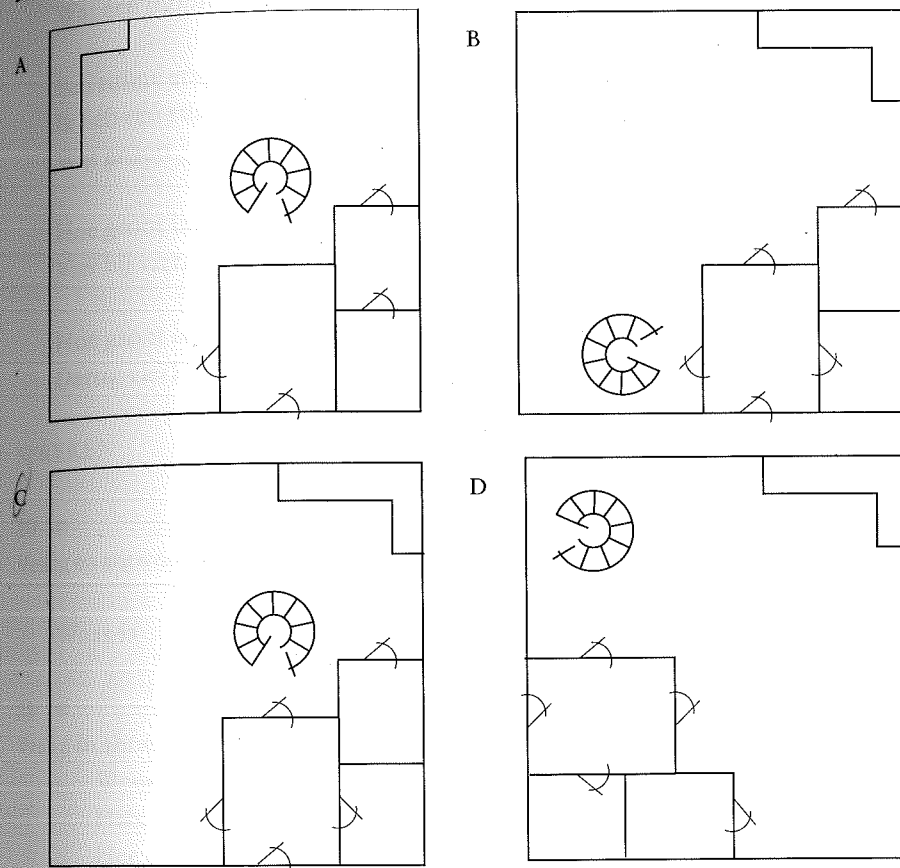
*Computer
lamp naast
de tafel*

13 ● ●

Personen en situatie

Twee mensen hebben een nieuw huis gekocht. Ze hebben een plattegrond van het huis.
Ze zijn bij vrienden en laten de plattegrond zien.
Kies de juiste plattegrond.

14 ● ●

Personen en situatie

Kees (de 'ik' in de dialoog) gaat naar een woningbureau. Hij spreekt met een medewerker van het woningbureau. Luister eerst heel goed naar de tekst, maak daarna de volgende zinnen af.

Kees wil zich bij een woningbureau laten inschrijven, maar :
Eerst moet hij naar het gemeentehuis
De vrouw vraagt of hij in de gemeente woont.
Kees gaat weer naar het woningbureau.
Toch kan Kees zich nog niet bij de woningbureau laten inschrijven
want hij heeft geen originele verklaring.

PROSODIE

15 ●
Luister naar de docent.

16 ●
Luister en zet een ● in de goede kolom.
Voorbeelden:

1 Utrecht	3 Saskia	5 Ze studeert.
2 vandaag	4 Maria	6 wasmachine

Vul in.

	A	B	C	D	E	F
1	●					
2		●				
3			●			
4				●		
5					●	
6						●

17 ●●
Luister naar het ritme. Welke zinnen zijn anders?

a Saskia woont in Houten.	e Haar broer woont in Utrecht.
b Ze woont bij haar ouders.	f Hij heeft daar een kamer.
c Ze gaat naar college.	g Het boek ligt op tafel.
d Ze kijkt en ze luistert.	f De kinderen zitten op de Havo.

18 ●●
Hoorst u een vraag?

	Ja	Nee		Ja	Nee
1	☐	☐	9	☐	☐
2	☐	☐	10	☐	☐
3	☐	☐	11	☐	☐
4	☐	☐	12	☐	☐
5	☐	☐	13	☐	☐
6	☐	☐	14	☐	☐
7	☐	☐	15	☐	☐
8	☐	☐			

19 ●
Luister en zeg na. Let vooral op de intonatie!

Een mooie kamer.
Ik heb een mooie kamer.
Wat een mooie kamer!

Een ruime etage.
Ik heb een ruime etage.
Wat groot!

Hoe groot is de kamer?
Vier bij vier.

Hoe groot is de woonkamer?
Dertig vierkante meter.

SPREKEN

20 ●
Vraag en antwoord. Werk in tweetallen. U krijgt een tekening van uw docent.

Waar is _____? De _____ staat/licht/hangt/ _____.

21 ●
Vraag en antwoord. Werk in tweetallen.

- Woont u in een huis, een flat of een etage?
- Hebt u een leuke/mooie kamer (kamers)?
- Hoe groot is uw kamer (zijn uw kamers)?
- Hoeveel huur moet u betalen?
- Wat staat er in uw kamer (kamers)?
- Waar staat/staan/hangt/hangen/licht/liggen het/de _____?
- Bent u tevreden met uw woning?
- Hebt u een tuin of balkon?

enzovoorts

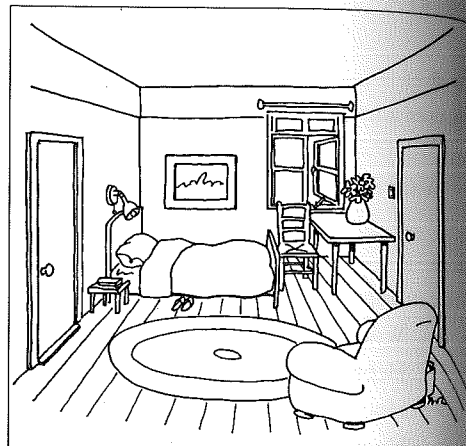
22 ●●
Vraag en antwoord. Werk in tweetallen. Kijk naar de advertenties van tekst 1b.
Cursist A: U zoekt een kamer. Op welke advertentie (A, B, C, D, E, F) wilt u reageren?
U moet 5 vragen stellen.
Cursist B: U biedt een kamer aan en geeft antwoord.

SCHRIJVEN

23 ●

Lees de beschrijving van de kamer links, geef daarna een beschrijving van de kamer rechts.

- 1 Dit is een kamer.
- 2 In de kamer staat een bed.
- 3 Het bed staat tegen de muur.
- 4 Naast het bed staat een stoel.
- 5 De stoel staat onder het raam.
- 6 Het raam is/staat open.
- 7 In de kamer staan twee stoelen.
- 8 Een stoel naast het bed, en een stoel bij de deur.
- 9 In de hoek van de kamer staat een tafel.
- 10 De kamer heeft twee deuren.
- 11 Een deur bij het bed, en een deur bij de stoel.

24 ●

Gebruik *moeten, willen, kunnen, mogen, gaan* als auxiliair. Denk aan inversie.

Voorbeeld:

Dit is onze klas. Wat doe je hier?
 Hier *(Nederlands leren)*.
 Hier *kun je Nederlands leren*.

Waarom gaan die mensen naar het hotel?
 Ze zijn heel moe en daar *(slapen)*.
 Daar *willen zij lekker slapen*.

- S Ik ga naar de stad.
 Eerst *(postzegels kopen)* en daarna *(winkelen)*.
 Ga je mee?
- M Hartstikke leuk. Wat wil je allemaal in de stad doen?
 S Na het postkantoor wil ik naar een boekwinkel.
 In de boekwinkel *(een leuk boek kopen)*.
 Ook wil ik naar de banketbakker.
 Bij de banketbakker *(lekkere bonbons kopen)*.
- M Ik wil graag naar een kledingzaak.
 Voor deze winter *(nieuwe winterjas kopen)*.
- M Gaan we dan daarna samen naar een café?
 Daar *(iets drinken)*.
- S Prima. Maar dan wil ik ook naar een gezellig restaurant.
 In een restaurant *(iets eten)*.
 Eventueel gaan we ook nog naar de bioscoop.
 Daar *(de nieuwe James Bond film zien)*.
- M Goed. En daarna ga ik naar huis en naar bed.
 Dan *(lekker dromen over James Bond)*.

25 ●●

Maak de zinnen van B compleet. Begin de zin met het woord met de hoofdletter.

Voorbeeld:

Bij de receptie van een hotel

- A Meneer, waar is het restaurant?
 B *(u/kunnen/vinden)* Ons restaurant aan het einde van de gang.
 Ons restaurant *kunt u* aan het einde van de gang *vinden*.
- A Dank u, en wanneer is het open?
 B *(u/kunnen/ontbijten)* 's Morgens van 8 tot 10 _____.
 's Morgens *kunt u* van 8 tot 10 *ontbijten*.
 (het diner/zijn) 's Avonds van 6 tot 9 _____.
 's Avonds *is het diner* van 6 tot 9.

1 Bij de receptie van het taal instituut

- A Dag, mevrouw, ik kom voor de cursus Italiaans voor beginners.
 Waar moet ik dan zijn?
 B *(u/moeten/zijn)* Dan in lokaal 18. _____.
- A Dank u, en waar is dat?
 B *(u/vinden)* Lokaal 18 op de eerste verdieping, hier de trap op en dan links.
 _____.

- A En hoe lang duurt de les?
 B (de les/beginnen). Om 9 uur _____
 (u/hebben) Dan pauze van 10.15 tot 10.30. _____
 (de les/zijn) Om 11.30 afgelopen. _____
 (u/kunnen/koffie drinken) In de pauze in de kantine. _____

2 Aan de telefoon

- M Met mevrouw Van Wychen.
 S Dag mevrouw, met Saskia Willems. U hebt een kamer te huur, klopt dat?
 M Ja, dat klopt.
 S (de kamer/zijn) nog vrij? _____
 M Jazeker.
 S (ik/kunnen/komen kijken) Wanneer? _____
 M Wat mij betreft nu meteen.
 S (ik/hebben) Op dit moment geen tijd. _____
 (we/kunnen/afspreken) voor vanavond? _____
 M Ja, dat is goed. Hoe laat? Om 7 uur?
 B Ja graag, mevrouw. (ik/komen) Misschien iets later want ik kom met de bus. _____
 M Geen probleem. Tot vanavond.

3 A en B kijken naar een foto

- A Wat is dit?
 B (je/zien) Op deze foto mijn nieuwe kamer in Amsterdam.

 A Leuk! Hoe lang woon je daar nu?
 B (ik/wonen) In deze kamer nu twee maanden. _____
 A Kun je in Amsterdam snel een kamer vinden?
 B Nee, zeker niet. Als je een kamer in het centrum wilt, (je/moeten/wachten) lang. _____
 (ze/kunnen/helpen) En bij een kamerbureau je vaak ook niet.

LEZEN

26

- 1 Welke voordelen noemt de schrijver van zijn huis? (noem er 4)
- 2 Wat doet de schrijver in zijn huis? (noem 6 activiteiten)
- 3 Zoek 'dwalen' op in een woordenboek. Kunt u de betekenis van 'verdwalen' raden?

Veel te veel van mijn leven speelt zich de laatste jaren binnenshuis af. Het is het prettigste huis dat ik ooit bezeten heb, en dat heeft er natuurlijk mee te maken. Je kunt erin dwalen als je behoefte aan beweging hebt, zo groot is het. Soms verdwaal ik er zelfs in. Er hoort ook een tuin bij waarin ik bloemetjes zou kunnen plukken, maar dat doe je niet in je eigen tuin. In het huis zijn vier wc's, schep ik nog maar even verder op. Er zijn ook drie badkamers, dus een excuus om te vervuilen heb ik niet. Wat doe ik in dat huis behalve slapen en eten, trap op-, trap aflopen? Ik werk er.

Naar: 'Campert over Campert.' colum van Remco Campert in: Rails, mei 1998

Basis

B

1 TEKST

1a Introductie

De titel van de tekst is: 'De werkdag van Myra Willems'. Zij is verpleegkundige. Welke informatie zal deze tekst geven, denkt u?

1b Lees de tekst.

Myra Willems werkt drie dagen per week als verpleegkundige in het Academisch Ziekenhuis in Utrecht. Vandaag heeft zij een vroege dienst. Zij begint om acht uur. Op haar afdeling werkt een groep verpleegkundigen onder leiding van zuster Van Vliet, het hoofd van de afdeling. Het personeel begint altijd met een kopje koffie en een werkbepreking. Dan praten zij over de situatie van de patiënten. Welke patiënt heeft extra aandacht en verzorging nodig? Welke medicijnen zijn nodig? Welk bed komt vrij?

Myra en haar collega's doen twee keer per dag een ronde over de afdeling. Na de bespreking doen zij hun eerste ronde. Dan verzorgen zij de patiënten, en als zij tijd hebben, maken zij een praatje. Helaas lukt dat niet altijd, omdat zij weinig tijd hebben.

Om twaalf uur 's middags brengen de verpleegsters de patiënten hun eten, daarna gaan sommige patiënten rusten. Veel patiënten krijgen na de middag bezoek van familie of vrienden.

Vanaf twee uur doet Myra haar tweede ronde.

Ten slotte komt een groep andere collega's hen om half vijf aflossen. De hoofdzuster vertelt haar collega hoe het gaat met de patiënten. Daarna kan de eerste groep naar huis. Meestal is het dan vijf uur.

1c Oefening bij de tekst
Vul het schema in.

Kies uit: eerste ronde, tweede ronde, aflossing, werkbepreking, eten brengen aan patiënten, koffie drinken

8.00 uur	Begin dienst
8.00 - 9.00 uur	
8.00 - 9.00 uur	
9.00 - 12.00 uur	
12.00 uur	
14.00 uur	
16.30 uur	
17.00 uur	Naar huis

2 TAALHULP

beschrijven van (werk)dag m.b.v. onderstaande schema's

TIJDSAANDUIDING

Om acht uur

Voor negen uur

Na de pauze

Tot half 6

Van 8 uur tot 11 uur

Tussen half 3 en half 4

voor de middag = 's morgens (voor twaalf uur)

na de middag = 's middags (na twee uur)

tussen de middag = lunchtijd (tussen 12 en 14 uur)

AANDUIDING DAG EN DATUM	
<i>op</i> dinsdag / <i>op</i> 12 december	Mevrouw Willems werkt op maandag, dinsdag en vrijdag.
<i>tot</i> vrijdag	Ik heb tot vrijdag nachtdienst.
<i>van</i> maandag <i>tot(en met)</i> zaterdag	De winkels zijn van maandag tot en met zaterdag open.
<i>in</i> de winter / <i>in</i> april / <i>in</i> het weekend <i>over</i> een week / <i>over</i> twee maanden	

FREQUENTIE	
<i>weleens</i>	Ben je weleens in een ziekenhuis geweest?
<i>nooit</i>	Ik ben nog nooit in een ziekenhuis geweest.
<i>soms / af en toe</i>	Af en toe maakt ze een praatje met een patiënt.
<i>regelmatig</i>	Ik ga regelmatig op bezoek bij mijn opa en oma.
<i>vaak</i>	Mijn opa moet vaak naar het ziekenhuis.
<i>meestal</i>	Ik ga meestal met de fiets naar mijn werk.
<i>altijd</i>	Het personeel begint altijd met een kopje koffie.
<i>elke</i>	Ik werk elke dag van half negen tot half een.
<i>per</i>	Myra Willems werkt drie dagen per week.

VOLGORDE	
<i>eerst</i>	Eerst nemen de verpleegsters een kopje koffie.
<i>dan</i>	Dan hebben ze een werkbespreking.
<i>daarna</i>	Daarna gaan ze de eerste ronde doen.
<i>daarvoor</i>	Daarvoor praten ze met het hoofd van de afdeling over de patiënten.
<i>ten slotte</i>	Ik moet veel doen vanochtend: patiënten wassen, bedden opmaken, planten verzorgen en ten slotte het eten rondbrengen.

3 GRAMMATICA

Welk/welke

singularis

Welk bed komt vrij?

Welke patiënt heeft extra verzorging nodig?

pluralis

Welke medicijnen zijn nodig?

Welke patiënten hebben extra verzorging nodig?

VRAGEN

Is 'bed' een *de*-woord of een *het*-woord? En 'patiënt'?Wanneer moet u *welk* of *welke* gebruiken?

Conjuncties: als en omdat

Wanneer doet Myra Willems haar 2e ronde?

Als het bezoekuur voorbij is.

Waarom moeten de patiënten rusten?

Omdat ze moe zijn.*Als* ze tijd heeft, maakt ze een praatje.Helaas lukt dat niet altijd *omdat* ze weinig tijd heeft.

Syntaxis: bijzin

Als we genoeg geld hebben.Ja, maar alleen *als* jij ook gaat.*Omdat* ik de taal niet goed begrijp.*Omdat* onze flat te klein is.

VRAAG

Op welke positie staat de persoonsvorm in de bijzin? En het subject?

Combinaties van hoofdzin en bijzin

A	HOOFDZIN Ze maakt een praatje Ze kan geen praatje maken	BIJZIN als ze tijd heeft. omdat ze geen tijd heeft.
B	BIJZIN Als ze tijd heeft, Omdat ze geen tijd heeft,	HOOFDZIN maakt ze een praatje. kan ze geen praatje maken.

VRAGEN

Kijk naar de hoofdzin in combinatie A en in combinatie B. Kijk naar de plaats van *subject* en *persoonsvorm*. Wat is het verschil tussen hoofdzin A en hoofdzin B?

want en omdat

Ik zoek werk, *want* ik heb geld nodig.
Waarom zoek je werk? *Omdat* ik geld nodig heb.
Ik zoek werk *omdat* ik geld nodig heb.

Ik kan nu niet blijven, *want* ik heb geen tijd.
Waarom kunt u niet blijven? *Omdat* ik geen tijd heb.
Ik kan niet blijven *omdat* ik naar een bespreking moet.

VRAGEN

Wat is het verschil tussen de zinnen met 'want' en met 'omdat'?

Kijk naar de plaats van de persoonsvorm.

Let op de plaats van 'want' en 'omdat': 'want' staat niet aan het begin van de zin.

er / daar: verwijswaarden van plaats

Ben je al naar het ziekenhuis geweest?
Ja, *daar* ben ik al geweest.
Wanneer ben je *er* geweest?
Vanmorgen.

VRAGEN

Waarnaar verwijst *daar* in de tweede zin?

Waarnaar verwijst *er* in de derde zin?

Oefeningen

TAALHULP

1 Kies het goede alternatief.

- 1 om / op: Ik kom _____ half acht.
- 2 na / om: We doen die oefening _____ de pauze.
- 3 tot / voor: Het examen begint om tien uur.
U moet _____ tien uur aanwezig zijn.
- 4 tussen / van: Het examen duurt _____ tien tot twaalf uur.
- 5 tussen / van: De pauze is _____ twaalf en twee uur.
- 6 om / op: De test is _____ zaterdag 9 januari.
- 7 op / tot: Vanaf vandaag _____ vrijdag heb ik vroege dienst.
_____ een week ga ik verhuizen.
- 8 in / over: Dan geef ik een feest in mijn nieuwe huis.
- 9 in / over: Het feestje is _____ het weekend.
- 10 in / op: Ik ben _____ januari jarig. Dat is van de winter.

VOCABULAIRE

2

Vul in. Kies uit: *altijd, elke, meestal, nooit, soms, vaak, wel eens*.

Gebruik ieder woord één keer.

- a Ben je _____ in Brussel geweest?
- b Nee, nog _____.
- a En in Parijs?
- b Ja, heel _____, want mijn oom woont daar.
- a Woont je oom er al lang?
- b Ja, hij heeft er _____ gewoond.
Hij is er geboren en op school geweest. Hij is Fransman.
- a Parijs is een leuke stad.
Je gaat er zeker _____ zomer naar toe hé?
- b Nee, want _____ is mijn oom 's zomers niet in Parijs. Dan huurt hij met zijn familie een huisje in het zuiden van Frankrijk. Maar deze zomer ga ik er toevallig wel naar toe, want mijn oom kan niet met vakantie.
- a Wat spreekt je oom? Frans?
- b Ja, maar _____ spreken we ook Nederlands, want hij kent een klein beetje Nederlands.

3 ●

Vul in.

Kies uit: *eerst, dan, daarna, ten slotte, om, op, van, tot, tussen, daarvoor, na*

Jan de Bruin is postbode.

Iedere morgen staat hij om zeven uur op.

Dan gaat hij _____ onder de douche, _____ kleedt hij zich aan.

_____ gaat hij naar de keuken om te ontbijten.

_____ trekt hij zijn jas aan, stapt op zijn fiets en gaat naar zijn werk.

Het is dan kwart voor acht.

_____ acht uur moet hij beginnen.

_____ acht en tien uur moet hij post sorteren.

_____ tien tot twaalf uur brengt hij de post rond in wijk C.

Maar _____ neemt hij eerst even een kop thee.

_____ de middag eet hij zijn boterhammen op in de kantine, samen met een paar collega's.

_____ de middag moet hij weer post rondbrengen, nu in de Schildersbuurt.

_____ vier uur is hij daarmee klaar.

_____ maandag en vrijdag gaat hij _____ naar huis, maar _____ dinsdag

_____ en met donderdag moet hij _____ nog naar het station.

_____ moet hij helpen post uit de trein te halen.

Dat is zwaar werk.

GRAMMATICA

4 ●

Vul in.

welk of welke en beantwoord de vraag.

1 _____ dag is het vandaag?

2 Op _____ dagen hebt u Nederlandse les?

3 In _____ maand bent u jarig?

4 Op _____ dag?

5 _____ woordenboek gebruikt u?

6 _____ talen spreekt u?

7 _____ film hebt u kort geleden gezien?

8 _____ stad in Nederland vindt u mooi?

9 Uit _____ land komt u?

10 Naar _____ landen bent u al geweest?

5 ●

Waarnaar verwijst *daar* of *er*? Voorbeeld:
Ken je Amersfoort? Ja, ik woon er!

er = in Amersfoort

Gesprek tussen persoon A en persoon B

A Ben je al in Amsterdam geweest?

1 daar = _____

B Ja, daar ben ik al geweest.

2 er = _____

A Wanneer ben je er geweest?

B Vorig jaar.

3 er = _____

A Wat heb je er gezien?

B Ik ben in het Rijksmuseum geweest.

4 Daar = _____

A Daar heb ik de Nachtwacht van Rembrandt gezien.

B Heb je er ook andere dingen gezien?

5 er = _____

A Natuurlijk heb ik er ook andere schilderijen gezien.

6 er = _____

B Na het Rijksmuseum ben ik naar het oude centrum van Amsterdam gegaan. Daar heb ik twee uur gelopen.

7 Daar = _____

In Amsterdam zijn heel veel leuke cafés.

Daar kun je lekkere koffie drinken.

8 Daar = _____

Ook kun je er iets eten.

9 er = _____

A Als je nog eens naar Amsterdam gaat, _____.

B Toevallig ga ik er dit weekend weer naartoe.

10 er = _____

Heb je zin om mee te gaan?

A Ja leuk, want ik ben er nog nooit geweest.

11 er = _____

6 ●

Vraag en antwoord. Werk in tweetallen. Voorbeeld:

a Bent u wel eens in Amsterdam geweest?

b Ja, daar ben ik wel eens geweest.

a Wanneer bent u er geweest?

b Vorig jaar.

of:

a Bent u wel eens in Amsterdam geweest?

b Nee, daar ben ik nog nooit geweest.

in Amsterdam

Vanmorgen

in Parijs

Gisteren

bij een woningbureau

Eergisteren

op het postkantoor

Vorige week

bij de universiteit

Vorig jaar

op het politiebureau

Maandag

bij de bank

Vandaag

in het ziekenhuis

Vanmorgen

bij de burens

In januari

op het kantoor van de krant

Nog nooit

7 ●

Combineer de zinnen. Denk aan de goede volgorde.

1 Ik ga naar het taleninstituut omdat _____.	a de trein vertrekt om zeven uur.
2 Ik maak een praatje met de patiënten als _____.	b ik genoeg geld heb.
3 Ik ga eten want _____.	c ik Spaans wil leren.
4 Wij hebben zin in koffie maar _____.	d ik veel tijd heb.
5 Om kwart voor zeven ga ik weg want _____.	e het vandaag niet regent.
6 Ze gaat op de fiets naar haar werk omdat _____.	f ik heb honger.
7 Ik vind werken heel leuk maar _____.	g de kantine is gesloten
8 Ik ga dat huis kopen als _____.	h een vrije dag vind ik ook fijn.

8 ●

a Vul in. Kies uit: *omdat* en *want*

Jos Visser (45) heeft het syndroom van Down en woont sinds twee jaar in een te-huis in Amstelveen _____ zijn ouders zijn overleden.

Jos is een zelfstandig mens. Hij staat iedere morgen om zes uur op _____ hij moet om half acht naar zijn werk in de sociale werkplaats, waar hij timmert.

's Middags doet hij boodschappen, en in zijn vrije tijd drinkt hij een pilsje in zijn club 'De Schakel', _____ dat vindt hij heel gezellig.

En hij houdt contact met zijn zes broers en zussen. Hij houdt heel veel van hen _____ zij altijd voor hem klaar staan.

Maar zij hoeven hem niet te verzorgen _____ hij kan alles zelf.

b Vul in. Kies uit: *als* en *omdat*

Zus Susan (55) over Jos: 'Jos komt regelmatig een weekendje logeren. Dat is altijd gezellig. Jos is een blij en vrolijk mens. _____ hij langskomt, brengt hij altijd iets mee, een cadeautje of bloemen.

Ook nemen wij Jos vaak mee naar de film of het strand _____ onze zus Marion daar een café heeft, daar gaan we dan wat drinken.'

Zus Rietje (57): 'Voor Jos ben ik eigenlijk het hoofd van de familie. _____ hij iets wil hebben, een nieuwe televisie bijvoorbeeld, gaat dat via mij. Maar _____ ik tegen hem zeg dat hij nog even op de televisie moet wachten, vraagt hij het toch aan een van zijn andere broers of zussen!'

Bron: 'Dit is het familie-team van Jos!' in: Margriet nr. 11, 6/13 maart 1998

9 ●●

Vul in. Kies uit: *omdat*, *want*, *als*, *maar*

- Elke ochtend sta ik al om zeven uur op _____ ik wil genoeg tijd hebben voor een kopje thee.
- Na het ontbijt spring ik op de fiets en ga naar mijn werk. Ik werk bij een krant. Ik ga op de fiets _____ ik vlakbij mijn werk woon.
- _____ ik om half negen op kantoor ben, kijk ik eerst in mijn agenda.
- Om elf uur zie ik bijna alle collega's _____ we dan samen koffie drinken. Ik drink soms koffie _____ ik drink liever thee.
- Na de lunchpauze ga ik naar de redactie _____ ik 's middags daar werk.
- Ik werk daar van twee tot vijf.
Ik moet heel hard werken _____ het is op de redactie heel erg druk.
- Ik mag naar huis _____ het vijf uur is, _____ vaak werk ik tot zes uur.
- 's Avonds kan ik niet veel meer doen _____ ik dan erg moe ben.

10 ●●

Zet in de goede volgorde

Voorbeeld: Ik ga naar huis als - het - is - vijf - uur

Ik ga naar huis als het vijf uur is.

- Rebecca staat elke dag om zes uur op want - haar bus - vertrekt - al - om half acht.
- Ze moet om acht uur in het ziekenhuis zijn omdat - haar dienst - begint - al - om kwart over acht
- Als het tien uur is, - ze - heeft - een - koffiepauze.

- 4 Om één uur gaat ze vaak even buiten wandelen omdat - ze - houdt - van - frisse - lucht.
- 5 's Middags brengt ze de patienten thee als - het bezoek - is - weer - weg.
- 6 Daarna denkt ze aan vijf uur, want - ze - mag - dan - weg.
- 7 Ze vindt werken in een ziekenhuis zwaar, maar - het - is - soms - ook - erg - leuk
- 8 Als ze thuis komt, - ze - leest - eerst - de krant.
- 9 Voor het eten gaat ze regelmatig hardlopen, omdat - ze - wil - een - beetje - fit - blijven.
- 10 Omdat ze de volgende ochtend weer vroeg op moet, - ze - gaat - om - half elf - naar bed.

11 ●●

Vervang de gecursiveerde woorden door *er* of *daar*.

Vandaag vertel ik jullie iets over Frankrijk.
In Frankrijk ben ik elk jaar in juli, omdat mijn oom *in Frankrijk* woont.
 Hij heeft een huisje in de Bourgogne en *in de Bourgogne* is het heel erg mooi.
 Mijn zus en ik maken *in de Bourgogne* lange wandelingen.

Het huis van mijn oom staat midden in het bos.
In het bos is het altijd lekker rustig.
 Ook hoor je *in het bos* de vogels nog zingen.
 In Amsterdam hoor je andere dingen: *in Amsterdam* hoor je auto's.
 Maar je hoort *in Amsterdam* natuurlijk ook wel vogeltjes.

Volgende week gaan we naar Utrecht.
In Utrecht kun je veel dingen kopen.
 Ik koop *in Utrecht* ook altijd koekjes: Utrechtse sprits.
 Ik ga ook naar Utrecht omdat mijn oma *in Utrecht* woont.
 Zij woont in het centrum, *in het centrum* woon je prachtig.
 Je ziet *in het centrum* veel mooie grachten.
Op de grachten zijn de huizen wel erg duur.

LUISTEREN

12 ●

Personen en situatie

Twee personen beschrijven hun werk- of studiedag.
 Opdracht: Kijk naar de lijst met hun activiteiten. De volgorde klopt niet.
 Zet de activiteiten in de goede (chronologische) volgorde.

- Mevrouw Mulder
- 1 _____
 - 2 _____
 - 3 _____
 - 4 _____
 - 5 _____
 - 6 _____
 - 7 _____
 - 8 _____
 - 9 _____
 - 10 _____

- Remco Willems
- 1 _____
 - 2 _____
 - 3 _____
 - 4 _____
 - 5 _____
 - 6 _____
 - 7 _____
 - 8 _____
 - 9 _____
 - 10 _____

PROSODIE

13 ●

Luister en zet een ● in de goede kolom.

Voorbeeld:

1 Utrecht	4 Maria
2 mevrouw	5 telefoon
3 Saskia	6 kopje koffie

Vul in.

	A	B	C	D	E	F
	- .	. -	- . .	. - .	. . -	- . . .
1	●					
2		●				
3			●			
4				●		
5					●	
6						●

14 ●●

Klinkt dit vriendelijk ☺ of niet vriendelijk ☹?

Voorbeeld:

Wilt u een kopje thee? ☺

Hier, thee. ☹

	☺	☹		☺	☹
1	☐	☐	5	☐	☐
2	☐	☐	6	☐	☐
3	☐	☐	7	☐	☐
4	☐	☐	8	☐	☐

15 ●●

U hoort een vraag. Geef het goede antwoord.

- Gaat Peter met de bus naar Amsterdam?
 - Nee, Jan.
 - Nee, met de trein.
 - Nee, naar Den Haag.
- Ga je morgen met je collega koffie drinken?
 - Nee, vandaag.
 - Nee, met mijn vriend.
 - Nee, eten.
- Heeft Peter de pen op de tafel gelegd?
 - Nee, Jan.
 - Nee, het boek.
 - Nee, op de stoel.
- Woont John in New York?
 - Nee, hij is op vakantie in New York.
 - Nee, Lukas.
 - Nee, in Boston.
- Is de bruine tas van John?
 - Nee, de zwarte.
 - Nee, het bruine boek.
 - Nee, van Peter.
- Begint de cursus morgen om half tien?
 - Nee, de vakantie.
 - Nee, vandaag.
 - Nee, half elf.

16 ●

Luister en zeg na. Let vooral op de intonatie!

- Ben je weleens in een ziekenhuis geweest?
 - Ik? Nee, nog nooit. Ik ben nog nooit in een ziekenhuis geweest.
 - En jij? Ben jij weleens in een ziekenhuis geweest?
 - Ik? O ja, vaak.
- Ga je weleens naar de dokter?
 - Ik? Ja, af en toe.
 - En jij? Ga jij weleens naar de dokter?
 - Ik? Ja, soms.
 - En u? Gaat u weleens naar de dokter?
 - Ik? Bijna nooit.
- Heeft u het druk?
 - O ja, eerst moet ik patiënten wassen, dan bedden opmaken, daarna planten verzorgen en ten slotte het eten rondbrengen.

SPREKEN

17 ●

Vraag en antwoord. Werk in tweetallen. Beschrijf aan elkaar uw eigen werk- of studiedag.

Voorbeeld: VRAAG: Wat doet u 's morgens?

ANTWOORD: 's Morgens neem ik een douche.

TIJD

- 's Morgens
- 's Middags
- 's Avonds
- 's Nachts
- Om 7 uur
- Om half acht
- Om _____

ACTIVITEITEN

- een douche nemen
- iets eten/drinken
- ontbijten/lunchen
- koffie/thee zetten
- naar school gaan
- boodschappen doen
- eten klaarmaken
- huiswerk maken
- televisie kijken
- de krant lezen
- naar bed gaan
- slapen
- dromen

SCHRIJVEN

18 ●

Schrijf op hoe u iets doet. Gebruik: *eerst, dan, daarna, ten slotte*

Voorbeeld: • koffie zetten.

Eerst kook ik water.

Dan zet ik de filter op de koffiepot.

Daarna doe ik koffie in de filter.

Ten slotte giet ik het kokende water op de koffie.

Beschrijf:

- thee zetten
- tanden poetsen
- naar uw werk gaan
- thee/koffie uit de automaat halen

19 ●●

Beschrijf de werkdag/studiedag van elke persoon.

Begin elke zin met een indicatie van tijd of volgorde.

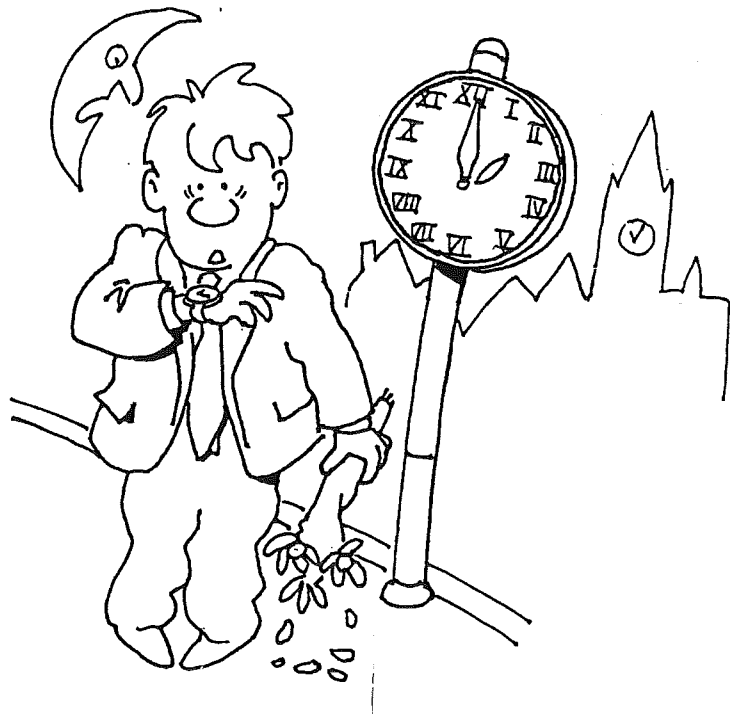
Voorbeeld:

Meneer Willems:

Om 7 uur gaat hij zijn bed uit.

Daarna ontbijt hij/gaat hij ontbijten.

Om 8.30 begint zijn werkdag.

Tijd	hr. Willems bedrijfsleider supermarkt	Saskia studente	Piet de Groot arbeider in een fabriek	Marleen Smit secretaresse (part-time)
6 uur	<ul style="list-style-type: none"> • zijn bed uit • ontbijt 	<ul style="list-style-type: none"> • haar bed uit. • ontbijt • naar Utrecht 	<ul style="list-style-type: none"> • wekker loopt af • douchen + ontbijt • ochtendploeg: aan de lopende band 	<ul style="list-style-type: none"> • haar bed uit/ douchen
8 uur	<ul style="list-style-type: none"> • begin werkdag 	<ul style="list-style-type: none"> • college 1 	<ul style="list-style-type: none"> • koffiepauze • aan de lopende band 	<ul style="list-style-type: none"> • naar kantoor • koffie/ bespreking met directeur
10 uur	<ul style="list-style-type: none"> • afspraak met leverancier(s) 	<ul style="list-style-type: none"> • pauze 	<ul style="list-style-type: none"> • college 2 	<ul style="list-style-type: none"> • brieven typen • telefoneren/koffie • informatie invoeren in computer
12 uur	<ul style="list-style-type: none"> • lunch 	<ul style="list-style-type: none"> • lunch 	<ul style="list-style-type: none"> • lunch 	<ul style="list-style-type: none"> • naar huis
14 uur	<ul style="list-style-type: none"> • praten met klanten 	<ul style="list-style-type: none"> • naar de bibliotheek 	<ul style="list-style-type: none"> • middagploeg: vrachtwagens laden 	<ul style="list-style-type: none"> • inkopen doen
16 uur	<ul style="list-style-type: none"> • telefoneren, • werkroosters controleren 	<ul style="list-style-type: none"> • afspraak in de stad 	<ul style="list-style-type: none"> • einde dienst/ naar huis 	<ul style="list-style-type: none"> • zwemmen
18 uur	<ul style="list-style-type: none"> • winkel sluiten • thuis eten • de krant lezen 	<ul style="list-style-type: none"> • naar huis 	<ul style="list-style-type: none"> • thuis eten 	<ul style="list-style-type: none"> • koken • eten + tv kijken
20 uur	<ul style="list-style-type: none"> • tv kijken 	<ul style="list-style-type: none"> • thuis eten • tv kijken 	<ul style="list-style-type: none"> • tv kijken 	<ul style="list-style-type: none"> • een boek lezen • afspraak met een vriend in een café
22 uur	<ul style="list-style-type: none"> • tv kijken • naar bed 	<ul style="list-style-type: none"> • op bezoek bij vrienden 	<ul style="list-style-type: none"> • gaan slapen 	<ul style="list-style-type: none"> • muziek luisteren • naar bed
24 uur		<ul style="list-style-type: none"> • naar bed 		

LEZEN

20 ●

Naar school in Nederland

Sinds 1900 heeft Nederland een leerplichtwet. Kinderen moeten van hun vijfde tot en met hun zestiende jaar naar school, maar de meeste kinderen gaan al vanaf hun vierde jaar naar school, en velen volgen onderwijs tot hun zeventiende of achttiende jaar. Tot hun twaalfde jaar gaan zij naar de basisschool. Die bestaat uit kleuteronderwijs en 'lager onderwijs'. Daarna gaan ze naar het 'voortgezet onderwijs'. Er zijn allerlei schooltypen, op verschillende niveaus. Op de verschillende schooltypen gaan de kinderen korter of langer naar school; variërend van vier tot zes jaar.

Sinds 1848 is er de 'vrijheid van onderwijs'. Iedereen kan in principe een school beginnen. Men is dan verplicht bepaalde vakken te geven, maar de school is vrij de religieuze, politieke en didactische aspecten van het onderwijs te bepalen. Hierdoor hebben wij in ons land 'openbare' en 'bijzondere' scholen. De bijzondere scholen hebben van oudsher een bepaalde religieuze achtergrond, bijvoorbeeld een katholieke, of protestante. Er zijn ook een aantal Islamitische scholen in Nederland. Ook scholen die bepaalde didactische principes hantieren, zoals die van Maria Montessori of Rudolf Steiner, noemt men bijzondere scholen.

VRAGEN

Is er in uw land ook leerplicht?

Is dat ook van vijf tot zestien jaar?

Hoe lang duurt in uw land het basisonderwijs?

Zijn er in uw land veel verschillende soorten voortgezet onderwijs?

Is er in uw land ook verschil tussen openbaar en bijzonder onderwijs?

VANDAAG IS HAAR LAATSTE WERKDAG
MORGEN GAAT FELICIA (10) VOOR HET EERST NAAR SCHOOL

Als je geboren wordt in een gezin dat al generaties lang arm is, heb je geen keus. Je moet al heel jong gaan werken. Novib vecht tegen die armoedespiraal. Zodat meer kinderen, net als Felicia, naar school kunnen. Steun die duurzame manier van werken: steun de Novib Methode. Want kinderarbeid moet structureel worden aangepakt.

BEL 0800-1210 EN WORD NOVIB-DONATEUR VOOR € 12,50 PER MAAND

Novib INTERNET: WWW.NOVIB.NL

CEP KEURMERK VOOR VERANTWOORDE FONDSWEEFING EN -BESTEDING

21 ●●

- 1 Waarom werkt Robbert Hijdra meer gemotiveerd als hij aan zijn kinderen denkt?
- 2 Wat doet Robbert Hijdra tijdens het voorbereiden van zijn presentatie?
- 3 Hoeveel mensen werken er op de afdeling van Robbert Hijdra?
- 4 Werken de Vereniging Natuurmonumenten en de Vereniging van Exploitanten van Waterwinbedrijven in Nederland al samen?
- 5 Wat doet Robbert Hijdra tussen de middag?
- 6 Met wie praat Robbert Hijdra als hij naar Den Haag gaat?
- 7 Hoe laat gaat Robbert Hijdra meestal naar huis?
- 8 Wat is 'een geluksvogel'?

Een dag uit het leven van ... Robbert Hijdra

Robbert Hijdra werkt bij de 'Vereniging Natuurmonumenten'. Zijn werk bestaat vooral uit overleggen en vergaderen.

8.30 uur

Ik breng Wendelien (5) en Rosanne (7) naar school. Als ik aan hen denk, doe ik mijn werk extra goed. Ik vind het namelijk essentieel dat zij over twintig jaar volop door de natuur in Nederland kunnen wandelen en fietsen.

8.45 uur

Aangekomen op het hoofdkantoor van Natuurmonumenten bereid ik mijn presentatie van vanochtend voor, bij een van mijn dagelijkse tien koppen koffie. Het behartigen van de belangen van de natuur doe ik niet alléén. Hier op mijn afdeling heb ik vijf gemotiveerde, professionele collega's.

9.30 uur

Een eerste overleg tussen onze directie en de Vereniging van Exploitanten van Waterwinbedrijven in Nederland, omdat ook zij een schone natuur nodig hebben. Zeker nu Nederland steeds meer drinkwater nodig heeft. Ik presenteer een aantal voorstellen tot samenwerking.

11.30 uur

In de wandelgangen praat ik met onze directie.

12.30 uur

Na de lunch wandel ik een kwartier door het oude bos achter het kantoor.

13.00 uur

Op de fiets naar het station voor een van mijn reizen naar Den Haag. Elke twee à drie weken ben ik in de Tweede Kamer en op ministeries om onze ideeën te bepleiten.

14.30 uur

Overleg met Tweede-Kamerlid Marijke Augusteijn-Essen (D66) over onze plannen.

17.30 uur

Een uurtje vroeger dan normaal fiets ik naar huis om me voor te bereiden op de avondvergadering. Het is nog licht, ik fiets even de polder in.

20.00 uur

Avondvergadering op kantoor.
Als ik later op de avond buiten mijn fiets pak, voel ik me een geluksvogel dat ik dit werk mag doen.

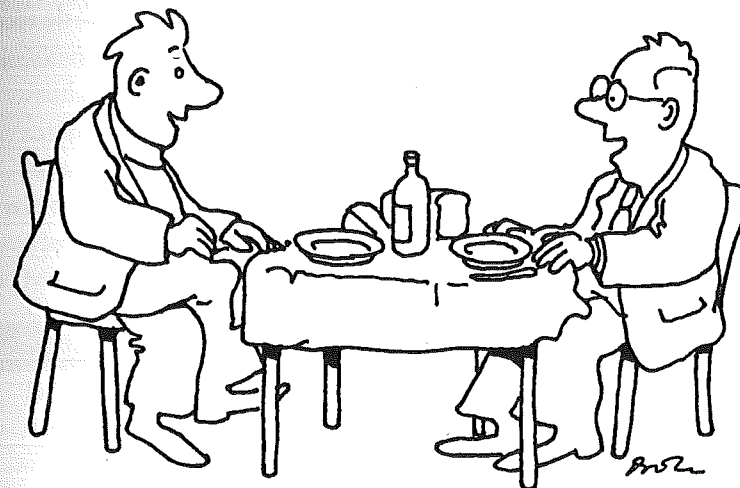
Bron: 'Natuurbehoud', kwartaalblad Vereniging Natuurmonumenten, februari 1998.

1 TEKST

1a Lees de introductie.

Gesprek tussen Karel en zijn studiegenoot Theo over vrije tijd en hobby's. Tijdens de lunch spreken zij met elkaar.

1b Luister naar de tekst. Kijk niet in het boek!

Karel Theo, ik ga vanavond met Hannie naar de film. Ga je ook mee?
 Theo Nee, sorry, ik kan vanavond niet. Ik moet naar pianoles.
 Karel Leuk! Speel je goed piano?
 Theo Jawel ... redelijk. Ik vind het in ieder geval erg leuk om te doen. Ik speel al een jaar of acht. Speel jij ook een instrument?
 Karel Nee, ik ben helemaal niet muzikaal. Ik luister wel graag naar muziek, maar ik speel zelf geen instrument.
 Theo Maar je vriendin is wel muzikaal, hè? Ze zingt toch in een koor?
 Karel Ja, dat klopt. Hannie zingt in een koor. Ze zingen klassiek en jazz. Ik houd niet zo van koorzang, maar ik vind dat Hannie heel mooi zingt.
 Theo Maar wat doe jij dan in je vrije tijd? Heb je een hobby?
 Karel Ja, ik ben bij een voetbalclub. Ik voetbal elke zondag, en in de zomer ga ik vaak tennissen. Ik kijk ook graag naar sport op de tv.
 Theo Dus jij bent meer het sportieve type. Kun je goed voetballen en tennissen?
 Karel Ik kan vrij goed voetballen, zondag hebben we ook weer gewonnen. Met tennissen verlies ik meestal. Doe jij iets aan sport?

Theo Nou, nee, ik ben niet zo sportief. Vroeger op school heb ik natuurlijk wel gesport, maar tegenwoordig is mijn conditie waardeloos. Ik kijk wel af en toe naar sport op tv. Vooral naar volleybal en basketbal.

Karel Heb je nog andere hobby's?

Theo Ja, ik ga regelmatig naar concerten. En ik lees graag.

Karel Nou, geef mij maar een stripboek! Lezen is niks voor mij. Ik kijk liever tv, bijvoorbeeld naar films en documentaires. En ik ga regelmatig met Hannie naar de bioscoop.

Theo Naar welke film gaan jullie trouwens vanavond?

Karel Naar 'Karakter', naar het boek van Bordewijk. Ik heb de recensie in de krant gelezen en die was heel positief.

Theo Oh, ja, die is heel goed, ik heb hem al gezien. Veel plezier, en doe de groeten aan Hannie.

Karel Dat zal ik doen. Veel plezier met je pianoles.

1c Opdracht
Wat doen ze in hun vrije tijd? Vul het schema in.

	Theo	Karel	Hannie
Sport			
Muziek			
Andere hobby's			

2 TEKST
2a Lees de tekst.

Gelukkig is het weer vrijdag

Vrijdagmiddag half vijf. Marijke is vrij en het weekend staat voor de deur. Als ze een week hard heeft gewerkt, wil ze in het weekend goed uitrusten. Dus wil ze op zaterdag lekker lang uitslapen. Ze staat dan nooit voor tien uur op. Gelukkig woont ze in het centrum van de stad en kan ze heel snel boodschappen doen. Op

zaterdagmiddag heeft ze vaak een afspraak met een goede vriendin. Marijke haalt haar altijd op en dan gaan ze samen bijvoorbeeld winkelen of naar de kapper. Soms gaat de vriend van Marijke ook mee, maar niet als ze gaan winkelen. Dat vindt hij vreselijk vervelend. Op zaterdagavond gaan Marijke en haar vriend vaak naar een toneelstuk of een concert. Maar in de zomer gaan ze dan vaak fietsen. Omdat het dan lang licht is, kunnen ze laat thuiskomen. Zondag is een echte vrije dag. Voor die dag spreken ze nooit iets af.

2b Kies het goede antwoord.

- Het weekend is:
 - a vrijdag en zaterdag.
 - b zaterdag.
 - c zaterdag en zondag.
- Met wie doet Marijke boodschappen?
 - a Met niemand, ze doet alleen boodschappen.
 - b Met haar vriendin.
 - c Met haar vriendin, en soms gaat haar vriend ook mee.
- Gaan Marijke en haar vriend elke zaterdagavond naar het theater?
 - a Ja
 - b Nee

Motiveer uw antwoord.

3 TAALHULP

Praten over hobby's

VRAGEN	ANTWOORDEN
Wat doet u in uw vrije tijd?	Ik doe aan sport.
Heb je hobby's?	Ik voetbal / zwem / tennis / basketbal / volleybal / _____.
Doe je aan sport?	Ik maak muziek.
Houd je van _____?	Ik speel piano / viool / contrabas / _____.
Ga je vaak naar _____?	Ik zing.
	Ik ben creatief.
	Ik maak foto's / kleding _____.
	Ik wandel / fiets veel.
	Ik ga vaak naar een concert / een film / _____.